

V Bruseli 19. novembra 2021
(OR. en)

14151/21

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0366(COD)**

FORETS 78
AGRI 566
ENV 914
CLIMA 399
PROCIV 149
JUR 653
DEVGEN 210
RELEX 997
UD 284
PROBA 53
FAO 42
SUSTDEV 162
IA 185
CODEC 1507

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	18. novembra 2021
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2021) 706 final
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 995/2010

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2021) 706 final.

Príloha: COM(2021) 706 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 17. 11. 2021
COM(2021) 706 final

2021/0366 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou
lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 995/2010**

(Text s významom pre EHP)

{SEC(2021) 395 final} - {SEC(2021) 396 final} - {SWD(2021) 325 final} -
{SWD(2021) 326 final} - {SWD(2021) 327 final} - {SWD(2021) 328 final} -
{SWD(2021) 329 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Odlesňovanie a degradácia lesov prebiehajú alarmujúcou rýchlosťou a vedú k zhoršovaniu zmeny klímy a strate biodiverzity. Za odlesňovanie a degradáciu lesov zodpovedá najmä **rozširovanie poľnohospodárskej pôdy** na účely produkcie komodít, akými sú hovädzí dobytok, drevo, palmový olej, sója, kakao alebo káva. Očakáva sa, že rastúca svetová populácia a zvyšujúci sa dopyt po poľnohospodárskych výrobkoch, najmä živočíšneho pôvodu, bude ešte viac zvyšovať dopyt po poľnohospodárskej pôde a spôsobovať ďalší tlak na lesy, pričom meniace sa klimatické podmienky budú mať vplyv na potravinársku výrobu a nevyhnutne budú viesť k prechodu na udržateľnú výrobu, ktorá nemá za následok ďalšie odlesňovanie a degradáciu lesov.

EÚ je významným spotrebiteľom komodít spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov, nemá však zavedené osobitné a účinné pravidlá na znížovanie svojho podielu na týchto javoch. Cieľom tejto iniciatívy je preto obmedziť odlesňovanie a degradáciu lesov, ktoré sú spôsobované spotrebou a výrobou v EÚ. Očakáva sa, že toto obmedzenie bude viesť aj k zníženiu emisií skleníkových plynov a globálnej straty biodiverzity. Iniciatíva je zameraná na **minimalizovanie spotreby výrobkov pochádzajúcich z dodávateľských reťazcov spojených s odlesňovaním alebo degradáciou lesov**, na zvýšenie dopytu EÚ po zákonných komoditách a výrobkoch, ktoré nespôsobujú odlesňovanie, ako aj obchodovania s nimi.

• Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

O návrhu sa najprv informovalo v **oznámení Komisie z roku 2019 s názvom Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov**¹ (ďalej len „oznámenie z roku 2019“), v ktorom sa Komisia zaviazala, že „[p]osúdi dodatočné regulačné a neregulačné opatrenia na strane dopytu s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky a spoločné chápanie dodávateľských reťazcov, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu v záujme zvýšenia transparentnosti dodávateľského reťazca a minimalizácie rizika odlesňovania a degradácie lesov v súvislosti s dovozmi komodít do EÚ“. Tento záväzok bol neskôr potvrdený v Európskej zelenej dohode², ako aj v stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030³ a v stratégii „z farmy na stôl“⁴, pričom v posledných dvoch uvedených sa oznamovalo, že v roku 2021 bude predstavený príslušný legislatívny návrh. Tento návrh je neoddeliteľnou súčasťou celkových cieľov Európskej zelenej dohody, ako aj všetkých iniciatív vypracovaných v jej rámci, a je s ním v súlade. Predstavuje doplnenie ostatných opatrení navrhnutých v oznámení z roku 2019, konkrétne: 1. **partnerskej spolupráce s krajinami výroby** na riešení hlavných príčin odlesňovania a podpore udržateľného obhospodarovania lesov a 2. **medzinárodnej spolupráce s hlavnými krajinami spotreby** na minimalizovaní

¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom *Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov* [COM(2019) 352].

² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom *Európska zelená dohoda* [COM(2019) 640 final].

³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom *Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 Prinavrátenie prírody do našich životov* [COM(2020) 380 final].

⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom *Stratégia „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu* [COM(2020) 381 final].

únikov a podpore prijímania podobných opatrení s cieľom zabrániť umiestňovaniu výrobkov pochádzajúcich z dodávateľských reťazcov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trh.

Komisia bude preto naďalej partnersky spolupracovať s krajinami výroby, ponúkať nové druhy podpory a stimulov na ochranu lesov, zlepšovať správu a držbu pôdy, zintenzívňovať presadzovanie práva a podporovať udržateľné obhospodarovanie lesov, poľnohospodárstvo odolné voči zmene klímy, udržateľnú intenzifikáciu a diverzifikáciu, agroekológiu a agrolesníctvo.

V existujúcom legislatívnom rámci EÚ sa rieši odlesňovanie len čiastočne. **Akčný plán EÚ pre vynútiteľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve (ďalej len „FLEGT“) z roku 2003⁵** predstavuje kľúčovú politiku EÚ zameranú na boj proti nezákonnej ťažbe dreva a súvisiacemu obchodu. Hoci sa **akčný plán FLEGT zaoberá nezákonnou ťažbou dreva a súvisiacim obchodom, samotné odlesňovanie sa v ňom nerieši**. Kľúčovým prvkom akčného plánu FLEGT je dobrovoľný systém na zaistenie toho, aby sa do EÚ dovážalo iba zákonne vyťažené drevo z krajín, ktoré súhlasili s účasťou na tomto systéme. Vnútorňý právny rámec EÚ pre tento systém tvorí nariadenie o vynútiteľnosti práva, správe a obchode v lesnom hospodárstve (ďalej len „**nariadenie o systéme FLEGT**“)⁶, v ktorom sa zavádza licenčný systém tvoriaci základ dohôd o dobrovoľnom partnerstve FLEGT. Ďalším kľúčovým prvkom akčného plánu FLEGT je **nariadenie EÚ o dreve** (ďalej len „EUTR“)⁷, v ktorom sa zakazuje uvádzanie nelegálne vyťaženého dreva a výrobkov z takéhoto dreva na trh EÚ a stanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich drevo na trh prvýkrát. V prípade nariadenia o systéme FLEGT aj nariadenia EUTR bola vykonaná kontrola vhodnosti, pričom zo zistení kontroly vhodnosti sa vychádzalo aj pri vypracúvaní možností politiky uvedených v tomto nariadení.

Na základe skúseností a poznatkov získaných v súvislosti s akčným plánom FLEGT a nariadením o systéme FLEGT bude Komisia podľa potreby vytvárať partnerstvá v oblasti lesného hospodárstva s príslušnými partnerskými krajinami. Hlavným cieľom partnerstiev v oblasti lesného hospodárstva bude komplexne a integrovane chrániť, obnovovať a/alebo zabezpečovať udržateľné využívanie lesov, aby sa mohli plniť priority Európskej zelenej dohody, ako aj ciele EÚ v oblasti rozvojovej spolupráce, ako sú znižovanie chudoby, dobrá správa vecí verejných a ľudské práva. Tieto partnerstvá budú podporovať správu lesov a politické reformy na presadzovanie udržateľného obhospodarovania lesov a budú prispievať k zastaveniu odlesňovania a degradácie lesov.

• **Súlad s ostatnými politikami Únie**

V oznámení z roku 2019 sa stanovuje celkový cieľ ochrany a zlepšovania zdravia existujúcich lesov, najmä pralesov, a rozšírenia udržateľného a biologicky rozmanitého lesného porastu na celom svete. V súvislosti s Európskou zelenou dohodou sa v stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 aj v stratégii „z farmy na stôl“ tento legislatívny návrh a ďalšie opatrenia na zabránenie uvádzaniu alebo minimalizovanie uvádzania výrobkov pochádzajúcich z dodávateľských reťazcov spojených s odlesňovaním alebo degradáciou

⁵ Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu s názvom Vynútiteľnosť práva, správa a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT) – návrh akčného plánu EÚ [KOM(2003) 251 final].

⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 2173/2005 z 20. decembra 2005 o vytvorení licenčného systému FLEGT na dovoz dreva do Európskeho spoločenstva.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010 z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva.

lesov na trh EÚ charakterizujú ako významné na plnenie ich cieľov. K ďalším významným iniciatívam patrí napríklad oznámenie s názvom Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ⁸.

V novej **stratégii EÚ pre lesy** sa potvrdzuje, že opatreniami, ktoré už boli identifikované v oznámení z roku 2019, sa stanovuje základný rámec globálnej akcie EÚ, ako aj tejto legislatívnej iniciatívy, pričom na tieto opatrenia sa bude primerane a jednotne prihliadať pri formovaní domácich politík.

Týmto nariadením sa bude dopĺňať legislatívna iniciatíva týkajúca sa **udržateľnej správy a riadenia spoločností**, ktorá je zameraná na zlepšenie regulačného rámca EÚ v oblasti práva obchodných spoločností a správy a riadenia spoločností. Iniciatíva týkajúca sa udržateľnej správy a riadenia spoločností je založená na horizontálnom prístupe k nepriaznivým vplyvom na ľudské práva a životné prostredie, ktoré pôsobia na správanie spoločností v ich vlastných prevádzkach a v ich hodnotových reťazcoch. Zatiaľ čo v režime udržateľnej správy a riadenia spoločností sa budú riešiť činnosti podnikov a hodnotové reťazce vo všeobecnosti, prístup v oblasti odlesňovania sa zameriava na špecifické výrobky a dodávateľské reťazce výrobkov. Preto platí, že hoci majú obe iniciatívy spoločné a vzájomne sa podporujúce celkové ciele, ich špecifické ciele sa líšia.

Povinnosť náležitej starostlivosti v rámci iniciatívy týkajúcej sa udržateľnej správy a riadenia spoločností sa má podľa plánu uplatňovať na širokú škálu veľkých spoločností EÚ naprieč odvetviami (so zacielenejším režimom v prípade určitých stredných podnikov), ako aj na spoločnosti mimo EÚ. Legislatívna iniciatíva týkajúca sa odlesňovania má veľmi špecifický cieľ obmedziť umiestňovanie výrobkov spojených s odlesňovaním na trh EÚ a jej požiadavky budú v niektorých oblastiach špecifickejšie v porovnaní so všeobecnými povinnosťami vyplývajúcimi z iniciatívy týkajúcej sa udržateľnej správy a riadenia spoločností. Obsahuje aj zákaz, ktorý bude platiť pre všetky hospodárske subjekty umiestňujúce príslušné výrobky na trh, a to pre spoločnosti z EÚ aj mimo EÚ bez ohľadu na ich právnu formu a veľkosť. Ak požiadavky iniciatívy týkajúcej sa udržateľnej správy a riadenia spoločností presahujú rámec požiadaviek nariadenia o odlesňovaní, uplatňujú sa spoločne.

Táto iniciatíva sa nebude osobitne zameriavať na **finančný sektor a investície**. Existujúce iniciatívy v oblasti udržateľných financií, ako sú vykonávanie nariadenia EÚ o taxonómii a budúca smernica o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov (v súčasnosti smernica o zverejňovaní nefinančných informácií), sú veľmi vhodné na riešenie vplyvov odlesňovania v odvetviach financií a investícií, a preto dopĺňajú a podporujú túto legislatívnu iniciatívu týkajúcu sa odlesňovania.

V smernici o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov a v nariadení o taxonómii sa ukladajú povinnosti v oblasti zverejňovania informácií aj nefinančným podnikom: v smernici o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov sa predpokladá, že do októbra 2023 budú vydané odvetvové štandard vykazovania; v nariadení EÚ o taxonómii sa už stanovili technické kritériá zavedené delegovaným aktom pre oblasť zmiernenia zmeny klímy a adaptácie na ňu v lesnom hospodárstve, zatiaľ čo vydanie kritérií pre poľnohospodárstvo sa oneskorilo. Obe hospodárske činnosti možno začleniť do delegovaných aktov týkajúcich sa ďalších štyroch environmentálnych cieľov.

⁸ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskej rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom *Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ – smerom k zabezpečeniu silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040* [COM(2021) 345 final].

Očakáva sa, že tento návrh nariadenia sa bude spoločne so smernicou o obnoviteľných zdrojoch energie⁹ uplatňovať aj na niektoré komodity využívané ako biopalivá alebo na výrobu biopalív, ako sú drevené pelety alebo deriváty sóje a palmový olej. Ciele oboch súborov pravidiel EÚ sa dopĺňajú, keďže oba súbory sa týkajú všeobecných cieľov boja proti zmene klímy a strate biodiverzity. V tejto legislatívnej iniciatíve sa stanovujú požiadavky na komodity a výrobky spojené s odlesňovaním a degradáciou lesov, ktoré sa majú uviesť na trh EÚ, s cieľom obmedziť odlesňovanie, za ktoré je zodpovedná EÚ. V smernici o obnoviteľných zdrojoch energie sa okrem iného stanovujú pravidlá pre kritériá udržateľnosti týkajúce sa biopalív, biokvapalín a biomasy, ktoré sa majú považovať za udržateľné, a spresňujú sa ciele pre EÚ na dosiahnutie aspoň 32 % podielu energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030.

Pokiaľ ide o ich vzájomné pôsobenie, na komodity a výrobky, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti oboch aktov, sa budú vzťahovať požiadavky na všeobecný prístup na trh a na to, aby boli účtované ako energia z obnoviteľných zdrojov. Tieto požiadavky sú zlučiteľné a vzájomne sa posilňujú. V konkrétnom prípade certifikačných systémov pre nepriamu zmenu využívania pôdy s nízkym rizikom podľa nariadenia Komisie (EÚ) 2019/807, ktorým sa dopĺňa smernica (EÚ) 2018/2001¹⁰, „pokiaľ ide o určenie surovín s vysokým rizikom nepriamej zmeny využívania pôdy, pri ktorých sa pozoruje významné rozšírenie produkčnej plochy na pôdu s vysokými zásobami uhlíka, a o certifikáciu biopalív, biokvapalín a palív z biomasy s nízkym rizikom nepriamej zmeny využívania pôdy“, môžu hospodárske subjekty a obchodníci tieto certifikačné systémy využiť v rámci svojich systémov náležitej starostlivosti aj na získanie informácií podľa požiadaviek tohto nariadenia s cieľom splniť niektoré požiadavky na výsledovateľnosť a informácie stanovené v článku 9 tohto nariadenia. Rovnako ako v prípade akéhokoľvek certifikačného systému sa používajú bez toho, aby bola dotknutá právna zodpovednosť a povinnosti hospodárskych subjektov a obchodníkov v oblasti vykonávania náležitej starostlivosti podľa tohto nariadenia.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Kompetencia EÚ konať v oblasti odlesňovania a degradácie lesov vyplýva z článkov Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) týkajúcich sa ochrany životného prostredia. Podľa článku 191 ods. 1 ZFEÚ sa „udržiavanie, ochrana a zlepšovanie kvality životného prostredia, ochrana ľudského zdravia, rozvážne a racionálne využívanie prírodných zdrojov, podpora opatrení na riešenie regionálnych alebo celosvetových problémov životného prostredia, a to predovšetkým na boj proti zmene klímy“ vymedzujú ako ciele politiky Únie v oblasti životného prostredia. Prijatím opatrení zameraných na boj proti odlesňovaniu a degradácii lesov na úrovni Únie sa prispeje k zníženiu emisií skleníkových plynov, posilneniu odolnosti proti zmene klímy a zníženiu vplyvu človeka na biodiverzitu, čím sa zároveň významne prispeje ku každému z cieľov politiky v oblasti životného prostredia. Právnym základom návrhu by preto mal byť článok 192 ZFEÚ.

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328/82, 21.12.2018, s. 82 – 209).

¹⁰ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/807 z 13. marca 2019, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, pokiaľ ide o určenie surovín s vysokým rizikom nepriamej zmeny využívania pôdy, pri ktorých sa pozoruje významné rozšírenie produkčnej plochy na pôdu s vysokými zásobami uhlíka, a o certifikáciu biopalív, biokvapalín a palív z biomasy s nízkym rizikom nepriamej zmeny využívania pôdy (Ú. v. EÚ L 133, 21.5.2019, s. 1 – 7).

Dôsledky odlesňovania v jednej oblasti môžu mať rovnako ako mnohé problémy životného prostredia globálny vplyv. Preto je vhodné, aby sa návrh vzťahoval na domáce výrobky aj na výrobky prepustené do voľného obehu alebo vyvážané výrobky na základe navrhovaného právneho základu. Dosiahne sa tým súlad s článkom 191 ods. 2 ZFEÚ, v ktorom sa vyžaduje, aby sa politika Únie v oblasti životného prostredia zameriavala na vysokú úroveň ochrany, a s článkom 3 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“), v ktorom sa podpora vysokej úrovne ochrany a zlepšovania kvality životného prostredia vymedzuje ako jeden z cieľov Únie.

V článku 192 ods. 1 ZFEÚ sa stanovuje, že „Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov rozhodnú o postupoch, ktoré má Unia prijať na dosiahnutie cieľov uvedených v článku 191“.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Odlesňovanie a degradácia lesov súvisia predovšetkým s trhom EÚ a medzinárodným obchodom. Na koordinované a harmonizované riešenie stopy spotreby v EÚ a problémov v oblasti medzinárodného obchodu sa vyžaduje opatrenie na úrovni EÚ, ktorým sa zároveň zabezpečí právna istota a zrozumiteľnosť potrebná na riadne fungovanie trhu EÚ. Ak by neexistoval harmonizovaný prístup, viacero členských štátov by prijalo opatrenia na obmedzenie obchodu v rámci Únie, čím by sa narušilo fungovanie vnútorného trhu. To by malo závažný vplyv na fungovanie trhu EÚ, ohrozilo schopnosť európskych hospodárskych subjektov získavať výrobky/komodity v rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia a znížilo dôveryhodnosť opatrení EÚ. Iné členské štáty by sa mohli rozhodnúť, že neprijmú žiadne opatrenie, čím by sa obmedzil potenciálny vplyv opatrení prijatých ostatnými v oblasti odlesňovania.

Dodávateľské reťazce výrobkov, na ktoré sa vzťahuje iniciatíva, sú medzinárodné a veľmi často globálne. Zo skúseností EÚ s riešením problematiky zložitých dodávateľských reťazcov (napr. v rámci právnych predpisov týkajúcich sa nezákonnej ťažby dreva) vyplýva, že je užitočné zabezpečiť hospodárskym subjektom rovnaké podmienky, pokiaľ ide o požiadavky, ktoré je potrebné splniť pred prvým umiestnením výrobkov (komodít a odvodených výrobkov) na trh EÚ.

Neexistencia uplatniteľných pravidiel na európskej úrovni prináša zodpovedným podnikom pripraveným vyčistiť svoje dodávateľské reťazce konkurenčnú nevýhodu a znamená odmeňovanie neudržateľného správania. Preto, hoci životné prostredie patrí do spoločnej právomoci EÚ a členských štátov, opatrenia na úrovni celej EÚ sú potrebné na zabezpečenie spoločného chápania dodávateľských reťazcov, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu a degradácii lesov, aby sa zvýšila transparentnosť takýchto dodávateľských reťazcov, ako aj na to, aby sa rozsahom opatrení umožnil významný vplyv na odlesňovanie.

Keďže táto iniciatíva sa týka tovaru prepusteného do voľného obehu aj vyvážaného z trhu Únie, opatrenie na úrovni Únie by bolo účinnejšie než opatrenie na vnútroštátnej úrovni, pretože by sa ním zabránilo možnému nepriaznivému vplyvu na fungovanie vnútorného trhu a na obchodné aspekty. Opatrenie EÚ môže teda dopĺňať a posilňovať úsilie členských štátov na vnútroštátnej úrovni. Ak by EÚ nekonala, problém odlesňovania a degradácie lesov súvisiaci so spotrebou v EÚ by pretrvával a ďalej by sa prehlboval. To by mohlo negatívne ovplyvniť úsilie EÚ v oblasti ochrany globálnej biodiverzity a boja proti zmene klímy.

- **Proporcionalita**

Touto legislatívou iniciatívou EÚ zintenzívňuje svoje opatrenia proti odlesňovaniu a degradácii lesov, pretože sa ňou zavádza regulačný rámec, ktorý má byť ambiciózny a vykonateľný, pričom má stimulovať prechod na udržateľné dodávateľské reťazce vo všetkých krajinách výroby v rámci EÚ aj mimo nej. Tým sa EÚ stane dôveryhodným globálnym tvorcom noriem. Minimálne peňažne vyjadrené prínosy jednoznačne kompenzujú náklady. Iniciatívou sa primerane reaguje na závažnosť a naliehavosť problému, ktorý sa ňou rieši, a takisto je v súlade s prioritami Európskej zelenej dohody.

Táto legislatíva sa zameriava na minimalizovanie podielu EÚ na odlesňovaní a degradácii lesov. Tento cieľ sa dosiahne zavedením viacúrovňového systému povinnej náležitej starostlivosti, ktorý sa opiera o vymedzenie pojmu nespôsobujúci odlesňovanie, v spojení so systémom referenčného porovnávania. Z analýzy uvedenej v *posúdení vplyvu súvisiacom s minimalizovaním rizika odlesňovania a degradácie lesov spojených s výrobkami umiestňovanými na trh EÚ* (ďalej len „posúdenie vplyvu“) vyplýva, že tieto opatrenia budú najefektívnejšie pri obmedzovaní odlesňovania, za ktoré je zodpovedná EÚ, ako aj najefektívnejšie spomedzi opatrení skúmaných počas prípravy tejto iniciatívy. Zisteniami z posúdenia vplyvu sa preukazuje, že právne záväzné možnosti (ako požiadavka na nespôsobovanie odlesňovania, povinná náležitá starostlivosť atď.) by boli efektívnejšie než dobrovoľné opatrenia (ako dobrovoľná náležitá starostlivosť, dobrovoľné označovanie alebo dobrovoľná súkromná certifikácia). Tieto zistenia potvrdil aj výsledok otvorenej verejnej konzultácie, v rámci ktorej prevažná väčšina zainteresovaných strán, ako sú podniky, združenia a MVO, podporila režim povinnej náležitej starostlivosti.

- **Výber nástroja**

Navrhovaným nástrojom je nariadenie, pretože je potrebné zabezpečiť najvyššiu úroveň harmonizácie, aby sa zabránilo súbežnej existencii rôznych noriem medzi členskými štátmi, čím by sa oslabovala základná zásada voľného pohybu tovaru. V nariadení sa **stanovia priame požiadavky na všetky hospodárske subjekty**, a tak sa zabezpečí potrebná právna istota a možnosť presadzovania plne integrovaného trhu v celej EÚ. Nariadením sa takisto **zabezpečí súbežné a rovnaké plnenie povinností vo všetkých 27 členských štátoch**. Nariadením sa okrem toho **zmiernia neistoty, pokiaľ ide o lehoty** počas procesu transpozície, ktoré zvyčajne súvisia so smernicou v oblasti, v ktorej sú čas a právna istota mimoriadne dôležité z dôvodu predpovedaných zväčšení trhu a všeobecnejšie aj zmien dynamiky trhu.

Tento nástroj sa navrhuje aj ako dynamický systém odolný voči budúcim zmenám, aby sa dokázal **prispôbiť vývoju na trhu, ako aj novým údajom a vedeckým dôkazom**. Na tento účel **sa plánuje viacero splnomocnení pre Komisiu**, ktoré umožnia vypracovanie vykonávacích opatrení, okrem iného na uverejňovanie výsledkov referenčného porovnávania krajín a revidovanie komodít v rozsahu pôsobnosti nariadenia.

3. **VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU**

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Táto iniciatíva vychádza zo zistení kontroly vhodnosti nariadenia EUTR a nariadenia o systéme FLEGT, ktorá sa vykonávala súbežne s posúdením vplyvu tohto nariadenia.

V prípade nariadenia EUTR z kontroly vhodnosti vyplynulo, že nariadenie EUTR viedlo k zlepšeniu situácie v tretích krajinách, a to aj v tých, ktoré sa rozhodli nezapojiť do procesov dohôd o dobrovoľnom partnerstve. Hlavní obchodní partneri EÚ podnikli kroky na posilnenie svojich systémov správy lesov a zníženie nezákonnej ťažby dreva, aby splnili požiadavky nariadenia EUTR. Nariadenie EUTR napriek tomu, že jeho plný účinok oslabovali nedostatky v jeho návrhu a problémy s jeho presadzovaním, malo určité pozitívne výsledky v oblasti účinnosti aj efektívnosti. Vďaka jeho globálnemu pokrytiu mohli EÚ začať úzko spolupracovať s ďalšími spotrebiteľskými krajinami. Ďalšie spotrebiteľské krajiny a obchodní partneri z celého sveta prijali legislatívne prístupy podobné nariadeniu EUTR. V širšom kontexte odlesňovania je toto osobitne dôležité mať na zreteli, keďže z toho vyplýva, že EÚ môže mať vplyv a môže byť svetovým lídrom aj pri klesajúcom podiele na trhu.

Napriek výzvam, ktoré sa vyskytli pri jeho vykonávaní, zo zistení kontroly vhodnosti vyplýva, že prístup prijatý v nariadení EUTR zahŕňajúci náležitú starostlivosť umožňuje flexibilitu reakcie na nové a vznikajúce výzvy spojené s nezákonnou ťažbou dreva a nezákonným využívaním pôdy. Všeobecná požiadavka (náležitej starostlivosti) uložená všetkým hospodárskym subjektom so sídlom v EÚ umožňuje aj flexibilitu nariadenia vo vzťahu k zmenám v štruktúre obchodu a zmenám v rizikových profiloch krajín. Navrhovaná možnosť bude začlenená do rámca stanoveného v nariadení EUTR a bude predstavovať zlepšenie tohto rámca, pričom nariadenie EUTR by sa zrušilo.

Postup náležitej starostlivosti stanovený v nariadení EUTR sa v prispôsobenej a zlepšenej podobe prijme v tomto nariadení, a to zavedením nových prvkov, akými sú vyhlásenie o náležitej starostlivosti (článok 4), požiadavka na geografické informácie alebo geolokalizácia, ktorou sa komodity a výrobky spoja s plochou pozemku, na ktorom sa vyrobili (článok 9), intenzívnejšia spolupráca s colnými úradmi (články 14 a 24), minimálne úrovne kontroly (článok 14), ako aj referenčné porovnávanie krajín (články 25 – 26).

Pri kontrole vhodnosti nariadenia o systéme FLEGT sa potvrdila úspešnosť dohôd o dobrovoľnom partnerstve FLEGT, keďže tieto dohody viedli k zvýšeniu účasti zainteresovaných strán a zlepšeniu rámcov správy lesov v partnerských krajinách, zároveň sa však poukázalo na množstvo jeho nedostatkov. Z kontroly vhodnosti ďalej vyplynulo, že podiel dohôd o dobrovoľnom partnerstve na znížení nezákonnej ťažby dreva celkovo podporuje len obmedzené množstvo dôkazov. Zatiaľ čo systém EÚ zavedený nariadením by bol účinným nástrojom na znižovanie nákladov hospodárskych subjektov EÚ na dodržiavanie predpisov, hlavný nástroj na jeho uskutočniteľnosť, teda dohody o dobrovoľnom partnerstve, účel nesplnil. Jeden z hlavných problémov s nariadením o systéme FLEGT predstavuje neochota hlavných obchodných partnerov EÚ zapojiť sa do procesov dohôd o dobrovoľnom partnerstve, v dôsledku čoho sa len 3 % dovozu dreva do EÚ uskutočnilo v rámci operačného systému dohôd o dobrovoľnom partnerstve. Viac ako 15 rokov po tom, ako sa v roku 2003 v akčnom pláne FLEGT stanovil základ pre tieto procesy, mala len jedna krajina z 15, ktoré EÚ zapojila do procesu dohôd o dobrovoľnom partnerstve, zavedený operačný licenčný systém FLEGT a len jedna krajina z prvej desiatky obchodných partnerov EÚ v oblasti dreva je zapojená do procesu dohôd o dobrovoľnom partnerstve.

S cieľom dodržať dvojstranné záväzky, ktoré Európska únia uzavrela, a zachovať pokrok dosiahnutý s partnerskými krajinami, ktoré majú zavedený operačný systém (v štádiu udeľovania licencie FLEGT), toto nariadenie obsahuje ustanovenie, ktorým sa drevo v rámci licencie FLEGT vyhlasuje za spĺňajúce požiadavku zákonnosti. Niektoré prvky dohôd o dobrovoľnom partnerstve môžu byť v prípade ich uskutočniteľnosti a súhlasu partnerov

začlenené do osobitných programov spolupráce, ako sú partnerstvá v oblasti lesného hospodárstva alebo iné programy na ďalšiu podporu správy lesov.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

V otvorenej verejnej konzultácii, ktorú uskutočnila Komisia v roku 2020, bolo prijatých takmer 1,2 milióna príspevkov. Väčšina zainteresovaných strán súhlasila s potrebou intervencie na úrovni EÚ, ktorou sa zmierni podiel EÚ na globálnom odlesňovaní a degradácii lesov. Väčšina zainteresovaných strán súhlasila aj s tým, aby sa únijné vymedzenie pojmu nespôsobujúci odlesňovanie stanovilo ako požiadavka v rámci politickej intervencie.

Pokiaľ ide o politické opatrenia, z otvorenej verejnej konzultácie vyplynula silná podpora pre právne záväzné možnosti (požiadavka na nespôsobovanie odlesňovania, povinná náležitá starostlivosť, povinná verejná certifikácia atď.), zatiaľ čo „mäkké“, dobrovoľné opatrenia, akými sú dobrovoľná náležitá starostlivosť, dobrovoľné označovanie alebo dobrovoľná súkromná certifikácia, boli považované za nedostatočne neúčinné. Prevažná väčšina zainteresovaných strán, ako sú podniky, združenia a MVO, podporila režim povinnej náležitej starostlivosti, hoci uprednostňované podrobnosti tohto systému sa medzi jednotlivými respondentmi líšia. Podrobné závery z konzultácií so zainteresovanými stranami vrátane spätnej väzby k úvodnému posúdeniu vplyvu, zistení z otvorenej verejnej konzultácie a výsledku cielej konzultácie so zainteresovanými stranami sa nachádzajú v prílohe 2 k posúdeniu vplyvu.

V súlade s vyhlásením uvedeným v oznámení z roku 2019 a v súlade s Európskou zelenou dohodou, stratégiou EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 a stratégiou Z farmy na stôl sa táto iniciatíva zameriava na lesy. Európsky parlament a MVO presadzovali začlenenie ďalších ekosystémov. Na základe skúseností s existujúcimi právnymi predpismi sa takéto rozšírenie rozsahu pôsobnosti považovalo za predčasné, keďže nedostatok praktických skúseností by oslabil účinnosť a vykonateľnosť politických opatrení, ktoré sa v tomto dokumente posudzujú. Potreba a uskutočniteľnosť rozšírenia ich rozsahu pôsobnosti aj na ďalšie ekosystémy by sa však posúdilo v rámci včasného preskúmania.

- **Získavanie a využívanie odborných znalostí**

Na podporu analýzy rôznych možností Komisia uzavrela **zmluvu o podpore** s externými expertmi, ktorí vypracovali dve štúdie s názvom: *Posúdenie vplyvu na opatrenia na strane dopytu na riešenie odlesňovania* a *Podporná štúdia pre kontrolu vhodnosti nariadenia EUTR a nariadenia o systéme FLEGT*. V týchto štúdiách sa uvádza časť analýzy a údajov na podporu možností politiky uvedených v posúdení vplyvu a v tomto nariadení. Táto iniciatíva vychádza aj zo zistení tretej štúdie zameranej na *systémy certifikácie a overovania v odvetví lesného hospodárstva a výrobkov z dreva*, ktorá bola vypracovaná súbežne s posúdením vplyvu.

Komisia využila aj vstupné informácie získané zo zasadnutí expertnej skupiny Komisie/platformy viacerých zainteresovaných strán pre ochranu a obnovu svetových lesov, a to aj týkajúce sa nariadenia EUTR a nariadenia o systéme FLEGT. Od začiatku realizácie plánu tejto iniciatívy vo februári 2020 skupina zasadala deväťkrát v rôznom zložení a zorganizovala štyri osobitné semináre na získanie vstupných informácií o možnostiach politiky skúmaných v posúdení vplyvu.

Okrem uvedených podporných štúdií, zasadnutí expertnej skupiny a konzultácií so zainteresovanými stranami Komisia veľkú pozornosť venovala aj uzneseniu Európskeho parlamentu z 22. októbra 2020 s odporúčaniami Komisie o právnom rámci EÚ na zastavenie a zvrátenie globálneho odlesňovania, za ktoré je zodpovedná EÚ [2020/2006 (INL)], ako aj pozíciám vyjadreným Radou EÚ, a to najmä v záveroch Rady z roku 2019¹¹.

• **Posúdenie vplyvu**

V úvodnom posúdení životaschopnosti vypracovanom v rámci prípravných prác k posúdeniu vplyvu sa zvažovalo celkovo 17 politických opatrení. Tento počiatočný zoznam potenciálnych opatrení obsahoval široký rozsah možných intervencií prostredníctvom regulačných aj neregulačných nástrojov. Pri posúdení životaschopnosti sa každé politické opatrenie posudzovalo z hľadiska viacerých kritérií, napríklad právnych, technických, kritérií uskutočniteľnosti politiky a proporcionality, ich potenciálnej účinnosti a efektívnosti, ako aj spätnej väzby získanej od zainteresovaných strán, členských štátov EÚ a tretích krajín.

Na základe posúdenia životaschopnosti bolo vybratých päť možností politiky, ktoré boli podrobnejšie preštudované: 1. zlepšený postup povinnej náležitej starostlivosti; 2. systém referenčného porovnávania a zoznam hospodárskych subjektov porušujúcich predpisy v spojení so zlepšeným viacúrovňovým systémom povinnej náležitej starostlivosti; 3. povinná verejná certifikácia v spojení s požiadavkou zlepšenej náležitej starostlivosti; 4. povinné označovanie v spojení s požiadavkou zlepšenej náležitej starostlivosti; 5. požiadavka, aby sa na trh EÚ umiestňovali výrobky, ktoré nespôsobujú odlesňovanie, podporená systémom referenčného porovnávania a systémom preukazov krajín.

Všetky zvažované možnosti politiky majú spoločné prvky: 1. vymedzenie pojmu nespôsobujúci odlesňovanie vychádzajúce z vymedzenia FAO, ktoré musia všetky výrobky spĺňať, a dodatočná požiadavka na zákonnosť výrobkov v súlade so zákonmi krajiny výroby; 2. vymedzenie výrobku, ktoré sa pravidelne skúma a aktualizuje, pričom sa zameriava na komodity, ktoré predstavujú najväčší príspevok k odlesňovaniu v EÚ (hovädzie mäso, palmový olej, sója, drevo, kakao a káva) a súvisiace výrobky; 3. zákaz umiestňovať na trh EÚ komodity a výrobky spojené s odlesňovaním a degradáciou lesov a tie, ktoré neboli vyrobené v súlade s uplatniteľnými a príslušnými právnymi predpismi krajín výroby. Možnosti 2 a 4 sú spojené s požiadavkou povinnej náležitej starostlivosti, ktorá sa navrhuje v možnosti 1.

Uprednostňovanou možnosťou bola možnosť 2. Spájajú sa v nej požiadavky náležitej starostlivosti a systém referenčného porovnávania krajín, na základe ktorého sa budú kategorizovať krajiny podľa odlesňovania a degradácie lesov spojených s príslušnými komoditami, ako aj kritérií v súvislosti so zapojením krajín do boja proti odlesňovaniu a degradácii lesov. Budú existovať tri kategórie krajín – nízkorizikové, štandardne rizikové a vysokorizikové. Povinnosti hospodárskych subjektov a orgánov členských štátov sa budú líšiť podľa úrovne rizika, ktoré daná krajina výroby predstavuje, pričom na nízkorizikové krajiny sa budú vzťahovať zjednodušené povinnosti v oblasti náležitej starostlivosti a na vysokorizikové krajiny posilnená kontrola.

Očakáva sa, že uprednostňovanou možnosťou sa zabráni odlesňovaniu, za ktoré je zodpovedná spotreba a výroba šiestich komodít zahrnutých do rozsahu v EÚ, pričom sa predpokladajú prínosy v podobe viac ako 71 920 hektárov lesov ročne až do roku 2030, ktoré budú menej ovplyvnené odlesňovaním a degradáciou lesov, za ktoré je zodpovedná EÚ. Bude to znamenať aj zníženie uhlíkových emisií do atmosféry, ktoré sú dôsledkom spotreby

¹¹ Závery Rady a vlád členských štátov zasadaúcich v Rade týkajúce sa oznámenia o posilnení opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov – závery Rady (č. 15151/19 zo 16. decembra 2019).

a výroby príslušných komodít v EÚ, a to aspoň o 31,9 milióna metrických ton ročne, čo možno premietnuť do hospodárskych úspor vo výške aspoň 3,2 miliardy EUR ročne. Okrem toho sa očakáva, že touto možnosťou sa rozhodujúcou mierou prispeje k ochrane biodiverzity, ktorá je významne prepojená s predchádzaním zmene klímy.

Táto možnosť by mala prispieť aj k plneniu špecifických cieľov intervencie EÚ, konkrétne k vytvoreniu rovnakých podmienok pre spoločnosti pôsobiace na trhu EÚ, minimalizovaniu spotreby výrobkov pochádzajúcich z dodávateľských reťazcov spojených s odlesňovaním alebo degradáciou lesov a k zvýšeniu dopytu EÚ po zákonných komoditách a výrobkoch „nespôsobujúcich odlesňovanie“, ako aj obchodovania s nimi. Malí poľnohospodári vyrábajúci príslušné komodity môžu čeliť výzvam v oblasti adaptácie. Očakáva sa, že všetky tieto faktory by sa mali zmierniť po navrhovanom koncovom dátume roka 2020, keďže väčšina výrobkov, s ktorými sa v súčasnosti obchoduje, sa bude získavať z pôdy, ktorá sa začala obhospodarovať pred rokom 2020.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Od tohto nariadenia sa očakáva vytvorenie rovnakých podmienok pre spoločnosti pôsobiace na trhu EÚ. Očakáva sa, že výrobcovia zavádzajúci udržateľnejšiu výrobu a transparentnejšie dodávateľské reťazce by mali získať podiel na trhu EÚ a zvýšiť svoju konkurencieschopnosť v porovnaní s výrobcami spôsobujúcimi odlesňovanie, a to bez ohľadu na svoju veľkosť. Náklady na povinnosti súvisiace s náležitou starostlivosťou vznikajú najmä z dôvodu zložitosti dodávateľských reťazcov a rizík spojených s krajinou získavajúcou suroviny, nie z dôvodu veľkosti spoločností.

Hoci môže byť vykonávanie postupov náležitej starostlivosti (a v prípade potreby aj zmena dodávateľských reťazcov) pre MSP náročnejšie, požiadavka náležitej starostlivosti v spojení s referenčným porovnávaním by priniesla MSP a obchodníkom nižšie náklady na zjednodušenú náležitú starostlivosť v prípade výberu výrobkov pochádzajúcich z nízkorizikových dodávateľských reťazcov.

Návrh obsahuje informačný a komunikačný systém (článok 29), ktorý umožňuje elektronické spracúvanie informácií medzi príslušnými orgánmi navzájom, ako aj medzi danými orgánmi a hospodárskymi subjektmi. Tento systém uľahčí a zefektívni hospodárskym subjektom plnenie povinností a príslušným orgánom presadzovanie.

- **Základné práva**

V rámci navrhovanej možnosti sa bude vyžadovať, aby boli výrobky vyrábané v súlade s vymedzením pojmu nespôsobujúci odlesňovanie a so zákonmi krajiny výroby. To znamená, že pri posudzovaní súladu výrobkov s touto iniciatívou bude potrebné prihliadať na pracovné, environmentálne a ľudskoprávne zákony uplatniteľné v krajine výroby (na vnútroštátnej aj medzinárodnej úrovni). Patria k nim aj práva domorodého obyvateľstva, čiže sa očakáva, že sa bude prispievať aj k ochrane práv zraniteľných miestnych spoločenstiev.

Na úrovni Únie je návrh v súlade s Chartou základných práv EÚ, a najmä s jej článkom 2 (právo na život), článkom 8 (ochrana osobných údajov), článkom 16 (sloboda podnikania), článkom 17 (právo vlastníť majetok) a článkom 37 (ochrana životného prostredia).

V súlade s článkom 52 ods. 1 charty sa akékoľvek obmedzenie výkonu práv a slobôd uznaných v charte v tomto legislatívnom návrhu ustanovuje zákonom, pričom sa rešpektuje podstata týchto práv a slobôd. V súlade so zásadou proporcionality sa obmedzenie uplatňuje len vtedy, keď je nevyhnutné a reálne napĺňa ciele všeobecného záujmu, ktoré uznáva Únia,

alebo potrebu chrániť práva a slobody iných. Zabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia a zlepšenia kvality životného prostredia predstavuje predovšetkým cieľ všeobecného záujmu uznaný v charte, ktorý môže opodstatňovať obmedzenia iných základných práv.

4. VPLYV NA ROZPOČET

V legislatívnom finančnom výkaze pripojenom k tomuto návrhu sa uvádza vplyv na rozpočtové, ako aj ľudské a administratívne zdroje.

Na zavedenie a vykonávanie nariadenia počas prvých piatich rokov fungovania (predbežne odhadovaných na obdobie od roku 2023 do roku 2027) sa predpokladá celkový rozpočet vo výške 16 519 000 EUR. To zahŕňa rozpočet vo výške 6 650 000 EUR v rámci okruhu 7 viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) na ľudské zdroje (päť ďalších zamestnancov GR ENV na vykonávanie nariadenia a medzinárodnú spoluprácu, dvaja ďalší zamestnanci GR INTPA na súvisiacu spoluprácu a rozvoj a jeden zamestnanec GR TAXUD na vykonávanie colných povinností) a ďalšie administratívne výdavky. Takisto zahŕňa rozpočet vo výške 9 869 000 EUR v rámci okruhu 3 VFR. Ten súvisí s podporou vykonávania rôznych úloh, ktoré sa týkajú legislatívnych ustanovení vykonávaných útvarmi Komisie v rokoch 2022 až 2027 vrátane verejného obstarávania a potenciálnych správnych dojednaní.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a predkladania správ**

Za presadzovanie tohto nariadenia zodpovedajú orgány členských štátov (predovšetkým príslušné orgány opísané v kapitole 3). Na tento účel vypracujú plány inšpekcie vychádzajúce z prístupu založeného na riziku, pri ktorom sa prihliada na úroveň rizika priradenú na základe systému referenčného porovnávania krajín. Rámec podávania správ zavedený v článku 20 vychádza zo skúseností s nariadením EUTR a zameriava sa na posilnenie preskúmania monitorovacej činnosti členských štátov, obsahu a kvality kontrol, ako aj nadväzujúcich činností.

Systém by sa mal preskúmať po troch rokoch plnej prevádzky, aby sa identifikovali všetky problémy a potenciálne zlepšenia, a potom každých päť rokov. V článku 32 sa konkrétne predpokladá, že prvé preskúmanie by malo obsahovať posúdenie potreby a uskutočniteľnosti rozšírenia rozsahu pôsobnosti nariadenia na ďalšie ekosystémy. Okrem toho najneskôr dva roky po nadobudnutí jej účinnosti Komisia vykoná prvé preskúmanie prílohy I na základe informácií, ktoré vyplývajú z vedeckých dôkazov.

- **Podrobné vysvetlenie špecifických ustanovení návrhu**

- *Článok 1: Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti*

V článku 1 ods. 1 sa ustanovuje rozsah uplatňovania *rationae materiae* nariadenia vymedzením pojmu „príslušné komodity“ (t. j. hovädzí dobytok, kakao, káva, palma olejná, sója a drevo) a pojmu príslušné výrobky (t. j. výrobky uvedené v prílohe I, ktoré obsahujú príslušné komodity, boli kŕmené príslušnými komoditami alebo boli vyrobené s použitím príslušných komodít), na ktoré sa toto nariadenie bude uplatňovať. Takisto sa v ňom objasňuje, že nariadenie sa rovnako uplatňuje na umiestňovanie na trh Únie a sprístupňovanie na trhu Únie, ako aj na vývoz z Únie.

V odseku 2 sa objasňuje uplatňovanie *rationae materiae* tohto nariadenia a stanovuje sa, že sa nebude uplatňovať na príslušné komodity a výrobky umiestnené na trh Únie alebo vyvezené

z neho, ktoré boli vyrobené pred dátumom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ako sa uvádza v článku 36.

- *Článok 2: Vymedzenie pojmov*

V článku 2 sa stanovuje vymedzenie pojmov používaných v normatívnej časti nariadenia. Patrí k nim vymedzenie pojmov [body 1 až 8] potrebné na vykonávanie základného cieľa nástroja, ako napríklad vymedzenie pojmov „odlesňovanie“, „les“, „plantáže“, „nespôsobilý odlesňovanie“ a „vyrobené“. Vymedzenie pojmov v čo najväčšej miere vychádza z pojmov vypracovaných na medzinárodnej úrovni, najmä pojmov Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO).

Stanovenie vymedzenia pojmu nespôsobilý odlesňovanie je jednou z hlavných inovácií navrhovaného nariadenia v porovnaní s nariadením EÚ o dreve. Z výsledkov posúdenia vplyvu vyplýva, že po stanovení spoločnej požiadavky na výrobky a komodity bez ohľadu na ich krajinu výroby by sa mala zvýšiť účinnosť politickej intervencie, pretože sa predíde medzerám v súvislosti so zákonným odlesňovaním a uľahčí sa jej vykonávanie prostredníctvom diaľkového monitorovania. Okrem toho sa od vymedzenia pojmu nespôsobilý odlesňovanie očakáva, že sa ním zabráni vytváraniu nesprávnych stimulov pre partnerské krajiny, ktoré by ochotne prijali menej prísne environmentálne normy na uľahčenie vstupu svojich výrobkov do EÚ, keby sa v návrhu stanovovali len kontroly zákonnosti.

Vo vymedzení pojmu nespôsobilý odlesňovanie sa stanovuje koncový dátum 31. decembra 2020. Znamená to, že po uvedenom dátume by nemohli na trh EÚ vstúpiť a trh EÚ opustiť žiadne komodity ani výrobky v rozsahu pôsobnosti nariadenia, ktoré boli vyrobené na pôde, na ktorej dochádza k odlesňovaniu alebo degradácii lesa. Navrhovaným dátumom sa minimalizuje narušenie dodávateľských reťazcov a potenciálne negatívne vplyvy v partnerských krajinách. Zodpovedá medzinárodným záväzkom v oblasti zastavenia odlesňovania, ktoré sú napríklad súčasťou cieľov udržateľného rozvoja (cieľ 15.2).

Zostávajúce vymedzenie pojmov [body 9 až 30] sa týka zodpovedných subjektov a regulovaných činností, ako napríklad „hospodársky subjekt“, „obchodník“, „umiestnenie na trh“, „sprístupňovanie na trhu“ atď. V čo najväčšej miere vychádzajú z pojmov, ktoré už v práve EÚ na príslušnom trhu v rámci Únie a v colných právnych predpisoch existujú, a týkajú sa aj špecifických otázok, ktoré sa objavili pri vykonávaní nariadenia EUTR. Vymedzenie pojmov bolo na základe posúdenia vplyvu mierne zmenené s cieľom zvýšiť jeho právnu presnosť a zohľadniť nový vývoj v oblasti súvisiacich právnych predpisov EÚ.

- *Článok 3: Zákaz*

Článok 3 je základným kameňom nariadenia, pretože sa v ňom jasne uvádza zákaz umiestňovania na trh Únie alebo sprístupňovania na trhu Únie príslušných komodít a výrobkov v rozsahu pôsobnosti, ktoré nie sú v súlade s týmto nariadením, ako aj ich vývozu z trhu Únie, pričom sa dopĺňa o objasnenie, že pri vykonávaní takýchto obchodných činností je vždy potrebné vyhlásenie o náležitej starostlivosti. Odkaz na odlesňovanie v písmene a) a zákonnosť v písmene b) je potrebný, aby bolo možné komplexne riešiť hlavné ciele tohto nariadenia.

Zákaz v písmene c) dopĺňa ostatné ustanovenia tým, že sa ním zavádza všeobecná povinnosť predkladať vyhlásenia o náležitej starostlivosti pri umiestňovaní príslušných komodít a výrobkov na trh. Týmto zákazom sa zabezpečuje informovanosť hospodárskych subjektov o ich povinnostiach pri vykonávaní náležitej starostlivosti a odrádzanie od neuskutočňovania postupov náležitej starostlivosti. Na základe skúseností s nariadením EUTR sa touto požiadavkou uľahčuje presadzovanie nariadenia a v prípade potreby sa umožňujú právne prostriedky nápravy alebo sankcionovania uvedených porušení.

- *Článok 4: Povinnosti hospodárskych subjektov*

V článku 4 sa vymedzujú povinnosti hospodárskych subjektov podľa tohto nariadenia. Opisuje sa v ňom postup náležitej starostlivosti, a preto predstavuje všeobecné pravidlo týkajúce sa povinností hospodárskych subjektov. V odseku 1 sa hospodárskym subjektom ukladá povinnosť vykonávať náležitú starostlivosť v prípade všetkých príslušných komodít a výrobkov s cieľom zabezpečiť súlad so zákazom z článku 3 písm. a) a b) a predložiť vyhlásenie o náležitej starostlivosti pred ich umiestnením na trh Únie alebo vývozom z neho. Vyžadované informácie, ktoré má vyhlásenie o náležitej starostlivosti obsahovať, sa uvádzajú v prílohe II.

V odseku 2 sa uvádza osobitný postup, ktorým sa riadi predkladanie vyhlásení o náležitej starostlivosti. Keď sa dospeje k záveru, že príslušná komodita alebo výrobok je v súlade s nariadením, musí hospodársky subjekt pred umiestnením komodity alebo výrobku na trh zadať vyhlásenie o náležitej starostlivosti do informačného systému (pozri článok 31). V prípade komodít a výrobkov, ktoré sa umiestňujú v rámci prepustenia do voľného obehu alebo na vývoz, sa musí v colnom vyhlásení uviesť odkaz na vyhlásenie o náležitej starostlivosti, čím sa umožní úzka spolupráca medzi colnými orgánmi a príslušnými orgánmi. Podľa odseku 3 preberajú hospodárske subjekty vypracovaním vyhlásenia o náležitej starostlivosti zodpovednosť za súlad výrobkov. V odseku 4 sa výslovne vyžaduje, aby hospodárske subjekty bez predchádzajúceho predloženia vyhlásenia o náležitej starostlivosti neuskutočňovali umiestnenie na trh ani vývoz. V odseku 5 sa stanovuje rovnaká povinnosť v prípade, že 1. príslušné výrobky alebo komodity nespĺňajú požiadavku na „nespôsobovanie odlesňovania“ alebo „zákonnosť“ alebo 2. pri náležitej starostlivosti sa dospelo k záveru, že riziko, že sú nevyhovujúce, nie je zanedbateľné, prípadne 3. že sa nedokončil postup náležitej starostlivosti. V odseku 6 sa hospodárskym subjektom ukladá povinnosť prijať opatrenia a informovať príslušné orgány, ak sa po dokončení postupu náležitej starostlivosti a predložení vyhlásenia objavia nové informácie.

- *Článok 6: Povinnosti obchodníkov*

Na účely tohto nariadenia možno obchodníka podobne ako v nariadení EUTR vymedziť ako „každú fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v rámci obchodnej činnosti sprístupňuje na trhu Únie príslušné komodity a výrobky“ [článok 2 písm. j)]. Vo všeobecnosti sa na obchodníkov vzťahujú menej prísne povinnosti než na hospodárske subjekty, keďže obchodník môže disponovať príslušnými komoditami alebo výrobkami až po ich umiestnení na trh. Obchodníci, a najmä veľkí obchodníci, však významne ovplyvňujú dodávateľské reťazce a zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní toho, aby príslušné komodity a výrobky nespôsobovali odlesňovanie.

Preto sa v článku rozlišuje medzi povinnosťou uplatniteľnou na veľkých obchodníkoch, ktorí nie sú malými a strednými podnikmi (ďalej len „MSP“), a povinnosťami uplatniteľnými na obchodníkoch, ktorí sú MSP. Podľa odsekov 2 a 3 musia obchodníci, ktorí sú MSP, získať záznamy od svojich dodávateľov a zákazníkov, uchovávať dané informácie aspoň päť rokov a na požiadanie ich sprístupniť príslušným orgánom. Táto požiadavka by mala podľa odhadov priniesť len zanedbateľné náklady, keďže uvedené informácie by mali byť súčasťou bežnej prevádzky podniku. Obchodníci, ktorí sú MSP, by takisto mali prijať opatrenia a informovať príslušné orgány v prípade výskytu nových informácií o nesúlade ich komodít a výrobkov (odsek 4).

Na druhej strane platí, že na veľkých obchodníkoch, ktorí nie sú MSP, sa vzťahujú tie isté povinnosti ako na hospodárske subjekty (odsek 5). Preto musia veľkí obchodníci predkladať vyhlásenie o náležitej starostlivosti podľa článku 4, čím sa stávajú zodpovednými za súlad príslušnej komodity alebo výrobku s týmto nariadením. Okrem toho sa na nich vzťahuje ten

istý postup náležitej starostlivosti ako na hospodárske subjekty: okrem získavania informácií musia vykonať aj posúdenie rizika podľa článku 4 a v prípade potreby zmiernenie rizika podľa článku 10. Obchodníci, ktorí sú MSP, sú od týchto povinností oslobodení. Podobne sa na veľkých obchodníkov vzťahujú rovnaké kontroly uvedené v článku 15 ako na hospodárske subjekty, zatiaľ čo na obchodníkov, ktorí sú MSP, sa vzťahujú kontroly uvedené v článku 16.

- *Článok 8: Náležitá starostlivosť*

V článku 8 sa uvádza postup náležitej starostlivosti, ktorý predstavuje povinnosť hospodárskych subjektov podľa článku 4 ods. 1 a obchodníkov, ktorí nie sú MSP, podľa článku 6 ods. 5. Každým postupom náležitej starostlivosti by sa mala zabezpečiť zanedbateľnosť rizika, že príslušné komodity alebo výrobky umiestňované na trh EÚ alebo vyvážené z neho sú nevyhovujúce. S týmto cieľom hospodárske subjekty a obchodníci, ktorí nie sú MSP, získavajú všetky príslušné informácie (ako sa uvádza v článku 9), čo je prvý krok procesu náležitej starostlivosti. Na základe daných informácií identifikujú a posúdia riziko možného nesúladu príslušných komodít a výrobkov s požiadavkami tohto nariadenia (článok 10 ods. 1 až 4 a článok 10 ods. 6), čo je druhý krok procesu náležitej starostlivosti. V prípade potreby primerane zmiernia takéto riziká na zanedbateľnú úroveň (článok 10 ods. 5), čo je tretí krok procesu náležitej starostlivosti.

Náležitú starostlivosť je potrebné vykonať pred umiestnením príslušných komodít a výrobkov na trh EÚ alebo pred ich vývozom z trhu EÚ. Ak z posúdenia rizika vyplynie, že riziko vzťahujúce sa nevyhovujúce komodity alebo výrobky vstupujúce na trh EÚ nie je zanedbateľné, hospodársky subjekt musí prijať opatrenia na zmiernenie rizika, ktorými sa riziko zmierni na zanedbateľnú úroveň. Ak nie je k dispozícii prístup k uplatniteľným právnym predpisom alebo iným príslušným informáciám, riziko nemožno plne posúdiť, a teda ani zmierniť na zanedbateľnú úroveň. Ak riziko nemožno zmierniť na zanedbateľnú úroveň, hospodársky subjekt nesmie umiestňovať príslušné komodity ani výrobky na trh EÚ (článok 10 ods. 1).

- *Článok 9: Požiadavky na informácie*

Hlavnou inováciou v porovnaní s nariadením EUTR je povinnosť týkajúca sa geografických informácií uvedená v článku 9, na základe ktorej budú musieť hospodárske subjekty získavať geografické súradnice (alebo geolokalizáciu prostredníctvom zemepisnej šírky a dĺžky) všetkých plôch pozemku, na ktorých sa vyrobili príslušné komodity a výrobky. Keďže odlesňovanie súvisí so zmenou využívania pôdy, monitorovanie odlesňovania si vyžaduje presné prepojenie komodity alebo výrobku umiestňovaných na trh EÚ alebo z neho vyvážených s plochou pozemku, na ktorej sa dopestovali alebo dochovali.

Požiadavka na informácie o ploche pozemku alebo poľnohospodárskom podniku, kde bola komodita vyrobená, umožňuje využiť na overenie súladu výrobku alebo komodity satelitné snímkovanie a určovanie polohy, čo sú široko dostupné a bezplatné digitálne nástroje. Kombinácia geografických informácií o ploche pozemku a satelitného monitorovania bola už v minulosti odskúšaná v praxi a ukázalo sa, že dokáže obmedziť odlesňovanie v danej oblasti, a očakáva sa, že bude viesť k zvýšeniu účinnosti politickej intervencie, sťaží podvody v dodávateľských reťazcoch a zjednoduší ich odhaľovanie. Únia vyvinula vlastnú satelitnú technológiu určovania polohy, navigácie a určovania času (PNT) (EGNOS/Galileo) a vlastný systém pozorovania a monitorovania Zeme (Copernicus). EGNOS/Galileo aj Copernicus ponúkajú pokročilé služby, ktoré poskytujú významné hospodárske prínosy verejným aj súkromným používateľom. Satelitné snímkovanie a určovanie polohy vyplývajúce z používania systémov EGNOS/Galileo a Copernicus môžu byť teda súčasťou informácií používaných na overovanie súladu s nariadením.

Geografické informácie, na základe ktorých sa prepájajú výrobky s plochou pozemku, už používajú priemyselné a certifikačné organizácie, pričom sa uvádzajú aj v príslušných právnych predpisoch EÚ. V smernici (EÚ) 2018/2001 sa v prípade problematických krajín vyžadujú informácie o „zdrojovej oblasti“. V sérii predpisov EÚ sa zabezpečuje výsledovateľnosť hovädzieho mäsa „od narodenia po smrť“, a to aj prostredníctvom ušných štítkov, pasov hovädzieho dobytku a počítačovej databázy.

- *Článok 10: Posúdenie rizika a zmiernenie rizika*

V článku 10 sa uvádzajú kroky, ktoré je potrebné vykonať na posúdenie a zmiernenie rizika umiestnenia na trh príslušných komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov. Podrobne sa v tomto článku podrobne opisujú kritériá na vykonanie posúdenia a zmiernenia rizika a spôsoby ich vykonania, a to najmä krokov 2 a 3 postupu náležitej starostlivosti zavedeného v článku 8. V článku 10 ods. 1 sa objasňuje účel posúdenia rizika, ktorým je identifikovanie možného nesúladu príslušných komodít a výrobkov s týmto nariadením, a stanovuje sa hlavná povinnosť pre hospodárske subjekty, a to neumiestňovať príslušné komodity alebo výrobky na trh, pokiaľ nemôžu preukázať, že riziko nesúladu je zanedbateľné. Pojem zanedbateľné riziko sa vymedzuje v článku 2 bode 18 ako situácie, keď po úplnom posúdení tak informácií špecifických pre výrobok, ako aj všeobecných informácií, pokiaľ ide o súlad s článkom 3 písm. a) a článkom 3 písm. b), ktorý sa týka príslušných komodít alebo výrobkov, nie sú žiadne dôvody na obavy.

V odseku 2 sa podrobnejšie kvalifikujú kritériá na posúdenie rizika vychádzajúce z nariadenia EUTR a hospodárskym subjektom sa poskytujú ďalšie informácie o prvkoch, ktoré je potrebné zohľadniť, pričom sa prihliada na skutočnosť, že toto nariadenie sa zameriava na zákonnosť a udržateľnosť (t. j. nespôsobovanie odlesňovania). Okrem úrovne rizika stanovenej systémom referenčného porovnávania krajín obsahuje zoznam aj informácie o krajine/oblasti výroby, vlastnostiach príslušnej komodity a výrobku a o dodávateľskom reťazci, ako aj ďalšie doplňujúce informácie, napríklad o certifikačných alebo iných nástrojoch overovania tretích strán, ak spĺňajú požiadavky na informácie stanovené v článku 9.

- *Článok 12: Zjednodušená náležitá starostlivosť*

V článku 12 sa opisujú povinnosti vyplývajúce zo získavania príslušných komodít a výrobkov z danej krajiny alebo jej častí, ktoré sú na základe referenčného porovnávania krajín uvedeného v kapitole 4 posúdené ako nízkorizikové. Aj vtedy, ak sú krajina výroby alebo jej časti na základe referenčného porovnávania krajín posúdené ako nízkorizikové, sa na hospodárske subjekty vzťahuje povinnosť podľa článku 9 – kroku 1 postupu náležitej starostlivosti, t. j. získať informácie, doklady a údaje, ktorými sa preukazuje, že príslušné komodity a výrobky sú v súlade s článkom 3 tohto nariadenia. Sú však oslobodené od vykonávania druhého a tretieho kroku procesu náležitej starostlivosti, t. j. od posúdenia rizika a zmiernenia rizika podľa opisu v článku 10. Preto sa v tomto prípade od hospodárskych subjektov v zásade nevyžaduje preukázanie toho, že riziko nesúladu je zanedbateľné.

Ak by sa však hospodársky subjekt dozvedel, napríklad pri získavaní informácií, o akomkoľvek osobitnom riziku nesúladu, všetky povinnosti z článku 8, a teda aj všetky tri kroky postupu náležitej starostlivosti, musia byť vykonané (článok 12 ods. 2).

- *Článok 14: Povinnosť vykonávať kontroly*

V článku 14 sa stanovujú všeobecné povinnosti príslušných orgánov podľa tohto nariadenia. V jeho odsekoch 1 a 2 sa stanovuje príslušným orgánom hlavná povinnosť vykonávať kontroly hospodárskych subjektov a obchodníkov s cieľom posúdiť, či dodržiavajú požiadavky náležitej starostlivosti, ako aj stanoviť, či sú príslušné komodity a výrobky

umiestňované na trh Únie alebo sprístupňované na trhu Únie alebo z neho vyvážené v súlade s týmto nariadením. Odsek 3 sa týka plánu založeného na riziku, kľúčového nástroja, ktorým by sa mali riadiť kontroly vykonávané príslušným orgánom. Plány kontrol by mali obsahovať kritériá rizika na vykonanie analýzy rizika v prípade vyhlásení o náležitej starostlivosti. Plány by sa mali pravidelne revidovať na základe výsledkov ich vykonávania. Na hospodárske subjekty a obchodníkov, ktorí dôsledne dodržiavajú požiadavku na súlad, by sa mali vzťahovať menej časté kontroly.

V odseku 4 sa vyžaduje, aby príslušné orgány vykonávali analýzu rizika v prípade vyhlásení o náležitej starostlivosti technikami elektronického spracovania údajov, ktoré sú súčasťou informačného systému uvedeného v článku 31.

V odseku 5 sa stanovuje, že na základe analýzy rizika by mali príslušné orgány identifikovať hospodárske subjekty alebo obchodníkov, prípadne príslušné komodity a výrobky, ktoré sa majú kontrolovať.

V odseku 6 sa vyžaduje, aby príslušné orgány prijali okamžité opatrenia, ak z analýzy rizika vyplynie, že určité komodity a výrobky predstavujú vysoké riziko nesúladu. Takéto opatrenia môžu zahŕňať predbežné opatrenia pozastavenia umiestňovania komodít a výrobkov na trh alebo ich sprístupňovania na trhu. V prípade výrobkov vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie môžu príslušné orgány po zavedení elektronického rozhrania uvedeného v článku 26 ods. 1 požiadať colné orgány o pozastavenie prepúšťania vysokorizikového tovaru do voľného obehu alebo o pozastavenie jeho vývozu.

Dočasné pozastavenie vysokorizikových komodít a výrobkov by malo príslušným orgánom umožniť vykonanie potrebných kontrol súladu komodít a výrobkov. V odseku 7 sa stanovuje počiatočné obdobie pozastavenia na tri pracovné dni, ktoré možno predĺžiť, ak príslušné orgány potrebujú ďalší čas.

V odseku 8 sa vyžaduje, aby si príslušné orgány vymieňali informácie a koordinovali vývoj v oblasti kritérií rizik uvedených v plánoch kontrol. Tým by sa malo posilniť jednotné uplatňovanie nariadenia a dosiahnuť zlepšenie jeho účinnosti.

V odseku 9 sa členským štátom stanovuje významná povinnosť zabezpečovať účinné kontroly prostredníctvom svojich príslušných orgánov. Oba používané parametre zaručujú kontrolu určitého počtu hospodárskych subjektov a obchodníkov, pričom si zároveň vyžadujú dosiahnutie určitého percentuálneho podielu trhovej hodnoty v každej kategórii komodít a výrobkov. Jednorozmernými prístupmi, k akým patria kontrola malého počtu hospodárskych subjektov a obchodníkov s veľkým podielom na trhu alebo kontrola väčšieho počtu malých hospodárskych subjektov a obchodníkov so zanedbateľným podielom na trhu, by sa nezabezpečila potrebná účinnosť nariadenia, a preto sa v odseku 5 vylučujú. Percentuálne podiely pokrytia sú potrebné, aby umožňovali komplexnú kontrolu trhu, ktorá odrádza od potenciálnych porušení.

Odsek 10 sa týka systému referenčného porovnávania krajín a stanovuje sa v ňom nevyhnutnosť posilnenej kontroly (článok 20), ktorú vykonávajú príslušné orgány v prípade komodít a výrobkov vyrábaných vo vysokorizikových krajinách alebo v ich častiach. Povinnosti príslušných orgánov sa v ňom teda prepájajú s trojúrovňovým systémom referenčného porovnávania (ako sa opisuje v článku 27).

Bez toho, aby bola dotknutá dôležitosť kontrol vykonávaných v súlade s plánom pre prípad rizika, sa v odseku 11 objasňuje, že príslušné orgány vykonávajú aj kontroly mimo rozsahu pôsobnosti takýchto plánov, ak získajú dôkazy alebo iné príslušné informácie o potenciálnom nedodržaní tohto nariadenia.

- *Článok 15: Kontroly hospodárskych subjektov*

V tomto článku sa stanovuje povinnosť príslušných orgánov v súvislosti s kontrolami, ktoré majú vykonávať v prípade hospodárskych subjektov. Vychádza z článku 10 ods. 3 nariadenia EUTR, ale uvádza sa v ňom dodatočné objasnenie a usmernenie týkajúce sa osobitných kritérií pre kontroly, ktoré má vykonať príslušný orgán s cieľom lepšie analyzovať príslušnú dokumentáciu o používanom systéme náležitej starostlivosti a lepšie posúdiť riziko nesúlady. Jasné normy týkajúce sa kontrol súladu pre príslušné orgány sú základným predpokladom zabezpečenia účinného a jednotného uplatňovania tohto nariadenia v celej Únii.

V odseku 2 sa rozlišuje medzi povinnými a nepovinnými opatreniami. Povinné opatrenia uvedené v písmenách a) až d) zahŕňajú kontroly dokumentácie a postupov náležitej starostlivosti, ktoré si nevyžadujú technické analýzy výrobkov ani iné činnosti na mieste vykonávané príslušnými orgánmi. Nepovinné opatrenia v písmenách e) až h) zahŕňajú kontrolu na mieste a technické a vedecké kontroly, ktoré sú adekvátne na určenie presného miesta výroby príslušnej komodity alebo výrobku a toho, či sa v ich prípade dodržala požiadavka na nespôsobovanie odlesňovania.

- *Článok 19: Podávanie správ*

V článku 19 sa uvádzajú povinnosti členských štátov v oblasti podávania správ o vykonávaní navrhovaného nariadenia. Tento článok vychádza z článku 20 nariadenia EUTR (Predkladanie správ), neskôr zmeneného nariadením 2019/1010, v ktorom sa povinnosti v oblasti podávania správ zosúladiť s právnymi predpismi v oblasti ochrany životného prostredia¹². Preto sa v článku 19 potvrdzuje, že členské štáty každoročne predkladajú správy o uplatňovaní tohto nariadenia (odsek 1) a že útvary Komisie každoročne zverejňujú prehľad za celú Úniu na základe údajov predložených členskými štátmi (odsek 3).

V odseku 2 sa podrobnejšie kvalifikujú informácie, ktoré majú členské štáty poskytovať, aby sa posilnili povinnosti v oblasti podávania správ a umožnilo Komisii presnejšie analyzovať kvalitu monitorovacej činnosti členských štátov. To je v súlade so zisteniami z osobitnej správy Európskeho dvora audítorov č. 21/2021, v ktorej sa zdôrazňujú nedostatky systému podávania správ podľa nariadenia EUTR¹³, pričom Komisia tak bude môcť účinnejšie vykonať odporúčanie Súdneho dvora posilniť preskúmanie kontrol členských štátov¹⁴.

- *Článok 20: Posilnená kontrola*

Ak sa príslušné komodity alebo výrobky získavajú z krajiny alebo jej častí, ktorá bola na základe systému referenčného porovnávania krajín uvedeného v kapitole 5 posúdená ako vysokoriziková, vzťahuje sa na ne posilnená kontrola zo strany dotknutých príslušných orgánov. Na rozdiel od článku 12 sa v článku 20 nekvalifikuje odlišný súbor povinností v oblasti náležitej starostlivosti pre hospodárske subjekty alebo obchodníkov.

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1010 z 5. júna 2019 o zosúladení povinností podávania správ v oblasti právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia a o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 a (EÚ) č. 995/2010, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES a 2010/63/EÚ, nariadení Rady (ES) č. 338/97 a (ES) č. 2173/2005 a smernice Rady 86/278/EHS (Ú. v. EÚ L 170, 25.6.2019, s. 126).

¹³ Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 21/2021: „Financovanie EÚ v súvislosti s biodiverzitou a zmenou klímy v lesoch EÚ: pozitívne, ale obmedzené výsledky“. Pozri najmä bod 36, v ktorom Dvor audítorov uvádza: „V rámci podávania správ podľa nariadenia o dreve sa neposkytujú informácie, pomocou ktorých môže Komisia analyzovať kvalitu monitorovacej činnosti členských štátov, vnútroštátne pravidlá vymedzujúce nezákonnú ťažbu dreva či postupy používané pri kontrolách. Od členských štátov sa nevyžaduje ani odôvodnenie ich odpovedí podpornými dokladmi, ktoré by jej umožnili overiť presnosť alebo úplnosť informácií“.

¹⁴ Pozri odporúčanie 2 písm. a): „Komisia by mala: a) posúdiť možnosť predložiť legislatívne návrhy s cieľom posilniť svoje preskúmanie toho, ako členské štáty kontrolujú nariadenie o dreve“.

Príslušné orgány zabezpečia, aby sa kontroly, ktoré každoročne vykonávajú, týkali aspoň 15 % hospodárskych subjektov, ako aj 15 % množstva príslušných komodít a výrobkov vyrábaných vo vysokorizikových krajinách alebo ich častiach.

Je potrebné zdôrazniť, že podľa článku 27 sa pri nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia k všetkým krajinám priradí štandardná úroveň rizika. Uvedené povinnosti sa teda budú na príslušné orgány vzťahovať od chvíle, ako sa v zozname, ktorý má Komisia zverejniť podľa článku 27 ods. 1, objaví vysokoriziková krajina alebo jej časti, a budú trvať dovtedy, kým sa budú príslušné komodity alebo výrobky vyrábané vo vysokorizikovej krajine alebo jej častiach umiestňovať na ich trh alebo sprístupňovať na ich trhu.

- *Článok 22: Opatrenia týkajúce sa dohľadu nad trhom*

V článku 22 sa stanovuje povinnosť príslušných orgánov bezodkladne konať po zistení, že príslušná komodita alebo príslušný výrobok nie je v súlade s týmto nariadením. V takom prípade príslušné orgány požiadajú príslušný hospodársky subjekt alebo príslušného obchodníka o prijatie vhodných a primeraných nápravných opatrení na odstránenie nesúladu.

V odseku 2 sa uvádzajú možné nápravné opatrenia, ktorých prijatie možno od hospodárskeho subjektu alebo obchodníka požadovať. Toto ustanovenie vychádza najmä z článku 16 nariadenia o dohľade nad trhom¹⁵; podľa článku 3 uvedeného nariadenia je „spätné prevzatie“ *„každé opatrenie zamerané na dosiahnutie vrátenia výrobku, ktorý sa už sprístupnil koncovému používateľovi“*; „stiahnutie“ je *„každé opatrenie, ktorého cieľom je zabrániť tomu, aby bol výrobok, ktorý je v dodávateľskom reťazci, sprístupnený na trhu“*.

- *Článok 23: Sankcie*

V článku 23 sa stanovuje povinnosť členských štátov ustanoviť predpisy o sankciách uplatniteľných na porušenia tohto nariadenia. Existencia a uplatňovanie účinných primeraných a odrádzajúcich sankcií vo vnútroštátnych systémoch je mimoriadne dôležitým prvkom účinného a jednotného vykonávania tohto nariadenia v celej Únii.

Preto sa v odseku 2 uvádza zoznam sankcií, ktoré sa majú zaviesť do vnútroštátnych právnych systémov. Tento zoznam obsahuje pokuty, konfiškáciu príslušných komodít a výrobkov, ako aj konfiškáciu príjmov, pozastavenie alebo zákaz vykonávania príslušných hospodárskych činností a vylúčenie hospodárskych subjektov a obchodníkov, ktorí porušujú nariadenie, z procesov verejného obstarávania. Právne predpisy členských štátov musia obsahovať pohyblivú výšku pokút v závislosti od ročného obratu hospodárskeho subjektu alebo obchodníka, ktorý porušil nariadenie. Dôležité je to najmä na odradenie veľkých hospodárskych subjektov a obchodníkov, ktorí nie sú MSP, od porušovania nariadenia. Slúži to teda účelu zavedenia účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií.

- *Článok 24: Kontroly*

V článku 24 sa stanovujú pravidlá pre kontroly príslušných komodít a výrobkov umiestňovaných na trh v rámci colného režimu „prepustenie do voľného obehu“ alebo „vývoz“.

V odseku 2 sa stanovuje, že príslušné orgány zodpovedajú za overenie súladu s týmto nariadením, a to aj v prípade komodít alebo výrobkov, ktoré vstupujú do Únie alebo opúšťajú Úniu. Takisto sa v ňom objasňuje vzájomný vzťah s ustanoveniami nariadenia (EÚ) č. 952/2013 a nariadenia (EÚ) 2019/1020. V odseku 3 sa identifikuje základná úloha colných

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011 (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019, s. 1).

úradov, ktorou je kontrola správnosti vyhlásenia o príslušných komoditách a výrobkoch vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie.

Vyhlásenie o náležitej starostlivosti predložené za príslušnú komoditu alebo výrobok vstupujúci do Únie alebo opúšťajúci Úniu sa zaregistruje v informačnom systéme uvedenom v článku 31. Podľa odseku 4 uvedený informačný systém potom priradí k vyhláseniu o náležitej starostlivosti referenčné číslo, ktoré bude sprístupnené colným úradom pri podávaní colného vyhlásenia na prepustenie príslušnej komodity alebo výrobku do voľného obehu alebo na vývoz, s výnimkou situácie, keď sa vyhlásenie o náležitej starostlivosti podá podľa článku 26 ods. 2.

V odseku 5 sa vyžaduje, aby pri podávaní colného vyhlásenia na prepustenie príslušnej komodity alebo výrobku vstupujúceho na trh Únie alebo opúšťajúceho trh Únie do voľného obehu alebo na vývoz colné orgány overili stav vyhlásenia o náležitej starostlivosti týkajúceho sa danej príslušnej komodity alebo výrobku pomocou elektronického rozhrania uvedeného v článku 26 ods. 1.

V odseku 6 sa stanovuje, že ak z analýzy rizika vykonanej príslušnými orgánmi podľa článku 14 ods. 4 vyplynie, že príslušná komodita alebo výrobok predstavuje vysoké riziko nesúlady s požiadavkami tohto nariadenia, stav vyhlásenia o náležitej starostlivosti týkajúceho sa danej príslušnej komodity alebo výrobku sa v informačnom systéme príslušne upraví. Za takýchto okolností by mali colné orgány pozastaviť prepustenie danej príslušnej komodity alebo výrobku do voľného obehu alebo na vývoz.

V odseku 7 sa uvádzajú podmienky, za ktorých by mali colné orgány umožniť prepustenie príslušnej komodity alebo výrobku do voľného obehu alebo na vývoz.

V odseku 8 sa stanovuje konanie, ak príslušné orgány dospejú k záveru, že príslušné komodity alebo výrobky vstupujúce na trh Únie alebo opúšťajúce trh Únie nie sú v súlade s týmto nariadením. V takom prípade by mali príslušné orgány príslušne zmeniť stav zodpovedajúceho vyhlásenia o náležitej starostlivosti v informačnom systéme a takisto môžu v informačnom systéme uviesť, že namietajú proti umiestneniu príslušnej komodity alebo príslušného výrobku na trh v rámci iného colného režimu.

Po oznámení uvedeného stavu by colné orgány nemali povoliť prepustenie danej príslušnej komodity alebo výrobku do voľného obehu alebo na vývoz a mali by zadať upozornenie do systému na spracovanie colných údajov a pokiaľ možno na akýkoľvek sprievodný doklad k príslušnej komodite alebo výrobku.

Ak sa príslušná komodita alebo výrobok následne vyhlásia za prepustené v rámci iného colného režimu a príslušné orgány proti takémuto umiestneniu nenamietajú, upozornenie sa priloží k colným vyhláseniam hospodárskych subjektov a za rovnakých podmienok sa zaeviduje do systému na spracovanie colných údajov, prípadne sa priloží k sprievodným dokladom použitým v súvislosti s takýmito režimami.

Podľa odseku 10 môžu colné orgány na žiadosť príslušných orgánov alebo ak to považujú za potrebné a primerané, zničiť alebo inak znefunkčniť nevyhovujúcu príslušnú komoditu alebo výrobok. Náklady na takéto opatrenie znáša držiteľ príslušnej komodity alebo výrobku.

- *Článok 25: Výmena informácií a spolupráca medzi orgánmi*

V tomto článku sa príslušným orgánom, colným orgánom a Komisii stanovuje povinnosť spolupracovať pri vykonávaní nariadenia (odsek 1).

V odsekoch 2 a 3 sa uvádza odkaz na mechanizmy spolupráce a výmeny informácií podľa nariadenia (EÚ) č. 952/2013.

- *Článok 26: Elektronické rozhrania*

V odseku 1 sa vyžaduje, aby Komisia zaviedla elektronické rozhranie na prepojenie prostredia centrálneho elektronického priečinka EÚ s informačným systémom zavedeným podľa článku 31. V odseku 2 sa stanovuje základná funkčnosť takéhoto rozhrania a v odseku 3 sa Komisia splnomocňuje na prijatie vykonávacích aktov, v ktorých sa vymedzia podrobné údaje a fungovanie rozhrania.

- *Článok 27: Posudzovanie krajín*

V článku 27 sa zavádza systém referenčného porovnávania krajín, ktorý predstavuje kľúčový prvok tohto nariadenia. Cieľom referenčného porovnávania je stimulovať krajiny, aby zaistovali dôslednejšiu ochranu a správu lesov, uľahčovali obchod a lepšie zameriavali svoje úsilie prostredníctvom pomoci príslušným orgánom vynakladať zdroje tam, kde sú najviac potrebné, a znížiť náklady spoločností na dodržiavanie predpisov.

Prostredníctvom systému referenčného porovnávania bude Komisia posudzovať riziko, že krajiny alebo ich časti vyrábajú príslušné komodity a výrobky, ktoré nie sú komoditami a výrobkami nespôsobujúcimi odlesňovanie. Systém referenčného porovnávania priradí ku každej krajine alebo jej častiam jednu z troch možných úrovní rizika: nízke, štandardné a vysoké riziko. Ku všetkým krajinám sa pri nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia priradí štandardná úroveň rizika. Posúdenie bude vychádzať z kritérií uvedených v odseku 2.

V odseku 3 sa uvádza postup, ktorý má Komisia uskutočniť pred zmenou existujúcej kategórie rizika krajiny alebo jej častí. To bude zahŕňať výzvu, aby krajina v primeranom čase zareagovala a poskytla informácie považované za užitočné, a to aj o opatreniach prijatých krajinou na nápravu situácie.

Komisia by kategorizáciu rizika danej krajiny zverejnila na základe prijatia vykonávacích aktov Komisie a zoznam bude v prípade potreby aktualizovať, ak si to bude vyžadovať výskyt nových vedeckých dôkazov. Povinnosti hospodárskych subjektov a príslušných orgánov členských štátov sa líšia podľa úrovne rizika krajiny výroby alebo jej častí, pričom na hospodárske subjekty získavajúce suroviny z nízkorizikových krajín alebo ich častí sa budú vzťahovať povinnosti v oblasti zjednodušenej náležitej starostlivosti (článok 12) a na príslušné orgány vykonávajúce kontroly príslušných komodít a výrobkov vyrábaných vo vysokorizikových krajinách alebo v ich častiach sa bude vzťahovať posilnená kontrola (článok 20).

- *Článok 29: Opodstatnené obavy fyzických alebo právnických osôb*

Podľa článkov 15 a 16 môže príslušný orgán vykonať kontroly hospodárskych subjektov a obchodníkov, keď získa relevantné informácie, ale aj na základe opodstatnených obáv vyjadrených tretími stranami. Podľa článku 2 bodu 21 je „opodstatnená obava“ „*opodstatnený nárok založený na objektívnych a overiteľných informáciách týkajúcich sa nedodržiavania tohto nariadenia, ktorý si môže vyžadovať zásah príslušných orgánov*“.

Opodstatnené obavy sa môžu týkať konkrétnych zásielok, dodávateľov, hospodárskych subjektov, obchodníkov alebo akejkoľvek situácie v konkrétnych krajinách výroby, ktorá predstavuje riziko umiestnenia príslušnej komodity alebo výrobku na trh, v dôsledku čoho môže byť potrebný zásah príslušných orgánov. Opodstatnené obavy boli aj súčasťou systému zavedeného v nariadení EUTR (článok 10 ods. 2). Článok 29 vychádza z uvedených skúseností a objasňuje sa v ňom povinnosti príslušného orgánu v oblasti posudzovania opodstatnených obáv a prijímania potrebných operačných krokov, ktoré sa môžu vyžadovať na zistenie porušení a zabránenie ďalšiemu umiestňovaniu na vnútorný trh a obehu na vnútornom trhu.

Opodstatnené obavy sú významné aj pre hospodárske subjekty a obchodníkov. V článku 4 ods. 6 tohto nariadenia sa stanovuje povinnosť hospodárskeho subjektu, ktorý sa na základe opodstatnenej obavy dozvedel o nesúlade príslušnej komodity alebo výrobku, bezodkladne informovať príslušný orgán krajiny, v ktorej sa výrobok umiestňuje na trh alebo z ktorej sa vyváža. Tá istá povinnosť sa uplatňuje na obchodníkov bez ohľadu na ich veľkosť (článok 6 ods. 4 a 5). V článku 10 ods. 2 písm. i) sa takisto vyžaduje, aby sa na existenciu opodstatnenej obavy prihliadalo ako na kritérium na posúdenie rizika.

- *Článok 31: Informačný systém „Register“*

V článku 31 sa vyžaduje, aby Komisia zaviedla informačný systém, prostredníctvom ktorého sa budú vyhlásenia o náležitej starostlivosti uvedené v článku 4 ods. 2 sprístupňovať príslušným orgánom.

V odseku 2 sa stanovujú minimálne požadované funkcie systému, a to okrem iného na prepojenie s colnými úradmi prostredníctvom prostredia centrálného elektronického priečinka EÚ pre colníctvo. V odseku 3 sa Komisii zveruje úloha zavedenia pravidiel fungovania systému prostredníctvom vykonávacieho aktu.

Odseky 4 a 5 sa týkajú prístupu do informačného systému. Keďže ide o centrálnu databázu na vykonávanie tohto nariadenia, prístup do nej majú hospodárske subjekty a obchodníci, ako aj príslušné orgány, pričom podrobnosti tohto prístupu budú závisieť od ich povinností. K údajom v anonymizovanej podobe má prístup aj široká verejnosť.

- *Článok 32: Preskúmanie*

V článku 32 sa zavádzajú pravidlá, na základe ktorých sa má uskutočňovať revízia nariadenia. V odseku 1 sa stanovuje proces prvého preskúmania, ktoré sa uskutoční najneskôr dva roky po nadobudnutí účinnosti, z ktorého vyplynie správa a možné legislatívne návrhy na zmenu nariadenia. Toto prvé preskúmanie bude zamerané na potrebu a uskutočniteľnosť rozšírenia rozsahu pôsobnosti nariadenia aj na iné ekosystémy než lesy a na ďalšie komodity.

Všeobecné preskúmanie uvedené v odseku 2 sa uskutoční päť rokov po dátume uvedenom v článku 32 ods. 2, t. j. 12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti. V tomto ustanovení sa predpokladá aj obsah tohto prvého všeobecného preskúmania, ktoré sa bude týkať posúdenia príležitosti na zavedenie dodatočných nástrojov na uľahčenie obchodu a vplyvu prvých rokov uplatňovania tohto nariadenia na poľnohospodárov.

A napokon sa odsek 3 zameriava na preskúmanie príslušných výrobkov uvedených v prílohe 1. Toto preskúmanie sa uskutoční dva roky od nadobudnutia účinnosti nariadenia a potom sa bude uskutočňovať v pravidelných intervaloch, čím sa umožní progresívne vymedzenie výrobku. Zmena zoznamu výrobkov uvedených v prílohe 1 sa uskutoční prostredníctvom delegovaného aktu (odsek 4).

- *Článok 36: Nadobudnutie účinnosti a dátum uplatňovania*

Toto nariadenie sa uplatňuje odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti. V odseku 2 sa však stanovuje, že články 3 až 12, články 14 až 22 a články 24, 29 a 30 sa uplatňujú 12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. V odseku 3 sa ale stanovuje, že tieto články sa uplatňujú 24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia na hospodárske subjekty, ktoré sú mikropodnikmi založenými do 31. decembra 2020, a to s výnimkou výrobkov, na ktoré sa vzťahuje príloha k nariadeniu EÚ 995/2010 (EUTR).

Týmto odloženým uplatňovaním sa zabezpečí prechodné obdobie, počas ktorého sa neuplatňujú povinnosti hospodárskych subjektov a obchodníkov ani povinnosti príslušných orgánov vykonávať kontroly. Takýmto prechodným obdobím, ktoré je v prípade

mikropodnikov dlhšie, sa hospodárskym subjektom a obchodníkom poskytne dostatočný čas na prispôsobenie sa svojim povinnostiam podľa nariadenia.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 995/2010

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Lesy poskytujú rôznorodé prínosy z environmentálneho, hospodárskeho a sociálneho hľadiska, a to vrátane drevených a nedrevených lesných výrobkov a environmentálnych služieb nevyhnutných pre ľudstvo, keďže sú domovom pre väčšinu celosvetovej suchozemskej biodiverzity. Udržujú ekosystémové funkcie, pomáhajú chrániť klimatický systém, poskytujú zdravý vzduch a zohrávajú dôležitú úlohu pri purifikácii vody a pôdy, ako aj pri zadržiavaní vody. Lesy okrem toho poskytujú obživu a príjem približne jednej tretine celosvetovej populácie a ich ničenie má vážne dôsledky pre živobytie najzraniteľnejších osôb vrátane pôvodného obyvateľstva a miestnych komunit, ktoré sú vo veľkej miere závislé od lesných ekosystémov³. Odlesňovanie a degradácia lesov navyše spôsobujú zníženie dôležitého zachytu oxidu uhličitého a zvýšenie pravdepodobnosti šírenia nových chorôb zo zvierat na ľudí.
- (2) Odlesňovanie a degradácia lesov prebiehajú alarmujúcou rýchlosťou. Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo odhaduje, že v rokoch 1990 až 2020 vymizlo na celom svete 420 miliónov hektárov lesov, čo predstavuje približne 10 % zostávajúcich svetových lesov a plochu väčšiu než Európska únia⁴. Odlesňovanie a degradácia lesov sú na druhej strane dôležitými hnacími silami globálneho otepľovania a straty biodiverzity, čo sú dve najdôležitejšie environmentálne výzvy našej doby. Každý rok však svet stráca ďalších 10 miliónov hektárov lesa.

¹ Ú. v. EÚ C ..., ..., s.

² Ú. v. EÚ C ..., ..., s.

³ Oznámenie Komisie z 27. júla 2019 „Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov“, COM(2019) 352 final.

⁴ *FAO, Global Forest Resource Assessment 2020, p. XII* (FAO, Hodnotenie celosvetových lesných zdrojov 2020, s. XII) <https://www.fao.org/documents/card/en/c/ca9825en>.

- (3) Odlesňovanie a degradácia lesov prispievajú k celosvetovej klimatickej kríze viacerými spôsobmi. Predovšetkým zvyšujú emisie skleníkových plynov, a to prostredníctvom s nimi spojených lesných požiarov, pričom trvalo odstraňujú kapacity zachytu oxidu uhličitého, znižujú odolnosť postihnutej oblasti voči zmene klímy a podstatne znižujú jej biodiverzitu. Len samotné odlesňovanie zapríčiňuje 11 % emisií skleníkových plynov⁵.
- (4) Klimatická kríza spôsobuje stratu biodiverzity na celom svete a strata biodiverzity zhoršuje zmenu klímy – tieto dva procesy sú navzájom neoddeliteľne prepojené, ako potvrdili nedávne štúdie. Biodiverzita pomáha zmierňovať zmenu klímy. Hmyz, vtáky a cicavce sú opel'ovačmi, rozširujú semená a môžu pomôcť, či už priamo alebo nepriamo, účinnejšie ukladať oxid uhličitý. Lesy tiež zabezpečujú neustále dopĺňanie vodných zdrojov a predchádzanie suchám a ich škodlivým účinkom na miestne komunity vrátane pôvodného obyvateľstva. Výrazné zníženie odlesňovania a degradácie lesov a systematická obnova lesov a iných ekosystémov sú jedinou rozhodujúcou príležitosťou blízkou prírode na zmiernenie zmeny klímy.
- (5) Biodiverzita je nevyhnutná pre odolnosť ekosystémov a ich služieb na miestnej aj celosvetovej úrovni. Viac ako polovica celosvetového hrubého domáceho produktu závisí od prírody a služieb, ktoré poskytuje. Tri hlavné hospodárske odvetvia – stavebníctvo, poľnohospodárstvo, potravinárstvo a nápoje – všetky vo veľkej miere závisia od prírody. Strata biodiverzity ohrozuje udržateľné kolobehy vody a naše potravinové systémy, čím ohrozuje našu potravinovú bezpečnosť a výživu. Viac ako 75 % svetových druhov potravinových plodín závisí od opel'ovania živočíchmi. Viaceré priemyselné odvetvia sa okrem toho spoliehajú na genetickú rozmanitosť a ekosystémové služby ako na kritické vstupy pre výrobu, najmä v prípade liekov.
- (6) Zmena klímy, strata biodiverzity a odlesňovanie sú problémami najvyššieho celosvetového významu, ktoré vyvolávajú obavy a ovplyvňujú prežitie ľudstva a udržateľné životné podmienky na Zemi. Zrýchlenie zmeny klímy, strata biodiverzity a degradácia životného prostredia spolu s konkrétnymi príkladmi ich ničivých účinkov na prírodu, životné podmienky ľudí a miestne hospodárstva viedli k tomu, že zelená transformácia sa považuje za hlavný cieľ našej doby a za otázku medzigeneračnej rovnosti.
- (7) Spotreba v Únii je významnou hnacou silou odlesňovania a degradácie lesov v celosvetovom meradle. V posúdení vplyvu uskutočneného v rámci iniciatívy sa odhaduje, že bez primeraného regulačného zásahu sa spotreba a výroba šiestich komodít v EÚ zahrnutých do rozsahu pôsobnosti (drevo, hovädzí dobytok, sója, palmový olej, kakao a káva) do roku 2030 zvýši na úroveň približne 248 000 hektárov odlesňovania ročne.
- (8) Pokiaľ ide o situáciu lesov v EÚ, v správe o stave európskych lesov 2020⁶ sa uvádza, že v rokoch 1990 až 2020 sa plocha lesov v Európe rozrástla o 9 %, množstvo oxidu uhličitého uloženého v biomase sa zvýšilo o 50 % a dodávky dreva vzrástli o 40 %. Podľa správy Európskej environmentálnej agentúry o stave životného prostredia 2020

⁵ IPCC, *Climate Change and Land: an IPCC special report on climate change, desertification, land degradation, sustainable land management, food security, and greenhouse gas fluxes in terrestrial ecosystems* (IPCC, Zmena klímy a pôda: osobitná správa IPCC o zmene klímy, dezertifikácii, degradácii pôdy, udržateľnom obhospodarovaní pôdy, potravinovej bezpečnosti a tokoch skleníkových plynov v suchozemských ekosystémoch), <https://www.ipcc.ch/srccl/>.

⁶ *Forest Europe – Ministerial Conference on the Protection of Forests in Europe, State of Europe's Forests 2020* (Forest Europe – Konferencia ministrov o ochrane lesov v Európe, Stav európskych lesov 2020), <https://foresteurope.org/state-europes-forests-2020/>.

sa však menej ako 5 % európskych lesnatých plôch považuje za nenarušené alebo prírodné⁷.

- (9) V roku 2019 Komisia prijala niekoľko iniciatív na riešenie globálnych environmentálnych kríz vrátane konkrétnych opatrení týkajúcich sa odlesňovania. Komisia vo svojom oznámení „Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov“⁸ označila za prioritu znížiť stopu spotreby Únie na pôdu a podporovať v Únii spotrebu výrobkov z dodávateľských reťazcov, ktoré nespôsobujú odlesňovanie. Komisia vo svojom oznámení z 11. decembra 2019 pod názvom Európska zelená dohoda⁹ vytýčila novú stratégiu rastu, ktorej cieľom je transformovať Úniu na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom, ktoré efektívne využíva zdroje, kde budú do roku 2050 čisté emisie skleníkových plynov na nule, kde hospodársky rast nezávisí od využívania zdrojov a kde sa na žiadnu osobu ani žiadne miesto nezabudne. Jej cieľom je ochraňovať, šetriť a zveľaďovať prírodný kapitál Únie a chrániť zdravie a kvalitu životných podmienok občanov a budúcich generácií pred environmentálnymi rizikami a vplyvmi. Ďalším cieľom Európskej zelenej dohody je poskytnúť občanom a budúcim generáciám okrem iného čerstvý vzduch, čistú vodu, zdravú pôdu a biodiverzitu. Na tento účel stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030¹⁰, stratégia Z farmy na stôl¹¹, stratégia lesného hospodárstva EÚ¹², akčný plán EÚ pre nulové znečistenie¹³ a ďalšie relevantné stratégie¹⁴ vypracované v rámci Európskej zelenej dohody ďalej zdôrazňujú význam opatrení v oblasti ochrany a odolnosti lesov. Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity sa zameriava najmä na ochranu prírody a zvrátenie degradácie ekosystémov. Stratégia EÚ pre biohospodárstvo¹⁵ napokon posilňuje ochranu životného prostredia a ekosystémov a zároveň rieši rastúci dopyt po potravinách, krmivách, energii, materiáloch a výrobkoch hľadaním nových spôsobov výroby a spotreby.
- (10) Členské štáty opakovane vyjadrili znepokojenie nad pretrvávajúcim odlesňovaním. Zdôraznili, že keďže súčasné politiky a opatrenia na svetovej úrovni týkajúce sa ochrany, obnovy a udržateľného obhospodarovania lesov nepostačujú na zastavenie odlesňovania a degradácie lesov, je potrebné posilniť opatrenia Únie s cieľom

⁷ European Environment Agency, *State of the Environment 2020* (Európska environmentálna agentúra, Stav životného prostredia 2020), <https://www.eea.europa.eu/soer/publications/soer-2020>.

⁸ COM(2019) 352 final.

⁹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Európska zelená dohoda [COM(2019) 640 final].

¹⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 – Prinavrátenie prírody do našich životov [COM(2020) 380 final].

¹¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskej rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Stratégia „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu [COM(2020) 381 final].

¹² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Nová stratégia lesného hospodárstva EÚ: pre lesy a drevospracujúci priemysel [COM(2013) 659 final].

¹³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Cesta k zdravej planéte pre všetkých – Akčný plán EÚ: Dosahovanie nulového znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy [COM(2021) 400 final].

¹⁴ napr. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskej rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – *Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ - smerom k zabezpečeniu silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040* [COM(2021) 345 final].

¹⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Udržateľné biohospodárstvo pre Európu: ako lepšie prepojiť hospodárstvo, spoločnosť a životné prostredie: aktualizovaná stratégia pre biohospodárstvo [COM(2018) 273 final].

účinnnejšie prispievať k dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja v rámci Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorú prijali všetky členské štáty Organizácie Spojených národov v roku 2015. Rada osobitne podporila vyhlásenie Komisie v oznámení „Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov“, že posúdi dodatočné regulačné a neregulačné opatrenia a predloží príslušné návrhy¹⁶.

- (11) Európsky parlament zdôraznil, že pokračujúce ničenie svetových lesov je do veľkej miery spojené s rozširovaním poľnohospodárskej výroby, a to najmä prostredníctvom konverzie lesov na poľnohospodárske pozemky určené na výrobu viacerých výrobkov a komodít, po ktorých je vysoký dopyt. Parlament 22. októbra 2020 prijal uznesenie¹⁷ v súlade s článkom 225 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), v ktorom žiada Komisiu, aby na základe článku 192 ods. 1 ZFEÚ predložila návrh „právneho rámca EÚ na zastavenie a zvrátenie globálneho odlesňovania, za ktoré je zodpovedná EÚ“.
- (12) Boj proti odlesňovaniu a degradácii lesov sú dôležitou súčasťou balíka opatrení potrebných na zníženie emisií skleníkových plynov a na splnenie záväzku Únie v rámci Európskej zelenej dohody a Parížskej dohody o zmene klímy z roku 2015¹⁸, ako aj na splnenie právne záväzného záväzku podľa právnych predpisov EÚ v oblasti klímy, ktorým je dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu a znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 aspoň o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990.
- (13) Takmer 90 % globálneho odlesňovania je spôsobených rozširovaním poľnohospodárstva – v dôsledku konverzie lesných plôch na ornú pôdu došlo k strate viac ako polovice lesov a pastva hospodárskych zvierat zapríčiňuje takmer 40 % straty lesov¹⁹.
- (14) V rokoch 1990 až 2008 Únia doviezla a spotrebovala jednu tretinu globálne obchodovaných poľnohospodárskych výrobkov spojených s odlesňovaním. Počas daného obdobia spotreba v Únii zapríčinila 10 % celosvetového odlesňovania spojeného s výrobou tovaru alebo služieb. Hoci relatívny podiel spotreby v EÚ klesá, spotreba v EÚ je neúmerne veľkou hnacou silou odlesňovania. Únia by preto mala prijať opatrenia na minimalizáciu globálneho odlesňovania a degradácie lesov, ktoré vyvoláva spotreba určitých komodít a výrobkov v Únii, a mala by sa usilovať o zníženie svojho podielu na emisiách skleníkových plynov a svojho príspevku k celosvetovej strate biodiverzity, a takisto by mala podporovať udržateľné modely výroby a spotreby v Únii a na celom svete. Aby mala politika Únie čo najväčší vplyv, mala by sa zamerať na ovplyvňovanie globálneho trhu, nielen dodávateľských reťazcov do Únie. V tejto súvislosti majú zásadný význam partnerstvá a účinná medzinárodná spolupráca s producentskými a spotrebiteľskými krajinami.
- (15) Zastavenie odlesňovania a degradácie lesov je nevyhnutnou súčasťou cieľov udržateľného rozvoja. Toto nariadenie by malo prispieť najmä k plneniu cieľov

¹⁶ Závery Rady týkajúce sa oznámenia o posilnení opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov (16. december 2019) 15151/19. Dostupné na adrese: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15151-2019-INIT/sk/pdf>.

¹⁷ Uznesenie Európskeho parlamentu z 22. októbra 2020 s odporúčaniami Komisii o právnom rámci EÚ na zastavenie a zvrátenie globálneho odlesňovania, za ktoré je zodpovedná EÚ [2020/2006(INL)]. Dostupné na adrese: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0285_SK.html.

¹⁸ EÚ dohodu ratifikovala 5. októbra 2016 a dohoda nadobudla platnosť 4. novembra 2016.

¹⁹ FAO new *Global Remote Sensing Survey*, 6 Nov. 2021 – *FAO Remote Sensing Survey reveals tropical rainforests under pressure as agricultural expansion drives global deforestation* (Nový globálny prieskum FAO o diaľkovom snímaní zo 6. novembra 2021 – prieskum FAO zameraný na diaľkové snímanie odhaľuje, že tropické dažďové pralesy sú pod tlakom, keďže rozširovanie poľnohospodárstva je hnacou silou globálneho odlesňovania).

týkajúcich sa života na pevnine (cieľ udržateľného rozvoja č. 15), ochrany klímy (cieľ udržateľného rozvoja č. 13), zodpovednej spotreby a výroby (cieľ udržateľného rozvoja č. 12), žiadneho hladu (cieľ udržateľného rozvoja č. 2) a kvality zdravia a života (cieľ udržateľného rozvoja č. 3). Príslušný cieľ č. 15.2, ktorým je zastavenie odlesňovania do roku 2020, nebol splnený, čo zdôrazňuje naliehavú potrebu ambiciózných a účinných opatrení.

- (16) Toto nariadenie by malo reagovať aj na newyorské vyhlásenie o lesoch²⁰, ktoré je právne nezáväzným politickým vyhlásením a v ktorom sa podporuje stanovenie celosvetového harmonogramu na zníženie straty prírodných lesov o polovicu do roku 2020, ako aj snaha zastaviť stratu lesov do roku 2030. Deklaráciu podporili desiatky vlád, mnohé z najväčších svetových spoločností, mienkotvorné organizácie občianskej spoločnosti a organizácie pôvodného obyvateľstva. V rámci deklarácie bol vyzvaný aj súkromný sektor, aby splnil cieľ odstránenia odlesňovania v rámci výroby poľnohospodárskych komodít, ako je palmový olej, sója, papier a výrobky z hovädzieho mäsa, a to najneskôr do roku 2020, ale tento cieľ sa nepodarilo splniť. Nariadenie by malo okrem toho prispieť k strategickému plánu Organizácie Spojených národov pre lesy na roky 2017 – 2030²¹, ktorého hlavným globálnym cieľom č. 1 v oblasti lesného hospodárstva je zvrátiť stratu lesného porastu na celom svete, a to prostredníctvom udržateľného obhospodarovania lesov vrátane ochrany, rekultivácie, zalesňovania a obnovy lesov, a zvýšiť úsilie o predchádzanie degradácii lesov a podporiť prínos lesov k zmene klímy.
- (17) Toto nariadenie by malo reagovať aj na Glasgowskú deklaráciu svetových lídrov z roku 2021 o lesoch a využívaní pôdy²², v ktorom sa uznáva, že „na splnenie našich cieľov v oblasti využívania pôdy, klímy, biodiverzity a udržateľného rozvoja na celosvetovej aj vnútroštátnej úrovni budú potrebné ďalšie transformačné opatrenia v prepojených oblastiach udržateľnej výroby a spotreby, rozvoja infraštruktúry, obchodu, financií a investícií a podpory drobných poľnohospodárov, pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít“. Signatári v tejto deklarácii tiež zdôraznili, že posilnia spoločné úsilie o uľahčenie obchodných a rozvojových politík na medzinárodnej aj vnútroštátnej úrovni, ktoré podporujú udržateľný rozvoj a udržateľnú výrobu a spotrebu komodít, prispievajú k vzájomnému prospechu krajín a nespôsobujú odlesňovanie a degradáciu pôdy.
- (18) Únia je ako člen Svetovej obchodnej organizácie (WTO) odhodlaná podporovať univerzálny, otvorený, transparentný, predvídateľný, inkluzívny, nediskriminačný a spravodlivý multilaterálny obchodný systém založený na pravidlách v rámci WTO, ako aj otvorenú, udržateľnú a asertívnu obchodnú politiku. Rozsah pôsobnosti tohto nariadenia bude preto zahŕňať komodity aj výrobky vyrobené v Únii, ako aj komodity a výrobky dovážané do Únie.
- (19) Toto nariadenie nadväzuje aj na oznámenie Komisie s názvom **Otvorená, udržateľná a asertívna obchodná politika**²³, v ktorom sa uvádza, že popri nových vnútorných a vonkajších výzvach a konkrétnejšie popri novom, udržateľnejšom modeli rastu, ako je vymedzený v Európskej zelenej dohode a Európskej digitálnej stratégii, potrebuje EÚ novú stratégiu obchodnej politiky – takú, ktorá bude podporovať dosahovanie jej

²⁰ <https://unfccc.int/news/new-york-declaration-on-forests>.

²¹ https://www.un.org/esa/forests/wp-content/uploads/2016/12/UNSPF_AdvUnedited.pdf.

²² <https://ukcop26.org/glasgow-leaders-declaration-on-forests-and-land-use/>.

²³ Oznámenie Komisie Európskemu Parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Preskúmanie obchodnej politiky – otvorená, udržateľná a asertívna obchodná politika, [COM(2021) 66 final], 18. február 2021.

vnútorných a vonkajších politických cieľov a bude podporovať väčšiu udržateľnosť v súlade so záväzkom plne vykonávať ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja. Obchodná politika musí plnohodnotne prispieť k obnove po pandémie ochorenia COVID-19, k zelenej a digitálnej transformácii hospodárstva a k vybudovaniu odolnejšej Únie vo svete.

- (20) Toto nariadenie by malo dopĺňať ďalšie opatrenia navrhnuté v oznámení Komisie s názvom Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov²⁴, najmä: 1) partnersky spolupracovať s producentskými krajinami s cieľom podporiť ich pri riešení základných príčin odlesňovania, ako je slabá správa vecí verejných, neúčinné presadzovanie práva a korupcia a 2) posilniť medzinárodnú spoluprácu s hlavnými spotrebiteľskými krajinami s cieľom podporiť prijatie podobných opatrení, ktorých účelom je zabrániť uvádzaniu výrobkov pochádzajúcich z dodávateľských reťazcov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na ich trhy.
- (21) Komisia by mala pokračovať v partnerskej spolupráci s producentskými krajinami a vo všeobecnosti v spolupráci s medzinárodnými organizáciami a orgánmi a mala by posilňovať svoju podporu a stimuly, pokiaľ ide o ochranu lesov a prechod na výrobu, ktorá nespôsobuje odlesňovanie, a pritom uznávať úlohu pôvodného obyvateľstva, zlepšovať správu vecí verejných a držbu pôdy, posilňovať presadzovanie práva a podporovať udržateľné obhospodarovanie lesov, poľnohospodárstvo odolné voči zmene klímy, udržateľnú intenzifikáciu a diverzifikáciu, agroekológiu a agrolesníctvo. Pritom by mala uznať úlohu pôvodného obyvateľstva pri ochrane lesov. Na základe skúseností a poznatkov získaných v kontexte už existujúcich iniciatív by Únia a členské štáty mali partnersky spolupracovať s producentskými krajinami, a to na ich žiadosť, s cieľom využiť multifunkčnosť lesov, podporovať ich pri prechode na udržateľné obhospodarovanie lesov, riešiť globálne výzvy a zároveň venovať pozornosť výzvam, ktorým čelia drobní poľnohospodári v súlade s oznámením o posilnení opatrení na ochranu a obnovu svetových lesov. Partnerský prístup by mal pomôcť producentským krajinám pri ochrane, obnove a udržateľnom využívaní lesov, čím prispeje k cieľu tohto nariadenia, ktorým je znížiť odlesňovanie a degradáciu lesov.
- (22) Ďalším dôležitým opatrením ohláseným v oznámení je zriadenie strediska EÚ pre monitorovanie odlesňovania, degradácie lesov a zmien svetového lesného porastu a súvisiacich príčin (ďalej len „monitorovacie stredisko EÚ“), ktoré Komisia spustila s cieľom lepšie monitorovať zmeny v celosvetovom lesnom poraste a súvisiace príčiny. Na základe už existujúcich nástrojov monitorovania vrátane produktov programu Copernicus monitorovacie stredisko EÚ okrem toho uľahčí prístup verejných subjektov, spotrebiteľov a podnikov k informáciám o dodávateľských reťazcoch, pričom poskytne ľahko zrozumiteľné údaje a informácie spájajúce odlesňovanie, degradáciu lesov a zmeny vo svetovom lesnom poraste s dopytom/obchodom EÚ v prípade komodít a výrobkov. Monitorovacie stredisko EÚ preto priamo podporí vykonávanie tohto nariadenia tým, že poskytne vedecké dôkazy o globálnom odlesňovaní a degradácii lesov a o súvisiacom obchode. Monitorovacie stredisko EÚ bude úzko spolupracovať s príslušnými medzinárodnými organizáciami, výskumnými ústavmi a tretími krajinami.
- (23) Existujúci legislatívny rámec EÚ sa zameriava na boj proti nezákonnej ťažbe dreva a súvisiacemu obchodu, nezaobera sa však priamo odlesňovaním. Tvorí ho nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti

²⁴

COM(2019) 352 final.

hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva²⁵, a nariadenie Rady (ES) č. 2173/2005 o vytvorení licenčného systému pre vynútiteľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve na dovoz dreva do Európskeho spoločenstva²⁶. Obe nariadenia boli hodnotené v rámci kontroly vhodnosti, v priebehu ktorej sa zistilo, že hoci právne predpisy majú pozitívny vplyv na správu lesov, ciele týchto dvoch nariadení – t. j. obmedzenie nezákonnej ťažby dreva a súvisiaceho obchodu a zníženie spotreby nezákonne vyťaženého dreva v EÚ – neboli splnené²⁷, a dospelo sa k záveru, že zameranie výlučne na zákonnosť pôvodu dreva nepostačuje na splnenie stanovených cieľov.

- (24) Dostupné správy potvrdzujú, že značná časť prebiehajúceho odlesňovania je podľa zákonov krajiny výroby zákonná. V jednej nedávnej správe²⁸ sa odhaduje, že v období 2013 až 2019 približne 30 % odlesňovania na účely komerčného poľnohospodárstva v tropických krajinách bolo legálnych. Dostupné údaje sa zvyčajne zameriavajú na krajiny so slabou správou vecí verejných – celosvetový podiel nezákonného odlesňovania môže byť nižší, ale správa už teraz poskytuje jasné údaje naznačujúce, že nezohľadnenie odlesňovania, ktoré je v krajine výroby legálne, oslabuje účinnosť politických opatrení.
- (25) Posúdenie vplyvu možných politických opatrení na riešenie odlesňovania a degradácie lesov, za ktoré je zodpovedná Únia, závery Rady a uznesenie Európskeho parlamentu z roku 2020 jasne identifikujú potrebu, aby sa odlesňovanie a degradácia lesov stali hlavnými kritériami pre budúce opatrenia Únie. Nový právny rámec Únie by preto mal riešiť zákonnosť, ako aj otázku, či výroba príslušných komodít a výrobkov nespôsobuje odlesňovanie.
- (26) Vymedzenie pojmu „nespôsobujúci odlesňovanie“ by malo byť dostatočne široké, aby zahŕňalo odlesňovanie aj degradáciu lesov, malo by poskytovať právnu zrozumiteľnosť a malo by byť merateľné na základe kvantitatívnych, objektívnych a medzinárodne uznávaných údajov.
- (27) Nariadenie by sa malo vzťahovať na tie komodity, ktorých spotreba v Únii je najrelevantnejšia z hľadiska spôsobovania globálneho odlesňovania a degradácie lesov, a v prípade ktorých by intervencia politiky Únie mohla mať najväčší prínos, pokiaľ ide o jednotkovú hodnotu obchodu. Rozsiahly prieskum vedeckej literatúry, konkrétne primárnych zdrojov, v ktorých sa odhaduje vplyv spotreby EÚ na globálne odlesňovanie a prepája táto stopa s konkrétnymi komoditami, bol vykonaný ako súčasť štúdie realizovanej na podporu posúdenia vplyvu a podliehal krížovej kontrole prostredníctvom rozsiahlych konzultácií so zainteresovanými stranami. Výsledkom daného postupu je prvý zoznam ôsmich komodít. Drevo bolo priamo zahrnuté do rozsahu pôsobnosti, keďže sa naň už vzťahovalo nariadenie EÚ o dreve. V rámci posúdenia vplyvu sa vykonala analýza efektívnosti, na základe ktorej sa zoznam komodít ďalej zúžil. V tejto analýze efektívnosti sa hektáre, na ktorých došlo k odlesňovaniu spojenému so spotrebou EÚ (podľa odhadov uvedených v nedávnej výskumnej štúdii²⁹), v prípade každej z uvedených komodít porovnávali s ich priemernou hodnotou dovozu do EÚ. Výskumná štúdia, z ktorej analýza efektívnosti vychádzala, ukázala, že spomedzi celkovo ôsmich komodít analyzovaných v rámci

²⁵ Ú. v. EÚ L 295, 12.11.2010, s. 23.

²⁶ Ú. v. EÚ L 347, 30.12.2005, s. 1.

²⁷ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/11630-Illegal-logging-evaluation-of-EU-rules-fitness-check-_sk.

²⁸ https://www.forest-trends.org/wp-content/uploads/2021/05/Illicit-Harvest-Complicit-Goods_rev.pdf.

²⁹ Pendrill F., Persson U. M., Kastner, T. 2020.

výskumnej štúdie šesť komodít predstavuje najväčší podiel na odlesňovaní spôsobenom EÚ: palmový olej (33,95 %), sója (32,83 %), drevo (8,62 %), kakao (7,54 %), káva (7,01 %) a hovädzie mäso (5,01 %).

- (28) Vzhľadom na to, že by sa malo podporovať používanie recyklovaných príslušných komodít a výrobkov a že zahrnutie takýchto komodít a výrobkov do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia by hospodárske subjekty neúmerne zaťažilo, použité komodity a výrobky, ktoré ukončili životný cyklus a boli by inak vyradené ako odpad, by sa mali vylúčiť z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.
- (29) V tomto nariadení by sa mali stanoviť povinnosti týkajúce sa príslušných komodít a výrobkov s cieľom účinne bojovať proti odlesňovaniu a degradácii lesov a podporovať dodávateľské reťazce, ktoré nespôsobujú odlesňovanie.
- (30) Mnohé medzinárodné organizácie a orgány (napr. Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo, Medzivládny panel o zmene klímy, Program OSN pre životné prostredie, Parížska dohoda, Medzinárodná únia na ochranu prírody, Dohovor o biologickej diverzite) vyvíjali úsilie zamerané na oblasť odlesňovania a degradácie lesov a vymedzenie pojmov v tomto nariadení vychádza z tejto práce.
- (31) Mal by sa stanoviť konečný dátum, ktorý by bol základom hodnotenia toho, či dotknutý pozemok bol predmetom odlesňovania alebo degradácie lesov – znamená to, že žiadne komodity a výrobky patriace do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia by nemohli vstúpiť na trh Únie ani by sa nemohli vyvážať, ak by boli vyrobené na pozemku, ktorý bol predmetom odlesňovania alebo degradácie lesov po uvedenom dátume. Malo by to umožňovať primerané overovanie a monitorovanie, ktoré by zodpovedalo existujúcim medzinárodným záväzkom, ako sú ciele udržateľného rozvoja a newyorské vyhlásenie o lesoch, čím by sa minimalizovalo náhle narušenie dodávateľských reťazcov a zároveň by sa odstránili všetky stimuly na urýchlenie činností vedúcich k odlesňovaniu a degradácii lesov vzhľadom na nadobudnutie účinnosti tohto nariadenia.
- (32) S cieľom posilniť prínos Únie k zastaveniu odlesňovania a degradácie lesov a zabezpečiť, aby sa komodity a výrobky z dodávateľských reťazcov, ktoré sú spojené s odlesňovaním a degradáciou lesov, neumiestňovali na trh Únie, by sa príslušné komodity a výrobky nemali umiestňovať na trh Únie ani sprístupňovať na trhu Únie, ani by sa nemali z trhu Únie vyvážať, pokiaľ nejde o komodity a výrobky, ktoré nespôsobujú odlesňovanie a ktoré boli vyrobené v súlade s príslušnými právnymi predpismi krajiny výroby. Aby sa potvrdilo, že ide o daný prípad, malo by k nim byť vždy priložené vyhlásenie o náležitej starostlivosti.
- (33) Na základe systémového prístupu by hospodárske subjekty mali prijať vhodné kroky s cieľom zistiť, či príslušné komodity a výrobky, ktoré zamýšľajú umiestniť na trh Únie, spĺňajú požiadavky tohto nariadenia týkajúce sa nespôsobovania odlesňovania a zákonnosti. Na tento účel by hospodárske subjekty mali zaviesť a vykonávať postupy náležitej starostlivosti. Postup náležitej starostlivosti, ktorý sa vyžaduje v tomto nariadení, by mal zahŕňať tri prvky: požiadavky na informácie, posúdenie rizika a opatrenia na zmiernenie rizika. Postupy náležitej starostlivosti by mali byť navrhnuté tak, aby poskytovali prístup k informáciám o zdrojoch a dodávateľoch komodít a výrobkov, ktoré sa umiestňujú na trh Únie, vrátane informácií preukazujúcich splnenie požiadaviek týkajúcich sa absencie odlesňovania a degradácie lesov, ako aj požiadaviek zákonnosti, okrem iného identifikáciou krajiny a oblasti výroby vrátane geolokalizačných súradníc príslušných plôch pozemkov. Tieto geolokalizačné súradnice, ktoré závisia od určovania času, určovania polohy a/alebo pozorovania

Zeme, by mohli využívať satelitné údaje a služby poskytované v rámci vesmírneho programu Únie (EGNOS/Galileo a Copernicus). Hospodárske subjekty by na základe týchto informácií mali vykonať posúdenie rizika. Ak sa zistí riziko, hospodárske subjekty by mali takéto riziko zmierniť s cieľom eliminovať ho alebo znížiť ho na úroveň zanedbateľného rizika. Hospodárskemu subjektu by sa malo povoliť umiestniť príslušnú komoditu alebo výrobok na trh Únie alebo ich vyviezť z Únie až po dokončení krokov požadovaných v rámci postupu náležitej starostlivosti a po tom, ako dospeje k záveru, že neexistuje žiadne alebo existuje len zanedbateľné riziko, že príslušná komodita alebo výrobok nie je v súlade s týmto nariadením.

- (34) Hospodárske subjekty by mali formálne prevziať zodpovednosť za súlad príslušných komodít alebo výrobkov, ktoré plánujú umiestniť na trh Únie alebo z neho vyvážať, a to sprístupnením vyhlásení o náležitej starostlivosti. Vzor takýchto vyhlásení by mal byť uvedený v tomto nariadení. Očakáva sa, že sa tým uľahčí presadzovanie tohto nariadenia prostredníctvom príslušných orgánov a súdov a zlepši dodržiavanie zo strany hospodárskych subjektov.
- (35) V záujme uznania osvedčených postupov by sa v rámci postupu posudzovania rizika mohli použiť systémy certifikácie alebo iné systémy overené treťou stranou, nemali by však nahrádzať zodpovednosť hospodárskeho subjektu, pokiaľ ide o náležitú starostlivosť.
- (36) Obchodníci by mali byť zodpovední za zhromažďovanie a uchovávanie informácií zabezpečujúcich transparentnosť dodávateľského reťazca príslušných komodít a výrobkov, ktoré sprístupňujú na trhu. Veľkí obchodníci, ktorí nie sú malými a strednými podnikmi (MSP), majú významný vplyv na dodávateľské reťazce a zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní toho, aby dané reťazce nespôsobovali odlesňovanie, a preto by mali mať rovnaké povinnosti ako hospodárske subjekty.
- (37) S cieľom zvýšiť transparentnosť a uľahčiť presadzovanie by hospodárske subjekty, ktoré nie sú MSP, mali každoročne zverejniť správu o svojom systéme náležitej starostlivosti vrátane krokov prijatých na plnenie svojich povinností.
- (38) Ostatné legislatívne nástroje EÚ, v ktorých sa stanovujú požiadavky náležitej starostlivosti v hodnotovom reťazci, pokiaľ ide o nepriaznivé vplyvy na ľudské práva alebo životné prostredie, by sa mali uplatňovať, pokiaľ v tomto nariadení neexistujú osobitné ustanovenia s rovnakým cieľom, povahou a účinkom, ktoré by sa mohli vzhľadom na budúce legislatívne zmeny upraviť. Existencia tohto nariadenia by nemala znamenať, že sa vylučuje uplatňovanie iných legislatívnych nástrojov EÚ, v ktorých sa stanovujú požiadavky týkajúce sa náležitej starostlivosti v hodnotovom reťazci. Ak takéto iné legislatívne nástroje EÚ obsahujú špecifickejšie ustanovenia alebo dopĺňajú požiadavky k ustanoveniam stanoveným v tomto nariadení, takéto ustanovenia by sa mali uplatňovať v spojení s ustanoveniami tohto nariadenia. Navyše, ak toto nariadenie obsahuje konkrétnejšie ustanovenia, nemali by sa vykladať spôsobom, ktorý ohrozuje účinné uplatňovanie iných legislatívnych nástrojov EÚ v oblasti náležitej starostlivosti alebo dosiahnutie ich všeobecného cieľa.
- (39) Hospodárske subjekty, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti iných legislatívnych nástrojov EÚ, v ktorých sa stanovujú požiadavky náležitej starostlivosti v hodnotovom reťazci so zreteľom na nepriaznivé vplyvy na ľudské práva alebo životné prostredie, by mali byť schopné plniť si povinnosti podávania správ podľa tohto nariadenia tým, že pri podávaní správ v rámci iného legislatívneho nástroja EÚ zahrnú požadované informácie.

- (40) Zodpovednosť za presadzovanie nariadenia by mala prislúchať členským štátom, a ich príslušné orgány by mali mať povinnosť zabezpečiť plné dodržiavanie tohto nariadenia. Jednotné presadzovanie tohto nariadenia, pokiaľ ide o príslušné komodity a výrobky vstupujúce na trh Únie alebo opúšťajúce trh Únie, možno dosiahnuť len systematickou výmenou informácií a spoluprácou medzi príslušnými orgánmi, colnými orgánmi a Komisiou.
- (41) Účinné a efektívne vykonávanie a presadzovanie tohto nariadenia je nevyhnutné na dosiahnutie jeho cieľov. Na tento účel by Komisia mala zriadiť a spravovať informačný systém s cieľom podporiť hospodárske subjekty a príslušné orgány pri predkladaní potrebných informácií o príslušných komoditách a výrobkoch umiestňovaných na trh a pri prístupe k týmto informáciám. Hospodárske subjekty by mali predkladať vyhlásenia o náležitej starostlivosti do informačného systému. Informačný systém by mal byť prístupný príslušným orgánom a colným orgánom, aby sa im uľahčilo plnenie ich povinností podľa tohto nariadenia. Informačný systém by mal byť prístupný aj pre širšiu verejnosť, a to s anonymizovanými údajmi poskytovanými v otvorenom a strojovo čitateľnom formáte v súlade s úijnou politikou otvoreného prístupu.
- (42) V prípade príslušných komodít vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie sú príslušné orgány poverené overovaním súladu príslušných komodít a výrobkov s povinnosťami vyplývajúcimi z tohto nariadenia, zatiaľ čo úlohou colných úradov je zabezpečiť, aby sa odkaz na vyhlásenie o náležitej starostlivosti v prípade potreby sprístupnil v colnom vyhlásení, a od chvíle, keď bude zavedené elektronické rozhranie na výmenu informácií medzi colnými orgánmi a príslušnými orgánmi, kontrolovať stav vyhlásenia o náležitej starostlivosti v informačnom systéme po počiatočnej analýze rizika vykonanej príslušnými orgánmi a zodpovedajúcim spôsobom konať (t. j. na žiadosť pozastaviť alebo odmietnuť komoditu alebo výrobok prostredníctvom stavu v informačnom systéme). Touto osobitnou organizáciou kontrol sa ruší uplatňovanie kapitoly VII nariadenia (EÚ) 2019/1020, pokiaľ ide o uplatňovanie a presadzovanie tohto nariadenia.
- (43) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby boli vždy k dispozícii dostatočné finančné prostriedky na to, aby boli príslušné orgány náležite vybavené z personálneho a materiálneho hľadiska. Efektívne kontroly sú z hľadiska zdrojov náročné, a preto by sa mali poskytnúť stabilné zdroje na takej úrovni, ktorá bude v každom okamihu zodpovedať potrebám v oblasti presadzovania. Členské štáty by mali mať možnosť doplniť verejné financovanie tým, že od príslušných hospodárskych subjektov budú žiadať vrátenie nákladov, ktoré vznikajú pri vykonávaní kontrol v súvislosti s príslušnými komoditami a výrobkami, pri ktorých sa zistilo, že sú nevyhovujúce.
- (44) Týmto nariadením nie sú dotknuté iné právne predpisy Únie týkajúce sa tovaru a výrobkov vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie, najmä ustanovenia Colného kódexu Únie, pokiaľ ide o právomoci colných orgánov a colné kontroly. Dovozcom by sa malo pripomenúť, že v článkoch 220, 254, 256, 257 a 258 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 sa stanovuje, že výrobky vstupujúce na trh Únie, ktoré si vyžadujú ďalšie spracovanie, sa zaradia do príslušného colného režimu, ktorý takéto spracovanie umožňuje. Vo všeobecnosti by sa prepustenie do voľného obehu alebo na vývoz nemalo považovať za dôkaz o zhode s právom Únie, keďže takéto prepustenie nemusí nevyhnutne zahŕňať úplnú kontrolu súladu.
- (45) S cieľom optimalizovať a odbremeniť proces kontroly príslušných komodít a výrobkov vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie je potrebné zriadiť

elektronické rozhrania, ktoré umožnia automatický prenos údajov medzi colnými systémami a informačným systémom príslušných orgánov. Prostredie centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colníctvo je prirodzenou voľbou na podporu takýchto prenosov údajov. Rozhrania by mali byť vysoko automatizované a ľahko použiteľné a malo by sa obmedziť dodatočné zaťaženie colných orgánov. Vzhľadom na obmedzené rozdiely medzi údajmi, ktoré sa majú deklarovať v colnom vyhlásení a vo vyhlásení o náležitej starostlivosti (v tomto poradí), je okrem toho vhodné navrhnúť aj prístup zdieľania „medzi podnikmi a verejnou správou“, v rámci ktorého obchodníci a hospodárske subjekty sprístupnia vyhlásenie o náležitej starostlivosti týkajúce sa príslušnej komodity alebo výrobku prostredníctvom prostredia centrálneho elektronického priečinka pre colníctvo a toto vyhlásenie sa automaticky zasiela do informačného systému, ktorý používajú príslušné orgány. Colné orgány a príslušné orgány by mali prispieť k určovaniu údajov, ktoré sa majú zasielať, ako aj k určovaniu akýchkoľvek iných technických požiadaviek.

- (46) Riziko uvedenia nevyhovujúcich komodít a výrobkov na trh Únie sa líši v závislosti od komodity a výrobku, ako aj od krajiny pôvodu a výroby. Hospodárske subjekty, ktoré obstarávajú komodity a výrobky z krajín alebo ich častí predstavujúcich nízke riziko pestovania, zberu alebo výroby príslušných komodít v rozpore s týmto nariadením, by mali podliehať menšiemu počtu povinností, čím by sa znížili náklady na dodržiavanie predpisov, ako aj administratívna záťaž. Komodity a výrobky z vysokorizikových krajín alebo ich častí by mali podliehať posilnenej kontrole zo strany príslušných orgánov.
- (47) Preto by Komisia mala posúdiť riziko odlesňovania a degradácie lesov na úrovni krajiny alebo jej častí na základe súboru kritérií, ktoré odrážajú kvantitatívne, objektívne a medzinárodne uznávané údaje, a na základe indícií, že krajiny sa aktívne zapájajú do boja proti odlesňovaniu a degradácii lesov. Tieto referenčné informácie by mali hospodárskym subjektom v Únii uľahčiť vykonávanie náležitej starostlivosti a príslušným orgánom by mali uľahčiť monitorovať a presadzovať dodržiavanie predpisov a zároveň by mali motivovať producentské krajiny, aby zvyšovali udržateľnosť svojich systémov poľnohospodárskej výroby a znižovali svoj vplyv na odlesňovanie. To by malo pomôcť zvýšiť transparentnosť a udržateľnosť dodávateľských reťazcov. Tento systém referenčného porovnávania by mal byť založený na trojstupňovej klasifikácii krajín, v rámci ktorej sa krajiny rozdeľujú na krajiny s nízkym, štandardným alebo vysokým rizikom. S cieľom zabezpečiť primeranú transparentnosť a jasnosť by Komisia mala predovšetkým zverejniť údaje, ktoré sa používajú na referenčné porovnanie, ako aj dôvody navrhovanej zmeny klasifikácie a odpoveď dotknutej krajiny. V prípade príslušných komodít a výrobkov z krajín s nízkym rizikom alebo z častí krajín identifikovaných ako nízkorizikové by hospodárske subjekty mali mať možnosť uplatňovať zjednodušenú náležitú starostlivosť, zatiaľ čo od príslušných orgánov by sa malo vyžadovať, aby uplatňovali posilnenú kontrolu príslušných komodít a výrobkov z vysokorizikových krajín alebo z častí krajín, ktoré boli identifikované ako vysokorizikové. Komisia by mala byť splnomocnená na prijatie vykonávacích opatrení na určenie krajín alebo ich častí, ktoré predstavujú nízke alebo vysoké riziko výroby príslušných komodít a výrobkov, ktoré nie sú v súlade s týmto nariadením.
- (48) Príslušné orgány by mali v pravidelných intervaloch vykonávať kontroly hospodárskych subjektov a obchodníkov, aby sa overilo, či si skutočne plnia svoje povinnosti stanovené v tomto nariadení. Príslušné orgány by navyše mali vykonávať kontroly, ak majú k dispozícii relevantné informácie a vychádzajúc pritom z

relevantných informácií vrátane opodstatnených obáv predložených tretími stranami. Mal by sa uplatňovať dvojaký prístup s cieľom komplexne pokryť príslušné komodity a výrobky, príslušné hospodárske subjekty a obchodníkov, ako aj objemy ich podielu na komoditách a výrobkoch. Od príslušných orgánov by sa preto malo vyžadovať, aby kontrolovali určitý percentuálny podiel hospodárskych subjektov a obchodníkov, pričom by sa dané kontroly mali vzťahovať aj na konkrétne percento príslušných komodít a výrobkov. Tieto percentuálne podiely by mali byť vyššie v prípade príslušných komodít a výrobkov z vysokorizikových krajín alebo ich častí.

- (49) Kontroly hospodárskych subjektov a obchodníkov príslušnými orgánmi by sa mali vzťahovať na systémy náležitej starostlivosti a súlad príslušných komodít a výrobkov s ustanoveniami tohto nariadenia. Kontroly by mali vychádzať z plánu kontrol založeného na riziku. Plán by mal obsahovať kritériá rizika, ktoré umožnia príslušným orgánom vykonať analýzu rizika v súvislosti s vyhláseniami o náležitej starostlivosti predloženými hospodárskymi subjektmi a obchodníkmi. Kritériá rizika by mali zohľadňovať riziko odlesňovania spojené s príslušnými komoditami a výrobkami v krajine výroby, históriu dodržiavania povinností vyplývajúcich z tohto nariadenia zo strany hospodárskych subjektov a obchodníkov a akékoľvek ďalšie relevantné informácie, ktoré majú príslušné orgány k dispozícii. Analýza rizika týkajúca sa vyhlásení o náležitej starostlivosti by mala príslušným orgánom umožniť kontrolu totožnosti hospodárskych subjektov, obchodníkov a príslušných komodít a výrobkov a mala by sa vykonávať pomocou postupov elektronického spracovania údajov v informačnom systéme, v rámci ktorého sa zhromažďujú vyhlásenia o náležitej starostlivosti.
- (50) V prípade, že analýza rizika v súvislosti s vyhláseniami o náležitej starostlivosti odhalí vysoké riziko nesúladu konkrétnych relevantných komodít a výrobkov, príslušné orgány by mali mať možnosť prijať okamžité predbežné opatrenia s cieľom zabrániť ich umiestneniu na trh Únie alebo ich sprístupňovaniu na trhu Únie. V prípade, že takéto príslušné komodity a výrobky vstupovali na trh Únie alebo ho opúšťali, príslušné orgány by mali požiadať colné orgány o pozastavenie prepustenia do voľného obehu alebo na vývoz, aby príslušné orgány mohli vykonať potrebné kontroly. Takáto žiadosť by sa mala oznámiť prostredníctvom systému rozhrania medzi colnými orgánmi a príslušnými orgánmi. Pozastavenie umiestňovania na trh Únie alebo sprístupňovania na trhu Únie, prepustenia do voľného obehu alebo na vývoz by sa malo obmedziť na tri pracovné dni s výnimkou prípadov, keď príslušné orgány potrebujú dodatočnú lehotu na posúdenie súladu príslušných komodít a výrobkov s týmto nariadením. V takom prípade by príslušné orgány mali prijať dodatočné dočasné opatrenia na predĺženie obdobia pozastavenia alebo by mali požiadať colné orgány o takéto predĺženie v prípade, že príslušné komodity a výrobky vstupujú na trh Únie alebo ho opúšťajú.
- (51) Plán kontrol by sa mal pravidelne aktualizovať na základe výsledkov jeho vykonávania. Hospodárske subjekty, ktoré vykazujú konzistentné záznamy o dodržiavaní predpisov, by mali podliehať zníženej frekvencii kontrol.
- (52) S cieľom zabezpečiť vykonávanie a účinné presadzovanie tohto nariadenia by členské štáty mali mať právomoc stiahnuť príslušné nevyhovujúce komodity a výrobky, prevziať ich späť a prijať primerané nápravné opatrenia. Mali by takisto zabezpečiť, aby porušenie tohto nariadenia hospodárskymi subjektmi a obchodníkmi bolo sankcionované účinnými, primeranými a odradzujúcimi sankciami.

- (53) Vzhľadom na medzinárodný charakter odlesňovania a degradácie lesov a súvisiaceho obchodu by príslušné orgány mali spolupracovať navzájom, s colnými orgánmi členských štátov, s Komisiou, ako aj so správnymi orgánmi tretích krajín. Príslušné orgány by mali spolupracovať aj s príslušnými orgánmi dohľadu nad inými legislatívnymi nástrojmi EÚ a presadzovania iných legislatívnych nástrojov EÚ, v ktorých sa stanovujú požiadavky náležitej starostlivosti v hodnotovom reťazci, pokiaľ ide o nepriaznivé vplyvy na ľudské práva alebo životné prostredie.
- (54) Hoci sa toto nariadenie zaoberá odlesňovaním a degradáciou lesov, ako sa uvádza v oznámení z roku 2019 s názvom Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov, ochrana lesov by nemala viesť ku konverzii alebo degradácii iných prírodných ekosystémov. Ekosystémy, ako sú mokrade, savany a rašeliniská, zohrávajú veľmi dôležitú úlohu v rámci globálneho úsilia zameraného na boj proti zmene klímy, ako aj v rámci iných cieľov udržateľného rozvoja, a ich konverzia alebo degradácia si vyžadujú osobitnú naliehavú pozornosť. Na riešenie tohto problému by Komisia mala dva roky po nadobudnutí účinnosti posúdiť potrebu a uskutočniteľnosť rozšírenia rozsahu pôsobnosti na iné ekosystémy a na ďalšie komodity. Komisia by zároveň mala prostredníctvom delegovaného aktu preskúmať aj príslušné výrobky uvedené v prílohe I k tomuto nariadeniu.
- (55) S cieľom zabezpečiť, aby požiadavky na informácie, ktoré musia hospodárske subjekty spĺňať a ktoré sú stanovené v tomto nariadení, boli naďalej relevantné a v súlade s vedeckým a technologickým vývojom, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o doplnenie informačných požiadaviek potrebných pre postup náležitej starostlivosti, informácií a kritérií týkajúcich sa posudzovania rizika a zmierňovania rizika, ktoré musia hospodárske subjekty spĺňať a ktoré sú stanovené v tomto nariadení a v zozname tovaru uvedenom v prílohe I k tomuto nariadeniu. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas svojich prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, by sa všetky dokumenty mali doručiť Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a ich experti by mali mať systematický prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (56) Nariadením (EÚ) č. 995/2010 sa zakazuje uvádzanie nelegálne vyťaženého dreva a výrobkov z dreva na trh Únie. Pre hospodárske subjekty, ktoré uvádzajú drevo na trh po prvýkrát, sa v ňom stanovujú povinnosti uplatňovať náležitú starostlivosť a pre obchodníkov povinnosti viesť výsledovateľné záznamy o svojich dodávateľoch a zákazníkoch. Týmto nariadením by sa mala zachovať povinnosť zabezpečiť zákonnosť príslušných komodít a výrobkov vrátane dreva a výrobkov z dreva umiestňovaných na trh Únie a dopĺňajú sa ním o požiadavku udržateľnosti. Toto nariadenie a súvisiace vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 607/2012 sú preto v dôsledku tohto nariadenia nadbytočné a mali by sa zrušiť.
- (57) V nariadení (ES) č. 2173/2005 sa stanovujú postupy Únie na vykonávanie licenčného systému FLEGT prostredníctvom dvojstranných dobrovoľných partnerských dohôd s krajinami produkujúcimi drevo. S cieľom rešpektovať dvojstranné záväzky, ktoré Európska únia prijala, a s cieľom zachovať pokrok dosiahnutý s partnerskými krajinami, ktoré majú zavedený operačný systém (etapa vydávania licencií FLEGT), by toto nariadenie malo zahŕňať ustanovenie, ktorým sa drevo a výrobky na báze

dreva, na ktoré sa vzťahuje platná licencia FLEGT, vyhlasujú za spĺňajúce požiadavku zákonnosti podľa tohto nariadenia.

- (58) Hoci sa toto nariadenie zaoberá odlesňovaním a degradáciou lesov, ako sa uvádza v oznámení z roku 2019 s názvom Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov, ochrana lesov by nemala viesť ku konverzii alebo degradácii iných prírodných ekosystémov. Ekosystémy, ako sú mokrade, savany a rašeliniská, zohrávajú veľmi dôležitú úlohu v rámci globálneho úsilia zameraného na boj proti zmene klímy, ako aj v rámci iných cieľov udržateľného rozvoja, a ich konverzia alebo degradácia si vyžadujú osobitnú naliehavú pozornosť. Do 2 rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia by sa preto malo vykonať hodnotenie potreby a uskutočniteľnosti rozšírenia rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia na iné ekosystémy než lesy.
- (59) Ak je na účely tohto nariadenia potrebné spracúvať osobné údaje, tieto by sa mali spracúvať v súlade s právom Únie v oblasti ochrany osobných údajov. Na každé spracúvanie osobných údajov podľa tohto nariadenia sa príslušne vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679³⁰ alebo nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725³¹.
- (60) Keďže cieľ tohto nariadenia, ktorým je boj proti odlesňovaniu a degradácii lesov prostredníctvom zníženia podielu spotreby v Únii, nie je možné dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, a z dôvodu jeho rozsahu ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie daného cieľa.
- (61) Hospodárskym subjektom, obchodníkom a príslušným orgánom by sa malo poskytnúť dostatočné obdobie na to, aby sa pripravili na plnenie požiadaviek tohto nariadenia,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá týkajúce sa umiestňovania na trh Únie, sprístupňovania na trhu Únie a vývozu z trhu Únie hovädzieho dobytku, kakaa, kávy, palmy olejnej, sóje a dreva (ďalej len „príslušné komodity“) a výrobkov uvedených v prílohe I, ktoré obsahujú príslušné komodity, boli nimi kŕmené alebo boli vyrobené s použitím príslušných komodít (ďalej len „príslušné výrobky“) s cieľom

- a) minimalizovať podiel Únie na odlesňovaní a degradácii lesov na celom svete

³⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

³¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

- b) a znížiť podiel Európskej únie na emisiách skleníkových plynov a strate biodiverzity na celom svete.

Nariadenie sa neuplatňuje na príslušné komodity a výrobky umiestnené na trhu Únie, ktoré boli vyrobené pred dátumom stanoveným v článku 36 ods. 1.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „odlesňovanie“, je konverzia lesa na poľnohospodárske využitie bez ohľadu na to, či je alebo nie je spôsobená človekom;
2. „les“ je pozemok s rozlohou viac ako 0,5 hektára so stromami vyššími ako 5 metrov a korunovým zápojom viac ako 10 %, alebo so stromami schopnými dosiahnuť tieto prahové hodnoty *in situ*, s výnimkou poľnohospodárskej výsadby a pozemkov, ktoré sa prevažne využívajú na poľnohospodárske účely alebo ako mestské pozemky;
3. „poľnohospodárska výsadba“ sú stromové porasty v systémoch poľnohospodárskej výroby, ako sú ovocné sady, plantáže palmy olejnej, olivové sady a agrolesnícke systémy, keď sa plodiny pestujú pod stromovým porastom. Zahŕňa to všetky výsadby komodít uvedených v prílohe I okrem dreva;
4. „lesná plantáž“ je vysadený les, ktorý podlieha intenzívnemu hospodáreniu a pri výsadbe a v zrelom stave porastu spĺňa všetky tieto kritériá: jeden alebo dva druhy, rovnaká veková trieda a pravidelný rozstup. Zahŕňa plantáže s krátkou rubnou dobou na získavanie dreva, vlákna a energie, vylúčené sú lesy vysadené na ochranu alebo obnovu ekosystému, ako aj lesy vytvorené umelou obnovou alebo výsevom, ktoré sa v zrelom stave porastu podobajú alebo sa budú podobáť prirodzene sa obnovujúcim lesom;
5. „les z umelej obnovy“ je les zložený prevažne zo stromov založených sadbou a/alebo úmyselnou sejbou semien, za predpokladu, že sa očakáva, že stromy založené sadbou alebo sejbou budú v stave zrelosti tvoriť vyše 50 percent porastovej zásoby; zahŕňa mladinu zo stromov, ktoré boli pôvodne vysadené alebo vysiate;
6. „degradácia lesov“ sú ťažbové činnosti, ktoré nie sú udržateľné a spôsobujú zníženie alebo stratu biologickej alebo ekonomickej produktivity a zložitosti lesných ekosystémov, čo vedie k dlhodobému zníženiu celkových úžitkov z lesa, ako sú drevo, biodiverzita a iné výrobky alebo služby;
7. „udržateľné ťažbové činnosti“ je ťažba dreva, ktorá sa vykonáva s ohľadom na zachovanie kvality pôdy a biodiverzity s cieľom minimalizovať negatívne vplyvy, spôsobom, pri ktorom sa zabráňuje ťažbe pŕňov a koreňov, degradácii pralesov alebo ich konverzii na lesné kultúry a ťažbe na citlivých pôdach; minimalizujú sa rozsiahle výrubu a zabezpečujú sa miestne primerané prahové hodnoty odberu odumretého dreva a požiadavky na používanie systémov ťažby, pri ktorých sa minimalizujú vplyvy na kvalitu pôdy vrátane zhutňovania pôdy, ako aj na prvky biodiverzity a biotopy;
8. „nespôsobujúci odlesňovanie“ je,
 - a) že príslušné komodity a výrobky vrátane tých, ktoré sa používajú v prípade príslušných výrobkov alebo sú v nich obsiahnuté, boli vyrobené na pozemku, ktorý nebol vystavený odlesňovaniu po 31. decembri 2020, a

- b) že drevo bolo vyťažené z lesa bez vyvolania degradácie lesov po 31. decembri 2020;
9. „vyrobené“ je vypestované, vyťažené, chované, kŕmené alebo získané na príslušnej ploche pozemku;
10. „umiestnenie na trh“ je prvé sprístupnenie príslušnej komodity alebo výrobku na trhu Únie;
11. „sprístupnenie na trh“ je každá dodávka príslušnej komodity alebo výrobku na distribúciu, spotrebu alebo používanie na trhu Únie v rámci obchodnej činnosti, či už za poplatok alebo bezplatne;
12. „hospodársky subjekt“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá v rámci obchodnej činnosti umiestňuje príslušné komodity a výrobky na trh Únie alebo ich vyváža z trhu Únie;
13. „obchodník“ je každá fyzická alebo právnická osoba v dodávateľskom reťazci iná ako hospodársky subjekt, ktorá v rámci obchodnej činnosti sprístupňuje príslušné komodity a výrobky na trhu Únie;
14. „krajina pôvodu“ je krajina alebo územie, ako sú vymedzené v článku 60 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013³²;
15. „krajina výroby“ je krajina alebo územie, kde bola vyrobená príslušná komodita alebo kde bola vyrobená príslušná komodita použitá pri výrobe výrobku či obsiahnutá vo výrobku;
16. „zanedbateľné riziko“ je úplné posúdenie tak informácií špecifických pre výrobok, ako aj všeobecných informácií, pokiaľ ide o súlad príslušných komodít alebo výrobkov, pri ktorých nevznikajú dôvody na obavy, s článkom 3 písm. a) a článkom 3 písm. b);
17. „splnomocnený zástupca“ je každá fyzická alebo právnická osoba usadená v Únii, ktorá dostala písomné poverenie od hospodárskeho subjektu konať v jeho mene pri špecifikovaných úlohách týkajúcich sa povinností hospodárskeho subjektu podľa tohto nariadenia;
18. „nevýhovujúce výrobky“ sú príslušné komodity a výrobky, ktoré neboli vyrobené spôsobom „nespôsobujúcim odlesňovanie“ alebo neboli vyrobené v súlade s príslušnými právnymi predpismi krajiny výroby, alebo oboje;
19. „plocha pozemku“ je vymedzená časť pozemku v rámci jedného nehnuteľného majetku, ako sa uznáva v právnych predpisoch krajiny výroby, na ktorej prevládajú dostatočne homogénne podmienky umožňujúce na súhrnnej úrovni vyhodnotiť riziko odlesňovania a degradácie lesov spojené s komoditami vyrobenými na tejto presne vymedzenej časti pozemku;
20. „MSP“ sú mikropodniky a malé a stredné podniky v zmysle vymedzenia pojmov v smernici 2013/34/EÚ³³;

³² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

³³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19 – 76).

21. „opodstatnená obava“ je opodstatnený nárok založený na objektívnych a overiteľných informáciách týkajúcich sa nedodržiavania tohto nariadenia, ktorý si môže vyžadovať zásah príslušných orgánov;
22. „príslušné orgány“ sú orgány určené podľa článku 13 ods. 1;
23. „colné orgány“ sú colné orgány vymedzené v článku 5 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
24. „prepustenie do voľného obehu“ je režim stanovený v článku 201 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
25. „vývoz“ je režim stanovený v článku 269 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
26. „príslušné komodity a výrobky vstupujúce na trh Únie“ sú príslušné komodity a výrobky z tretích krajín umiestnené do colného režimu „prepustenie do voľného obehu“ a určené na umiestnenie na trh Únie alebo určené na komerčné použitie alebo spotrebu inú než súkromná spotreba v rámci colného územia Únie;
27. „príslušné komodity a výrobky opúšťajúce trh Únie“ sú príslušné komodity a výrobky umiestnené do colného režimu „vývoz“;
28. „príslušné právne predpisy krajiny výroby“ sú pravidlá platné v krajine výroby týkajúce sa právneho postavenia oblasti výroby, pokiaľ ide o práva na využívanie pozemkov, ochranu životného prostredia, práva tretích strán a príslušné obchodné a colné predpisy podľa právneho rámca uplatniteľného v krajine výroby.

Článok 3

Zákaz

Príslušné komodity a výrobky sa môžu umiestňovať na trh Únie, sprístupňovať na trhu Únie alebo vyvážať z trhu Únie len ak sú splnené všetky tieto podmienky:

- a) nespôsobujú odlesňovanie;
- b) boli vyrobené v súlade s príslušnými právnymi predpismi krajiny výroby a
- c) vzťahuje sa na ne vyhlásenie o náležitej starostlivosti, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 2.

Kapitola 2

Povinnosti hospodárskych subjektov a obchodníkov

Článok 4

Povinnosti hospodárskych subjektov

1. Hospodárske subjekty uplatňujú náležitú starostlivosť pred umiestnením príslušných komodít a výrobkov na trh Únie alebo pred ich vývozom z trhu Únie s cieľom zabezpečiť ich súlad s článkom 3 písm. a) a b). Na daný účel používajú rámec postupov a opatrení, ktorý sa ďalej uvádza ako „náležitá starostlivosť“, ako sa stanovuje v článku 8.
2. Hospodárske subjekty, ktoré uplatňovaním náležitej starostlivosti uvedenej v článku 8 dospeli k záveru, že príslušné komodity a výrobky spĺňajú požiadavky tohto nariadenia, sprístupnia príslušným orgánom prostredníctvom informačného systému

uvedeného v článku 31 vyhlásenie o náležitej starostlivosti pred umiestnením príslušných komodít a výrobkov na trh Únie alebo pred ich vývozom. Uvedené vyhlásenie potvrdzuje, že sa vykonala náležitá starostlivosť a že sa nezistilo žiadne riziko alebo sa zistilo len zanedbateľné riziko, a musí obsahovať informácie stanovené v prílohe II pre príslušné komodity a výrobky.

3. Sprístupnením vyhlásenia o náležitej starostlivosti hospodársky subjekt preberá zodpovednosť za súlad príslušnej komodity alebo výrobku s požiadavkami tohto nariadenia. Hospodárske subjekty uchovávajú záznamy o vyhláseniach o náležitej starostlivosti 5 rokov od dátumu sprístupnenia prostredníctvom informačného systému uvedeného v článku 31.
4. Hospodárske subjekty nesmú umiestňovať príslušné komodity a výrobky na trh Únie ani ich vyvážať bez predchádzajúceho predloženia vyhlásenia o náležitej starostlivosti.
5. Hospodársky subjekt nesmie umiestňovať príslušné komodity a výrobky na trh ani ich vyvážať, ak sa uplatňuje jeden alebo viacero z týchto prípadov:
 - a) príslušné komodity a výrobky nie sú v súlade s článkom 3 písm. a) alebo b);
 - b) uplatňovaním náležitej starostlivosti sa odhalilo nezanedbateľné riziko, že príslušné komodity a výrobky nie sú v súlade s článkom 3 písm. a) alebo b);
 - c) hospodársky subjekt nebol schopný dokončiť postup náležitej starostlivosti podľa odsekov 1 a 2.
6. Hospodárske subjekty, ktoré dostali nové informácie vrátane opodstatnených obáv, že príslušná komodita alebo výrobok, ktoré už umiestnili na trh, nie sú v súlade s požiadavkami tohto nariadenia, musia bezodkladne informovať príslušné orgány členských štátov, v ktorých príslušnú komoditu alebo výrobok umiestnili na trh. V prípade vývozu z trhu Únie hospodárske subjekty informujú príslušný orgán členského štátu, ktorý je krajinou výroby.
7. Hospodárske subjekty ponúknu príslušným orgánom akúkoľvek potrebnú pomoc s cieľom uľahčiť vykonávanie kontrol podľa článku 15, a to aj pokiaľ ide o prístup do priestorov a predloženie dokumentácie alebo záznamov.

Článok 5

Splnomocnení zástupcovia

1. Hospodárske subjekty alebo obchodníci môžu splnomocneného zástupcu poveriť, aby v ich mene sprístupnil vyhlásenie o náležitej starostlivosti podľa článku 4 ods. 2. Hospodársky subjekt alebo obchodník si v danom prípade udrží zodpovednosť za súlad príslušnej komodity alebo výrobku s požiadavkami tohto nariadenia.
2. Splnomocnený zástupca na požiadanie poskytne príslušným orgánom kópiu mandátu v úradnom jazyku Európskej únie.

Článok 6

Povinnosti obchodníkov

1. Obchodníci, ktorí sú MSP, smú na trhu sprístupňovať relevantné komodity a výrobky len vtedy, ak majú informácie požadované podľa odseku 2.

2. Obchodníci, ktorí sú MSP, zhromažďujú a uchovávajú tieto informácie týkajúce sa príslušných komodít a výrobkov, ktoré zamýšľajú sprístupniť na trhu:
 - a) meno, registrované obchodné meno alebo zapísaná ochranná známka, poštová adresa, e-mail a, ak je k dispozícii, webová adresa hospodárskych subjektov alebo obchodníkov, ktorí im dodali príslušné komodity a výrobky;
 - b) meno, registrované obchodné meno alebo zapísaná ochranná známka, poštová adresa, e-mail a, ak je k dispozícii, webová adresa obchodníkov, ktorým príslušné komodity a výrobky dodali.
3. Obchodníci, ktorí sú MSP, uchovávajú informácie uvedené v tomto článku najmenej počas 5 rokov a na požiadanie dané informácie poskytujú príslušným orgánom.
4. Obchodníci, ktorí sú MSP a ktorí dostali nové informácie vrátane opodstatnených obáv, že príslušná komodita alebo výrobok, ktoré už sprístupnili na trhu, nie sú v súlade s požiadavkami tohto nariadenia, musia bezodkladne informovať príslušné orgány členských štátov, v ktorých príslušnú komoditu alebo výrobok sprístupnili na trhu.
5. Obchodníci, ktorí nie sú MSP, sa považujú za hospodárske subjekty a vzťahujú sa na nich povinnosti a ustanovenia článkov 3, 4, 5, 8 až 12, 14 ods. 9 a článkov 15 a 20 tohto nariadenia, pokiaľ ide o príslušné komodity a výrobky, ktoré sprístupňujú na trhu Únie.
6. Obchodníci ponúknu príslušným orgánom akúkoľvek potrebnú pomoc s cieľom uľahčiť vykonávanie kontrol podľa článku 16, a to aj pokiaľ ide o prístup do priestorov a predloženie dokumentácie alebo záznamov.

Článok 7

Umiestňovanie na trh hospodárskymi subjektmi so sídlom v tretích krajinách

V prípade, že fyzická alebo právnická osoba so sídlom mimo Únie umiestňuje na trh Únie príslušné komodity a výrobky, prvá fyzická alebo právnická osoba so sídlom v Únii, ktorá kupuje takéto príslušné komodity a výrobky alebo preberá vlastníctvo takýchto príslušných komodít a výrobkov, sa považuje za hospodársky subjekt v zmysle tohto nariadenia.

Článok 8

Náležitá starostlivosť

1. Pred umiestnením príslušných komodít a výrobkov na trh alebo pred ich vývozom uplatňujú hospodárske subjekty náležitú starostlivosť, pokiaľ ide o všetky príslušné komodity a výrobky dodávané každým konkrétnym dodávateľom.
2. Na účely tohto nariadenia náležitá starostlivosť zahŕňa:
 - a) zhromažďovanie informácií a dokumentov potrebných na splnenie požiadaviek stanovených v článku 9;
 - b) opatrenia na posúdenie rizika, ako sa uvádza v článku 10;
 - c) opatrenia na zmiernenie rizika, ako sa uvádza v článku 10.

Článok 9

Požiadavky na informácie

1. Hospodárske subjekty zbierajú informácie, dokumenty a údaje, ktoré preukazujú, že príslušné komodity a výrobky sú v súlade s článkom 3. Na tento účel hospodársky subjekt zhromažďuje, organizuje a uchováva počas 5 rokov tieto informácie týkajúce sa príslušných komodít alebo výrobkov, a to podložené dôkazmi:
 - a) opis vrátane obchodného mena a typu príslušných komodít a výrobkov, ako aj, ak je to relevantné, bežný názov druhu a jeho úplné vedecké meno;
 - b) množstvo (vyjadrené v čistej hmotnosti a objeme, alebo počet jednotiek) príslušných komodít a výrobkov;
 - c) identifikácia krajiny výroby;
 - d) geolokalizačné súradnice, zemepisná šírka a zemepisná dĺžka všetkých plôch pozemku, kde sa vyrobili príslušné komodity a výrobky, ako aj dátum alebo časový rozsah výroby;
 - e) meno, e-mail a adresa akéhokoľvek podniku alebo osoby, od ktorých im boli dodané príslušné komodity alebo výrobky;
 - f) meno, e-mail a adresa akéhokoľvek podniku alebo osoby, ktorým boli príslušné komodity alebo výrobky dodané;
 - g) adekvátne a overiteľné informácie o tom, že príslušné komodity a výrobky nespôsobujú odlesňovanie;
 - h) adekvátne a overiteľné informácie o tom, že výroba sa uskutočnila v súlade s príslušnými právnymi predpismi krajiny výroby vrátane akéhokoľvek dojednania udeľujúceho právo využívať príslušnú oblasť na účely výroby príslušnej komodity.
2. Hospodársky subjekt na požiadanie sprístupní príslušným orgánom informácie, dokumenty a údaje zhromaždené podľa tohto článku.
3. Komisia môže prijať delegované akty v súlade s článkom 33 s cieľom doplniť odsek 1, pokiaľ ide o ďalšie relevantné informácie, ktoré sa majú získať a ktoré môžu byť potrebné na zabezpečenie účinnosti systému náležitej starostlivosti.

Článok 10

Posúdenie rizika a zmiernenie rizika

1. Hospodárske subjekty overia a analyzujú informácie zhromaždené v súlade s článkom 9 a akúkoľvek ďalšiu relevantnú dokumentáciu a na tomto základe vykonajú posúdenie rizika s cieľom stanoviť, či existuje riziko, že príslušné komodity a výrobky určené na umiestnenie na trh Únie alebo na vývoz z trhu Únie nie sú v súlade s požiadavkami tohto nariadenia. Ak hospodárske subjekty nedokážu preukázať, že riziko nesúladu je zanedbateľné, nesmú umiestniť príslušnú komoditu alebo výrobok na trh Únie ani ich vyviezť.
2. Pri posúdení rizika sa osobitne zohľadnia tieto kritériá na posúdenie rizika:
 - a) priradenie rizika príslušnej krajine alebo jej častiam v súlade s článkom 27;
 - b) výskyt lesov v krajine a oblasti výroby príslušnej komodity alebo výrobku;

- c) rozšírenosť odlesňovania alebo degradácie lesov v krajine, regióne a oblasti výroby príslušnej komodity alebo výrobku;
 - d) zdroj, spoľahlivosť, platnosť inej dostupnej dokumentácie informácií uvedených v článku 9 ods. 1 a odkazy na danú dokumentáciu informácií;
 - e) obavy v súvislosti s krajinou výroby a pôvodu, ako je úroveň korupcie, rozšírenosť falšovania dokumentov a údajov, nedostatočné presadzovanie práva, ozbrojený konflikt alebo prítomnosť sankcií uložených Bezpečnostnou radou Organizácie Spojených národov alebo Radou Európskej únie;
 - f) zložitosť príslušného dodávateľského reťazca, najmä ťažkosti pri vytvorení spojitosti medzi komoditami a/alebo výrobkami a plochou pozemku, kde boli vyrobené;
 - g) riziko zmiešania s výrobkami neznámeho pôvodu alebo vyrobenými v oblastiach, kde došlo alebo dochádza k odlesňovaniu alebo degradácii lesov;
 - h) závery príslušných stretnutí expertných skupín Komisie uverejnené v registri expertných skupín Komisie;
 - i) opodstatnené obavy predložené podľa článku 29;
 - j) doplňujúce informácie o súlade s týmto nariadením, ktoré môžu zahŕňať informácie poskytované prostredníctvom certifikácie alebo iných systémov overených treťou stranou vrátane dobrovoľných schém uznaných Komisiou podľa článku 30 ods. 5 smernice (EÚ) 2018/2001³⁴, za predpokladu, že dané informácie spĺňajú požiadavky stanovené v článku 9.
3. Výrobky z dreva, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti nariadenia Rady (ES) č. 2173/2005 a na ktoré sa vzťahuje platná licencia FLEGT z funkčného licenčného systému, sa považujú za výrobky, ktoré sú v súlade s článkom 3 písm. b) tohto nariadenia.
4. Okrem prípadov, keď analýza vykonaná v súlade s odsekom 1 umožňuje hospodárskemu subjektu zistiť, či neexistuje žiadne alebo existuje zanedbateľné riziko, že príslušné komodity alebo výrobky nie sú v súlade s požiadavkami tohto nariadenia, hospodársky subjekt prijme pred umiestnením príslušných komodít a výrobkov na trh Únie alebo pred ich vývozom postupy a opatrenia na zmiernenie rizika, ktoré sú adekvátne na dosiahnutie žiadneho alebo zanedbateľného rizika. Môže to zahŕňať požadovanie dodatočných informácií, údajov alebo dokumentov, vykonávanie nezávislých prieskumov alebo auditov alebo iné opatrenia týkajúce sa požiadaviek na informácie stanovených v článku 9.
5. Hospodárske subjekty musia byť schopné preukázať, akým spôsobom boli získané informácie skontrolované podľa kritérií na posúdenie rizika stanovených v odseku 2, ako sa prijalo rozhodnutie o opatreniach na zmiernenie rizika a ako hospodársky subjekt určil stupeň rizika.
6. Hospodárske subjekty musia mať zavedené adekvátne a primerané politiky, kontroly a postupy na zmiernenie a účinné riadenie rizík nesúladu príslušných identifikovaných komodít a výrobkov. Medzi tieto opatrenia patria:
- a) modelové postupy riadenia rizík, podávanie správ, vedenie záznamov, vnútorná kontrola a riadenie dodržiavania predpisov, a to aj v prípade

³⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328/82, 21.12.2018, s. 82 – 209).

hospodárskych subjektov, ktoré nie sú MSP, vymenovanie pracovníka zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi na úrovni riadenia;

- b) funkcia nezávislého auditu na kontrolu vnútorných politík, kontrol a postupov uvedených v písmene a) pre všetky hospodárske subjekty, ktoré nie sú MSP.
7. Posúdenia rizika sa zdokumentujú, aspoň raz ročne preskúmajú a na požiadanie sprístupnia príslušným orgánom.
 8. Komisia môže prijať delegované akty v súlade s článkom 33 s cieľom doplniť odseky 2, 4 a 6, pokiaľ ide o relevantné informácie, ktoré sa majú získať, kritériá na posúdenie rizika a opatrenia na zmiernenie rizika, ktoré môžu byť potrebné na doplnenie tých, ktoré sú uvedené v tomto článku, na účely zabezpečenia účinnosti systému náležitej starostlivosti.

Článok 11

Údržba systémov náležitej starostlivosti a vedenie záznamov

1. S cieľom uplatňovať náležitú starostlivosť v súlade s článkom 8 hospodárske subjekty zriadia a aktualizujú systém náležitej starostlivosti na účely zabezpečenia, že dokážu zaručiť súlad s požiadavkami stanovenými v článku 3 písm. a) a b). Systém náležitej starostlivosti sa preskúma aspoň raz ročne a v prípade potreby sa prispôsobí novému vývoju a bude zohľadňovať nový vývoj, ktorý môže ovplyvniť uplatňovanie náležitej starostlivosti. Hospodárske subjekty uchovávajú záznamy o aktualizáciách v systéme(-och) náležitej starostlivosti počas 5 rokov.
2. Pokiaľ nie je v iných legislatívnych nástrojoch EÚ, v ktorých sa stanovujú požiadavky týkajúce sa náležitej starostlivosti v hodnotovom reťazci udržateľnosti, stanovené inak, hospodárske subjekty, ktoré nie sú MSP, každoročne verejne informujú, v čo najširšom možnom meradle, a to aj na internete, o svojom systéme náležitej starostlivosti vrátane krokov, ktoré prijali na vykonávanie svojich povinností stanovených v článku 8. Hospodárske subjekty, ktoré patria aj do rozsahu pôsobnosti iných legislatívnych nástrojov EÚ, v ktorých sa stanovujú požiadavky týkajúce sa náležitej starostlivosti v hodnotovom reťazci, si môžu splniť svoje povinnosti podávania správ podľa tohto odseku tým, že pri informovaní v kontexte iných legislatívnych nástrojov EÚ zahrnú požadované informácie.
3. Hospodárske subjekty uchovávajú aspoň 5 rokov všetku dokumentáciu týkajúcu sa náležitej starostlivosti, ako sú všetky príslušné záznamy, opatrenia a postupy podľa článku 8. Sprístupňujú ich príslušným orgánom na požiadanie.

Článok 12

Zjednodušená náležitá starostlivosť

1. Pri umiestňovaní príslušných komodít alebo výrobkov na trh Únie alebo pri ich vývoze z trhu Únie hospodárske subjekty nie sú povinné plniť si povinnosti podľa článku 10, keď dokážu zistiť, či všetky príslušné komodity a výrobky boli vyrobené v krajinách alebo ich častiach, ktoré boli identifikované ako nízkorizikové v súlade s článkom 27.
2. Ak však hospodársky subjekt získa alebo sa dozvie akékoľvek informácie, ktoré by poukazovali na riziko, že príslušné komodity a výrobky možno nespĺňajú požiadavky tohto nariadenia, musia byť splnené všetky povinnosti článkov 9 a 10.

Kapitola 3

Povinnosti členských štátov a ich príslušných orgánov

Článok 13

Príslušný orgán

1. Členské štáty určia jeden alebo viacero príslušných orgánov zodpovedných za plnenie povinností vyplývajúcich z tohto nariadenia.
2. Do [troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] členské štáty oznámia Komisii názvy, adresy a kontaktné údaje príslušných orgánov určených podľa odseku 1. Členské štáty bez zbytočného odkladu informujú Komisiu o akýchkoľvek zmenách týchto informácií.
3. Komisia verejne sprístupní zoznam príslušných orgánov na svojom webovom sídle. Komisia zoznam pravidelne aktualizuje na základe relevantných aktualizácií prijatých od členských štátov.
4. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány mali adekvátne právomoci a zdroje na plnenie povinností stanovených v kapitole 3 tohto nariadenia.
5. Bez toho, aby bola dotknutá povinnosť hospodárskych subjektov uplatňovať náležitú starostlivosť, ako sa stanovuje v článku 8, členské štáty môžu hospodárskym subjektom poskytovať technickú a inú pomoc a usmernenie, pričom sa zohľadní situácia MSP, s cieľom uľahčiť dodržiavanie súladu s požiadavkami tohto nariadenia.
6. Členské štáty môžu uľahčovať výmenu a šírenie relevantných informácií, najmä s cieľom pomáhať hospodárskym subjektom pri posudzovaní rizika, ako sa stanovuje v článku 9, a o najlepších postupoch týkajúcich sa vykonávania tohto nariadenia.
7. Pomoc sa poskytuje spôsobom, ktorý neohrozuje nezávislosť, právne povinnosti a povinnosti príslušných orgánov pri presadzovaní tohto nariadenia.

Článok 14

Povinnosť vykonávať kontroly

1. Príslušné orgány vykonávajú kontroly s cieľom stanoviť, či hospodárske subjekty a obchodníci dodržiavajú svoje povinnosti podľa tohto nariadenia a či príslušné komodity a výrobky umiestňované na trh Únie alebo sprístupňované na trhu Únie či z neho vyvážené sú v súlade s požiadavkami tohto nariadenia.
2. Kontroly uvedené v odseku 1 sa vykonávajú v súlade s článkom 15 a 16.
3. Na vykonávanie kontrol uvedených v odseku 1 príslušné orgány vypracujú plán na základe prístupu založeného na riziku. Plán musí obsahovať aspoň kritériá rizika na vykonanie analýzy rizika podľa odseku 4, a tým formuje aj rozhodnutia o kontrolách. Pri stanovovaní a preskúmvaní kritérií rizika príslušné orgány zohľadňujú najmä priradenie rizika krajinám alebo ich častiam v súlade s článkom 27, históriu súladu hospodárskeho subjektu alebo obchodníka s týmto nariadením a akékoľvek ďalšie relevantné informácie. Na základe výsledkov kontrol a skúseností s vykonávaním

plánov príslušné orgány pravidelne preskúmajú dané plány a kritériá rizika s cieľom zlepšiť ich účinnosť. Pri preskúmaní plánov príslušné orgány stanovia zníženú frekvenciu kontrol v prípade tých hospodárskych subjektov a obchodníkov, ktorí preukázali konzistentné záznamy o plnom súlade s požiadavkami podľa tohto nariadenia.

4. Na účely vykonávania plánov kontrol založených na riziku stanovených podľa odseku 3 príslušné orgány vykonávajú analýzu rizika informácií obsiahnutých vo vyhláseniach o náležitej starostlivosti, ktoré sa im sprístupnili podľa článku 4 ods. 2. Pri analýze rizika sa používajú kritériá rizika zahrnuté v plánoch vypracovaných podľa odseku 3 a vykonávajú sa prostredníctvom techník elektronického spracovania údajov integrovaných do informačného systému stanoveného v článku 31.
5. Na základe analýzy rizika podľa odseku 4 a akýchkoľvek iných relevantných informácií príslušné orgány identifikujú hospodárske subjekty a obchodníkov, ktorí sa majú skontrolovať podľa článkov 15 a 16.
6. Na základe analýzy rizika podľa odseku 4 príslušné orgány identifikujú aj relevantné komodity a výrobky, ktoré si vyžadujú okamžité opatrenia, pretože predstavujú také vysoké riziko nesúladu s ustanoveniami tohto nariadenia, pri ktorom sa vyžaduje kontrola pred ich umiestnením na trh Únie alebo ich sprístupnením na trhu Únie alebo vývozom. Takáto identifikácia sa označí v informačnom systéme zriadenom podľa článku 31 a povedie k tomu, že príslušné orgány prijímú okamžité predbežné opatrenia podľa článku 21 na pozastavenie umiestnenia príslušných komodít a výrobkov na trh Únie alebo ich sprístupňovania na trhu Únie, alebo v prípade príslušných komodít alebo výrobkov vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie a po zavedení elektronického rozhrania uvedeného v článku 26 ods. 1 k tomu, že colné orgány budú požiadané o pozastavenie ich prepustenia do voľného obehu alebo vývozu podľa článku 24 ods. 6.
7. Pozastavenia uvedené v odseku 6 sa skončia do 3 pracovných dní, pokiaľ príslušné orgány na základe výsledkov kontrol vykonaných v uvedenom období nedospejú k záveru, že potrebujú dodatočný čas na stanovenie toho, či príslušné komodity a výrobky spĺňajú požiadavky tohto nariadenia. V takom prípade príslušné orgány predĺžia obdobie pozastavenia prostredníctvom dodatočných predbežných opatrení prijatých podľa článku 21, alebo v prípade príslušných komodít alebo výrobkov vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie prostredníctvom oznámenia potreby zachovať pozastavenie podľa článku 24 ods. 6 colným orgánom.
8. Príslušné orgány si vymieňajú informácie o vývoji a uplatňovaní kritérií rizika uvedených v odseku 3 a koordinujú ich s príslušnými orgánmi iných členských štátov a s Komisiou s cieľom zlepšiť účinnosť presadzovania tohto nariadenia.
9. Každý členský štát zabezpečí, aby každoročné kontroly vykonávané jeho príslušnými orgánmi zahŕňali aspoň 5 % hospodárskych subjektov, ktoré umiestňujú na trh Únie, sprístupňujú na trhu Únie alebo vyvážajú z trhu Únie každú z príslušných komodít na jeho trhu, ako aj 5 % množstva každej z príslušných komodít umiestnených na jeho trh alebo sprístupnených na jeho trhu či vyvázaných z jeho trhu.
10. V prípade príslušných komodít a výrobkov vyrobených v krajine alebo jej častiach, ktoré sú v súlade s článkom 27 uvedené ako vysokorizikové, alebo ak existuje riziko, že príslušné komodity alebo výrobky vyrobené v takýchto krajinách alebo ich častiach vstúpia do príslušného dodávateľského reťazca, príslušný orgán vykoná posilnenú kontrolu uvedenú v článku 20.

11. Bez toho, aby boli dotknuté kontroly podľa odsekov 5 a 6, príslušné orgány vykonávajú kontroly uvedené v odseku 1, ak majú k dispozícii dôkazy alebo iné relevantné informácie, a to aj na základe opodstatnených obáv poskytnutých tretími stranami podľa článku 29, v súvislosti s možným nesúlalom s týmto nariadením.
12. Kontroly sa vykonávajú bez predchádzajúceho upozornenia hospodárskeho subjektu alebo obchodníka s výnimkou prípadov, keď je predchádzajúce oznámenie hospodárskemu subjektu alebo obchodníkovi potrebné na zabezpečenie účinnosti kontrol.
13. Príslušné orgány vedú záznamy o kontrolách, v ktorých sa uvádza najmä ich povaha a výsledky, ako aj o opatreniach prijatých v prípade nesúladu. Záznamy o všetkých kontrolách sa uchovávajú aspoň päť rokov.

Článok 15

Kontroly hospodárskych subjektov

1. Kontroly hospodárskych subjektov zahŕňajú:
 - a) previerku systému náležitej starostlivosti vrátane postupov posúdenia rizika a zmiernenia rizika;
 - b) previerku dokumentácie a záznamov, ktoré preukazujú riadne fungovanie systému náležitej starostlivosti;
 - c) previerku dokumentácie a záznamov, ktorými sa preukazuje súlad konkrétneho výrobku alebo komodity, ktoré hospodársky subjekt umiestnil na trh Únie, plánuje umiestniť na trh Únie alebo vyvážať z trhu Únie, s požiadavkami tohto nariadenia;
 - d) previerku vyhlásení o náležitej starostlivosti
 - a, ak je to vhodné,
 - e) preskúmanie príslušných komodít a výrobkov na mieste s cieľom zistiť, či sú v súlade s dokumentáciou použitou na uplatňovanie náležitej starostlivosti;
 - f) akékoľvek technické a vedecké prostriedky adekvátne na určenie presného miesta, kde boli príslušná komodita alebo výrobok vyrobené, vrátane testovania izotopov;
 - g) akékoľvek technické a vedecké prostriedky adekvátne na určenie toho, či príslušná komodita alebo výrobok nespôsobuje odlesňovanie, vrátane údajov získaných pozorovaním Zeme, ako napríklad z programu Copernicus a nástrojov, a
 - h) kontroly na mieste vrátane auditov na mieste, v prípade potreby aj v tretích krajinách prostredníctvom spolupráce so správnymi orgánmi tretích krajín.

Článok 16

Kontroly obchodníkov

1. Kontroly obchodníkov zahŕňajú:
 - a) previerku dokumentácie a záznamov, ktoré preukazujú súlad s článkom 6 ods. 2;

- b) ak je to vhodné, kontroly na mieste vrátane auditov na mieste.

Článok 17

Pokrytie nákladov príslušnými orgánmi

1. Členské štáty môžu povoliť svojim príslušným orgánom, aby žiadali hospodárske subjekty alebo obchodníkov o náhradu všetkých nákladov na ich činnosti v súvislosti s prípadmi nesúladu.
2. Náklady uvedené v odseku 1 môžu zahŕňať náklady na vykonávanie testovania, náklady na uchovávanie a náklady na činnosti vo vzťahu k výrobkom, v prípade ktorých sa zistí nesúlad a na ktoré sa pred ich prepustením do voľného obehu, ich umiestnením na trh Únie alebo ich vývozom z trhu Únie vzťahuje nápravné opatrenie.

Článok 18

Spolupráca a výmena informácií

1. Príslušné orgány spolupracujú vzájomne, s orgánmi z iných členských štátov, s Komisiou a v prípade potreby so správnymi orgánmi tretích krajín s cieľom zabezpečiť súlad s týmto nariadením.
2. Na účely uplatňovania a presadzovania tohto nariadenia príslušné orgány stanovujú správne dojednania s Komisiou v súvislosti s prenosom informácií a vedením vyšetrovaní.
3. Príslušné orgány si vymieňajú informácie potrebné na presadzovanie tohto nariadenia. To zahŕňa poskytovanie prístupu k údajom a výmenu údajov o hospodárskych subjektoch a obchodníkoch vrátane vyhlásení o náležitej starostlivosti s príslušnými orgánmi iných členských štátov s cieľom uľahčiť presadzovanie tohto nariadenia.
4. Príslušné orgány okamžite upozornia príslušné orgány iných členských štátov a Komisiu, keď zistia porušenie tohto nariadenia a závažné nedostatky, ktoré sa môžu dotknúť viac ako jedného členského štátu. Príslušné orgány informujú príslušné orgány iných členských štátov najmä vtedy, keď na trhu zistia príslušnú komoditu alebo výrobok, ktoré nie sú v súlade s týmto nariadením, s cieľom umožniť stiahnutie alebo spätné prevzatie takejto komodity alebo výrobku z predaja vo všetkých členských štátoch.
5. Na žiadosť príslušného orgánu mu členské štáty poskytnú potrebné informácie na zabezpečenie súladu s týmto nariadením.

Článok 19

Podávanie správ

1. Členské štáty každý rok najneskôr do 30. apríla sprístupnia verejnosti a Komisii informácie o uplatňovaní tohto nariadenia počas predchádzajúceho kalendárneho roka. Tieto informácie zahŕňajú ich plány kontrol, počet a výsledky kontrol vykonaných u hospodárskych subjektov a obchodníkov vrátane obsahu týchto kontrol, objemu príslušných komodít a výrobkov skontrolovaných v súvislosti s celkovým množstvom príslušných komodít a výrobkov umiestnených na trh, krajín

pôvodu a výrobu príslušných komodít a výrobkov, ako aj opatrení prijatých v prípade nesúladu a pokrytých nákladov na kontroly.

2. Útvary Komisie každoročne zverejnia prehľad za celú Úniu o uplatňovaní tohto nariadenia na základe údajov predložených členskými štátmi podľa odseku 1.

Článok 20

Posilnená kontrola

Ak sa príslušné komodity alebo výrobky vyrobili v krajine alebo jej časti, ktorá je v súlade s článkom 27 uvedená ako vysokoriziková, alebo ak existuje riziko, že príslušné komodity alebo výrobky vyrobené v takýchto krajinách alebo ich častiach vstúpia do príslušného dodávateľského reťazca, každý členský štát zabezpečí, aby každoročné kontroly vykonávané jeho príslušnými orgánmi zahŕňali aspoň 15 % hospodárskych subjektov, ktoré umiestňujú na trh Únie, sprístupňujú na trhu Únie alebo vyvážajú z trhu Únie každú z príslušných komodít na jeho trhu, ako aj 15 % množstva každej z príslušných komodít umiestnených na jeho trh, sprístupnených na jeho trhu alebo vyvezených z jeho trhu z vysokorizikových krajín alebo ich častí.

Článok 21

Predbežné opatrenia

Ak sa na základe kontrol uvedených v článku 15 a 16 zistili možné závažné nedostatky alebo sa zistili riziká podľa článku 14 ods. 6, príslušné orgány môžu prijať okamžité predbežné opatrenia vrátane zadržania alebo pozastavenia umiestňovania príslušných komodít a výrobkov na trh Únie alebo ich sprístupňovania na trhu Únie a vývozu z neho.

Článok 22

Opatrenia týkajúce sa dohľadu nad trhom

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 23, ak príslušné orgány zistia, že si hospodársky subjekt alebo obchodník nesplnil svoje povinnosti podľa tohto nariadenia alebo že príslušná komodita alebo výrobok nie je v súlade s týmto nariadením, bezodkladne požiadajú príslušný hospodársky subjekt alebo obchodníka, aby prijal vhodné a primerané nápravné opatrenie na odstránenie nesúladu.
2. Na účely odseku 1 nápravné opatrenie, ktoré má povinne prijať hospodársky subjekt alebo obchodník, musí zahŕňať prinajmenšom jedno alebo viacero z týchto vecí:
 - a) nápravu akéhokoľvek formálneho nesúladu, najmä s požiadavkami kapitoly 2 tohto nariadenia;
 - b) zabránenie umiestneniu príslušnej komodity alebo výrobku na trh Únie, ich sprístupneniu na trhu Únie alebo vývozu z trhu Únie;
 - c) okamžité stiahnutie alebo spätné prevzatie príslušnej komodity alebo výrobku;
 - d) zničenie príslušnej komodity alebo výrobku alebo ich darovanie na charitatívne účely alebo na účely verejného záujmu.
3. Ak hospodársky subjekt alebo obchodník neprijme nápravné opatrenie uvedené v odseku 2 alebo ak nesúlad uvedený v odseku 1 pretrváva, príslušné orgány zabezpečia, aby bol výrobok stiahnutý alebo spätné prevzatý alebo aby bolo

zakázané alebo obmedzené jeho sprístupňovanie na trhu Únie alebo jeho vývoz z Únie.

Článok 23

Sankcie

1. Členské štáty stanovujú pravidlá týkajúce sa sankcií uplatniteľných na porušenia ustanovení tohto nariadenia zo strany hospodárskych subjektov a obchodníkov a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Členské štáty Komisii oznámia uvedené ustanovenia a bezodkladne jej oznámia akékoľvek následné zmeny, ktoré sa ich dotýkajú.
2. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Sankcie musia zahŕňať minimálne:
 - a) pokuty primerané environmentálnej škode a hodnote príslušných dotknutých komodít alebo výrobkov, pričom výška takýchto pokút sa vypočítava tak, aby sa zabezpečilo, že účinne pripraví zodpovedné subjekty o hospodárske prínosy pochádzajúce z ich porušení a výška takýchto pokút sa bude za opakované porušenia postupne zvyšovať; maximálna výška takýchto pokút musí byť aspoň 4 % ročného obrátu hospodárskych subjektov alebo obchodníka v dotknutom členskom štáte alebo dotknutých členských štátoch;
 - b) konfiškáciu príslušných komodít a výrobkov od hospodárskeho subjektu a/alebo obchodníka;
 - c) konfiškáciu príjmov, ktoré hospodársky subjekt a/alebo obchodník získal z transakcie s príslušnými dotknutými komoditami a výrobkami;
 - d) dočasné vylúčenie z postupov verejného obstarávania.

Kapitola 4

Postupy pre príslušné komodity a výrobky vstupujúce na trh Únie alebo opúšťajúce trh Únie

Článok 24

Kontroly

1. Príslušné komodity a výrobky umiestnené do colného režimu „prepustenie do voľného obehu“ alebo „vývoz“ podliehajú kontrolám a opatreniam stanoveným v tejto kapitole. Uplatňovaním tejto kapitoly nie sú dotknuté žiadne iné ustanovenia tohto nariadenia ani iné právne predpisy Únie upravujúce prepustenie tovaru do voľného obehu alebo vývoz tovaru, najmä Colný kódex Únie a jeho články 46, 47, 134 a 267. Kapitola VII nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020³⁵ sa však neuplatňuje na kontroly príslušných komodít a výrobkov vstupujúcich na trh Únie, pokiaľ ide o uplatňovanie a presadzovanie tohto nariadenia.

³⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011.

2. Príslušné orgány sú zodpovedné za celkové presadzovanie tohto nariadenia, pokiaľ ide o príslušnú komoditu a výrobok vstupujúce na trh Únie alebo opúšťajúce trh Únie. Príslušné orgány sú zodpovedné najmä za zistenie, prostredníctvom kontrol podľa článku 14 ods. 1, či takáto príslušná komodita alebo výrobok spĺňa požiadavky tohto nariadenia. Príslušné orgány vykonávajú tieto povinnosti v súlade s príslušnými ustanoveniami kapitoly 3 tohto nariadenia.
3. Colné orgány kontrolujú správnosť vyhlásenia týkajúceho sa príslušných komodít a výrobkov vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie. Takéto kontroly musia byť založené predovšetkým na analýze rizika s cieľom identifikovať a vyhodnotiť riziká a vypracovať potrebné protiopatrenia a musia sa vykonávať v rámci spoločného rámca riadenia rizika na úrovni Únie.
4. Referenčné číslo vyhlásenia o náležitej starostlivosti pridelené informačným systémom uvedeným v článku 31 v súvislosti s príslušnou komoditou alebo výrobkom vstupujúcimi do Únie alebo opúšťajúcimi Úniu, sa sprístupní colným orgánom pri podávaní colného vyhlásenia na prepustenie danej príslušnej komodity alebo výrobku do voľného obehu alebo na vývoz, s výnimkou prípadov, keď sa vyhlásenie o náležitej starostlivosti podáva podľa článku 26 ods. 2.
5. Po prijatí colného vyhlásenia na prepustenie príslušnej komodity alebo výrobku vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie do voľného obehu alebo na vývoz colné orgány overia stav vyhlásenia o náležitej starostlivosti pomocou elektronického rozhrania uvedeného v článku 26 ods. 1. Akákoľvek zmena stavu v informačnom systéme uvedenom v článku 31, ktorá sa uskutoční pred prepustením danej príslušnej komodity alebo výrobku do voľného obehu alebo ich vývozom sa automaticky oznámi colným orgánom, ktoré vykonávajú dohľad nad danou príslušnou komoditou alebo výrobkom.
6. Ak po analýze rizika podľa článku 14 ods. 4 stav zodpovedajúceho vyhlásenia o náležitej starostlivosti v informačnom systéme zriadenom podľa článku 31 naznačuje, že príslušná komodita alebo výrobok sa musia skontrolovať pred umiestnením na trh EÚ alebo sprístupnením na trhu EÚ alebo vývozom, colné orgány pozastavia prepustenie príslušnej komodity alebo výrobku do voľného obehu alebo ich vývoz.
7. Ak boli splnené všetky ostatné požiadavky a formality podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva, ktoré sa týkajú prepustenia do voľného obehu alebo vývozu, colné orgány povolia prepustenie príslušnej komodity alebo výrobku do voľného obehu alebo ich vývoz za ktorejkoľvek z týchto okolností:
 - a) po analýze rizika podľa článku 14 ods. 4 príslušné orgány neuviedli v informačnom systéme zriadenom podľa článku 31, že príslušná komodita alebo výrobok si vyžaduje pozastavenie prepustenia do voľného obehu alebo na vývoz podľa odseku 6;
 - b) ak bolo prepustenie do voľného obehu alebo na vývoz pozastavené v súlade s odsekom 6, príslušné orgány nepožiadali do 3 pracovných dní uvedených v článku 14 ods. 7 o potrebu zachovať pozastavenie prepustenia danej príslušnej komodity alebo výrobku do voľného obehu alebo na vývoz;
 - c) ak príslušné orgány prostredníctvom informačného systému zriadeného podľa článku 31 oznámili colným orgánom, že pozastavenie prepustenia príslušných komodít a výrobkov do voľného obehu alebo na vývoz sa môže zrušiť.

Prepustenie do voľného obehu alebo na vývoz sa nepovažuje za dôkaz súladu s právom Únie, a najmä s týmto nariadením.

8. Ak príslušné orgány dospejú k záveru, že príslušná komodita alebo výrobok vstupujúce na trh Únie alebo opúšťajúce trh Únie nie sú v súlade s týmto nariadením, zodpovedajúcim spôsobom to oznámia colným orgánom prostredníctvom informačného systému zriadeného podľa článku 31. Príslušné orgány môžu v informačnom systéme takisto uviesť, že namietajú proti umiestneniu príslušnej komodity alebo výrobku do iných osobitných colných režimov.

Po oznámení uvedeného stavu colné orgány nepovolajú prepustenie príslušnej komodity alebo výrobku do voľného obehu alebo na vývoz. Zároveň zahrnú do systému na spracovanie colných údajov a podľa možnosti do obchodnej faktúry priloženej k príslušnej komodite alebo výrobku a do akéhokoľvek ďalšieho relevantného sprievodného dokladu toto upozornenie: „Nevyhovujúca komodita alebo nevyhovujúci výrobok – prepustenie do voľného obehu/na vývoz nepovolené – nariadenie (EÚ) 2021/XXXX.“ *[OP uveďte odkaz na toto nariadenie]*

Ak sa príslušná komodita alebo výrobok následne deklaruje pre iné colné režimy a za predpokladu, že príslušné orgány proti takému umiestneniu nenamietli, hospodársky subjekt upozornenie zahŕnie do colných vyhlásení a za rovnakých podmienok sa zaregistruje v systéme na spracovanie colných údajov, a ak je to možné, v sprievodných dokladoch používaných v súvislosti s akýmikoľvek takýmito postupmi.

9. Oznámenia a žiadosti podľa odsekov 5 až 8 tohto článku sa uskutočňujú prostredníctvom elektronického rozhrania uvedeného v článku 26 ods. 1. Odseky 5 až 8 sa uplatňujú po zavedení elektronického rozhrania uvedeného v článku 26 ods. 1.
10. Colné orgány môžu zničiť nevyhovujúcu príslušnú komoditu alebo nevyhovujúci príslušný výrobok na žiadosť príslušných orgánov alebo keď to považujú za potrebné a primerané. Náklady na takéto opatrenie znáša fyzická alebo právnická osoba, ktorá má príslušnú komoditu alebo výrobok v držbe. Články 197 a 198 nariadenia (EÚ) č. 952/2013 sa uplatňujú zodpovedajúcim spôsobom. Na žiadosť príslušných orgánov je možné nevyhovujúce príslušné komodity a nevyhovujúce príslušné výrobky alternatívne skonfiškovať a colný úrad ich môže dať k dispozícii príslušným orgánom.

Článok 25

Výmena informácií a spolupráca medzi orgánmi

1. S cieľom umožniť prístup založený na riziku uvedený v článku 14 ods. 3 v prípade príslušných komodít a výrobkov vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie a s cieľom zabezpečiť, aby boli kontroly účinné a vykonávané v súlade s požiadavkami tohto nariadenia, Komisia, príslušné orgány a colné orgány úzko spolupracujú a vymieňajú si informácie.
2. Colné orgány a príslušné orgány spolupracujú v súlade s článkom 47 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 952/2013 a vymieňajú si informácie potrebné na plnenie svojich funkcií podľa tohto nariadenia, a to aj elektronickými prostriedkami.
3. Informácie súvisiace s rizikom sa vymieňajú:
 - a) medzi colnými orgánmi v súlade s článkom 46 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 952/2013 a

- b) medzi colnými orgánmi a Komisiou v súlade s článkom 16 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.
4. Ak majú colné orgány v prvom mieste vstupu v súvislosti s príslušnými komoditami a výrobkami, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie a ktoré sú buď dočasne uskladnené alebo sú umiestnené do colného režimu iného než „prepustenie do voľného obehu“, dôvod domnievať sa, že dané príslušné komodity alebo výrobky nie sú v súlade s týmto nariadením, postúpia všetky relevantné informácie príslušnému colnému orgánu určenia.

Článok 26

Elektronické rozhrania

1. Komisia vytvorí elektronické rozhranie založené na prostredí centrálného elektronického priečinka EÚ pre colníctvo s cieľom umožniť prenos údajov, najmä oznámení a žiadostí uvedených v článku 24 ods. 5 až 8, medzi vnútroštátnymi colnými systémami a informačným systémom uvedeným v článku 31. Toto elektronické rozhranie musí byť zavedené najneskôr do štyroch rokov od dátumu prijatia príslušného vykonávacieho aktu uvedeného v odseku 3.
2. Komisia môže vytvoriť elektronické rozhranie založené na prostredí centrálného elektronického priečinka EÚ pre colníctvo s cieľom umožniť:
 - a) obchodníkom a hospodárskym subjektom, aby sprístupnili vyhlásenie o náležitej starostlivosti týkajúce sa príslušnej komodity alebo výrobku prostredníctvom centrálného elektronického priečinka pre colníctvo uvedeného v článku 8 nariadenia [*OP skontroluje referenčné číslo a číslo článku po prijatí návrhu*] a aby dostali s tým súvisiacu spätnú väzbu od príslušných orgánov, a
 - b) prenos vyhlásenia o náležitej starostlivosti do informačného systému uvedeného v článku 31 tohto nariadenia.
3. Komisia prijme vykonávacie akty, v ktorých sa stanovujú podrobnosti o vykonávacích opatreniach, pokiaľ ide o odseky 1 a 2, a najmä vymedzia údaje, vrátane ich formátu, ktoré sa majú prenášať v súlade s odsekmi 1 a 2. Vo vykonávacích aktoch sa takisto môže stanoviť, že určité konkrétne údaje, ktoré sú k dispozícii vo vyhlásení o náležitej starostlivosti a ktoré sú potrebné na činnosti colných orgánov vrátane dohľadu nad podvodmi a boja proti podvodom, sa prenášajú a registrujú v colných systémoch EÚ a vo vnútroštátnych colných systémoch. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania podľa článku 34 ods. 2.

Kapitola 5

Systém referenčného porovnávania krajín a spolupráca s tretími krajinami

Článok 27

Posudzovanie krajín

1. Týmto nariadením sa stanovuje trojstupňový systém posudzovania krajín alebo ich častí. Krajiny sa považujú za krajiny predstavujúce štandardné riziko, pokiaľ sa v súlade s týmto článkom neurčia ako krajiny predstavujúce nízke alebo vysoké riziko. Komisia môže určiť krajiny alebo ich časti, ktoré predstavujú nízke alebo vysoké riziko výroby príslušných komodít alebo výrobkov, ktoré nie sú v súlade s článkom 3 písm. a). Zoznam krajín alebo ich častí, ktoré predstavujú nízke alebo vysoké riziko, sa uverejní prostredníctvom vykonávacieho(-ích) aktu(-ov), ktorý(-é) sa má (majú) prijať v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 34 ods. 2. Uvedený zoznam sa podľa potreby aktualizuje na základe nových dôkazov.
2. Pri určovaní krajín s nízkym a vysokým rizikom alebo ich častí podľa odseku 1 sa zohľadňujú informácie poskytnuté dotknutou krajinou a vychádza sa z týchto kritérií posudzovania:
 - a) miera odlesňovania a degradácie lesov;
 - b) miera rozšírenia poľnohospodárskeho pozemku pre príslušné komodity;
 - c) trendy vo výrobe príslušných komodít a výrobkov;
 - d) či vnútroštátne stanovený príspevok (NDC) k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy zahŕňa emisie a odstraňovania z poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a využívania pozemkov, čím sa zabezpečuje, aby sa emisie z odlesňovania a degradácie lesov započítavali do záväzku krajiny znížiť alebo obmedziť emisie skleníkových plynov, ako sa uvádza v NDC;
 - e) dohody a iné nástroje uzavreté medzi dotknutou krajinou a Úniou, ktoré sa zaoberajú odlesňovaním alebo degradáciou lesov a uľahčujú súlad príslušných komodít a výrobkov s požiadavkami tohto nariadenia a ich účinné vykonávanie;
 - f) či má dotknutá krajina zavedené vnútroštátne právne predpisy alebo právne predpisy na nižšej než celoštátnej úrovni, a to aj v súlade s článkom 5 Parížskej dohody, a či prijíma účinné opatrenia na presadzovanie s cieľom zabrániť činnostiam vedúcim k odlesňovaniu a degradácii lesov a sankcionovať ich, a najmä či sa uplatňujú dostatočne prísne sankcie s cieľom odňať výhody vyplývajúce z odlesňovania alebo degradácie lesov.
3. Komisia oznámi dotknutým krajinám svoj zámer priradiť zmenu existujúcej kategórii rizika a vyzve ich, aby poskytli akékoľvek informácie, ktoré sa v tejto súvislosti považujú za užitočné. Komisia poskytne krajinám adekvátny čas na poskytnutie odpovede, ktorá môže zahŕňať informácie o opatreniach, ktoré krajina prijala na nápravu situácie v prípade, že by sa jej stav alebo stav jej častí mohol zmeniť na vyššiu kategóriu rizika.

V oznámení uvedie tieto informácie:

- a) dôvod alebo dôvody zámeru zmeniť určenie rizika krajiny alebo jej častí;
 - b) výzvu na písomnú odpoveď Komisii v súvislosti so zámerom zmeniť stav rizika krajiny alebo jej častí;
 - c) dôsledky jej určenia ako krajiny s vysokým alebo nízkym rizikom.
4. Komisia bezodkladne oznámi príslušným orgánom zaradenie alebo vypustenie krajiny zo zoznamu uvedeného v odseku 1.

Článok 28

Spolupráca s tretími krajinami

1. Komisia udržiava kontakt s producentskými krajinami, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, s cieľom rozvíjať partnerstvá a spoluprácu zameranú na spoločné riešenie odlesňovania a degradácie lesov. Takéto partnerstvá a mechanizmy spolupráce sa zamerajú na ochranu, obnovu a udržateľné využívanie lesov, odlesňovanie, degradáciu lesov a prechod na udržateľnú výrobu komodít, spracovanie spotreby a obchodné metódy. Partnerstvá a mechanizmy spolupráce môžu zahŕňať štruktúrované dialógy, podporné programy a akcie, správne dojednania a ustanovenia v existujúcich dohodách alebo dohodách, ktoré umožňujú producentským krajinám prejsť na poľnohospodársku výrobu, ktorá uľahčuje súlad príslušných komodít a výrobkov s požiadavkami tohto nariadenia. Takéto dohody a ich účinné vykonávanie sa zohľadnia ako súčasť referenčného porovnávania podľa článku 27 tohto nariadenia.
2. Partnerstvá a spolupráca by mali umožniť plnú účasť všetkých zainteresovaných strán vrátane občianskej spoločnosti, pôvodného obyvateľstva, miestnych komunít a súkromného sektora vrátane MSP a drobných poľnohospodárov.
3. Partnerstvá a spolupráca podporujú rozvoj integrovaných procesov plánovania využívania pozemkov, príslušné právne predpisy, fiškálne stimuly a iné relevantné nástroje na zlepšenie ochrany lesov a biodiverzity, udržateľné obhospodarovanie a obnovu lesov, boj proti premene lesov a citlivých ekosystémov na iné využívanie pozemkov, optimalizáciu prínosov pre krajinu, bezpečnosť držby, poľnohospodársku produktivitu a konkurencieschopnosť, transparentné dodávateľské reťazce, posilňovanie práv komunít závislých od lesov vrátane drobných poľnohospodárov, pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít a zabezpečujú prístup verejnosti k dokumentom o obhospodarovaní lesov a iným relevantným informáciám.
4. Komisia sa zapája do medzinárodných dvojstranných a mnohostranných diskusií o politikách a opatreniach na zastavenie odlesňovania a degradácie lesov, a to aj na multilaterálnych fórach, ako sú Dohovor o biologickej diverzite, Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo, Dohovor Organizácie Spojených národov o boji proti dezertifikácii, Environmentálne zhromaždenie OSN, Fórum OSN o lesoch, Rámcový dohovor Organizácie Spojených národov o zmene klímy, Svetová obchodná organizácia, G7 a G20. Takéto zapájanie zahŕňa podporu prechodu na udržateľnú poľnohospodársku výrobu a udržateľné obhospodarovanie lesov, ako aj rozvoj transparentných a udržateľných dodávateľských reťazcov, a aj pokračovanie v úsilí o určenie a odsúhlasenie pevných noriem a definícií, ktorými sa zabezpečí vysoká úroveň ochrany lesných ekosystémov.

Kapitola 6

Opodstatnená obava

Článok 29

Opodstatnené obavy fyzických alebo právnických osôb

1. Fyzické alebo právnické osoby sú oprávnené predložiť opodstatnené obavy príslušným orgánom, ak sa na základe objektívnych okolností domnievajú, že jeden alebo viacero hospodárskych subjektov alebo obchodníkov nedodržiavajú ustanovenia tohto nariadenia.
2. Príslušné orgány starostlivo a nestranne posúdia opodstatnené obavy a prijímú potrebné opatrenia vrátane kontrol a vypočutí hospodárskych subjektov a obchodníkov s cieľom odhaliť možné porušenia ustanovení tohto nariadenia a v prípade potreby predbežné opatrenia podľa článku 21 s cieľom zabrániť umiestňovaniu príslušných komodít a výrobkov, ktoré sú predmetom vyšetrovania, na trh Únie, ich sprístupňovaniu na trhu Únie a ich vývozu z trhu Únie.
3. Príslušný orgán podľa možnosti čo najskôr a v súlade s príslušnými ustanoveniami vnútroštátneho práva informuje fyzické alebo právnické osoby uvedené v odseku 1, ktoré orgánu predložili pozorovania, o svojom rozhodnutí súhlasiť so žiadosťou o konanie alebo ju zamietnuť a uvedie dôvody rozhodnutia.

Článok 30

Prístup k spravodlivosti

1. Akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá má dostatočný záujem, vrátane tých, ktoré predložili opodstatnené obavy v súlade s článkom 29, má prístup k súdu alebo inému nezávislému a nestrannému verejnému orgánu, ktorý má právomoc preskúmať procesnú a vecnú zákonnosť rozhodnutí, aktov alebo nečinnosti príslušného orgánu podľa tohto nariadenia.
2. Týmto nariadením nie sú dotknuté žiadne ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré vyžadujú, aby sa pred začatím súdneho konania vyčerpali administratívne postupy preskúmania.

Kapitola 7

Informačný systém

Článok 31

Informačný systém „Register“

1. Komisia do dátumu stanoveného v článku 36 ods. 2 zriadi a udržiava informačný systém („Register“), ktorý obsahuje vyhlásenia o náležitej starostlivosti sprístupnené podľa článku 4 ods. 2.
2. Informačný systém poskytuje aspoň tieto funkcie:

- a) registrácia hospodárskych subjektov a obchodníkov a ich splnomocnených zástupcov v EÚ; v prípade hospodárskych subjektov, ktoré umiestňujú príslušné komodity a výrobky do colného režimu „prepustenie do voľného obehu“ alebo „vývoz“, musí byť do ich profilu registrácie zahrnuté číslo registrácie a identifikácie hospodárskych subjektov (číslo EORI) stanovené podľa článku 9 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
 - b) registrácia vyhlásení o náležitej starostlivosti vrátane doručenia referenčného čísla v prípade každého vyhlásenia o náležitej starostlivosti dotknutému hospodárskemu subjektu alebo obchodníkovi;
 - c) registrácia výsledku kontrol vyhlásení o náležitej starostlivosti;
 - d) prepojenie s colnými úradom prostredníctvom prostredia centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colníctvo* [ked' sa nariadenie prijme, môže sa naň odkazovať priamo] v súlade s článkom 26, a to aj s cieľom umožniť oznámenia a žiadosti podľa článku 24 ods. 5 až 8;
 - e) umožniť profilovanie rizika hospodárskych subjektov, obchodníkov a príslušných komodít a výrobkov na účely identifikácie vysokorizikových zásielok podľa analýzy rizika v článku 14 ods. 4;
 - f) umožniť administratívnu pomoc a spoluprácu medzi príslušnými orgánmi a Komisiou na výmenu informácií a údajov;
 - g) umožniť komunikáciu medzi príslušnými orgánmi a hospodárskymi subjektmi a obchodníkmi na účely vykonávania tohto nariadenia.
3. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví pravidlá fungovania informačného systému vrátane pravidiel ochrany osobných údajov a výmeny údajov s inými informačnými systémami. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2 tohto nariadenia.
4. Komisia poskytne prístup do uvedeného informačného systému colným orgánom, príslušným orgánom, hospodárskym subjektom a obchodníkom v súlade s ich príslušnými povinnosťami podľa tohto nariadenia.
5. V súlade s politikou otvoreného prístupu EÚ, a najmä so smernicou (EÚ) 2019/1024³⁶, Komisia poskytne širokej verejnosti prístup k úplným anonymizovaným súborom údajov informačného systému v otvorenom formáte, ktorý môže byť strojovo čitateľný a ktorý zabezpečuje interoperabilitu, opakované použitie a prístupnosť.

Kapitola 8

Preskúmanie

Článok 32

Preskúmanie

³⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 56 – 83).

1. Komisia najneskôr dva roky po nadobudnutí účinnosti vykoná prvé preskúmanie tohto nariadenia a predloží správu Európskemu parlamentu a Rade spolu s prípadným legislatívnym návrhom. Správa sa zameria najmä na hodnotenie potreby a uskutočniteľnosti rozšírenia rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia na iné ekosystémy vrátane pozemkov s vysokými zásobami uhlíka a pozemkov s vysokou hodnotou biodiverzity, ako sú trávne porasty, rašeliniská a mokrade a ďalšie komodity.
2. Komisia najneskôr dva roky po nadobudnutí účinnosti a následne prinajmenšom každých päť rokov vykoná všeobecné preskúmanie tohto nariadenia a predloží správu Európskemu parlamentu a Rade spolu s prípadným legislatívnym návrhom. Prvá zo správ musí obsahovať najmä na základe osobitných štúdií hodnotenie:
 - a) potreby a uskutočniteľnosti dodatočných nástrojov na uľahčenie obchodu určených na podporu dosiahnutia cieľov nariadenia, a to aj prostredníctvom uznávania systémov certifikácie;
 - b) vplyvu nariadenia na poľnohospodárov, najmä drobných poľnohospodárov, pôvodné obyvateľstvo a miestne komunity, a možnej potreby dodatočnej podpory prechodu na udržateľné dodávateľské reťazce.
3. Bez toho, aby bolo dotknuté všeobecné preskúmanie podľa odseku 1, Komisia vykoná najneskôr dva roky po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia a následne v pravidelných intervaloch prvé preskúmanie prílohy I s cieľom posúdiť, či je vhodné zmeniť alebo rozšíriť príslušné výrobky uvedené v prílohe I s cieľom zabezpečiť, aby všetky výrobky, ktoré obsahujú príslušné komodity, boli kŕmené príslušnými komoditami alebo boli vyrobené s použitím príslušných komodít, boli zaradené do uvedeného zoznamu, s výnimkou prípadov, keď má dopyt po uvedených výrobkoch zanedbateľný vplyv na odlesňovanie. Preskúmania vychádzajú z posúdenia vplyvu príslušných komodít a výrobkov na odlesňovanie a degradáciu lesov a zohľadňujú zmeny v spotrebe, ako to vyplýva z vedeckých dôkazov.
4. Po preskúmaní stanovenom v odseku 3 môže Komisia prijať delegované akty v súlade s článkom 33 s cieľom zmeniť prílohu I tak, aby zahŕňala príslušné výrobky, ktoré obsahujú príslušné komodity alebo boli vyrobené s použitím príslušných komodít.

Kapitola 9

Záverečné ustanovenia

Článok 33

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 9 ods. 3, článku 10 ods. 8 a článku 32 ods. 4 sa Komisii udeľuje na obdobie 5 rokov od DD/MM/RR. Komisia predloží správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr 6 mesiacov pred koncom daného päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje na rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú

voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

3. Európsky parlament alebo Rada môžu delegovanie právomoci podľa článku 9 ods. 3, článku 10 ods. 8 a článku 32 ods. 4 kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v danom rozhodnutí uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 9 ods. 3, článku 10 ods. 8 a článku 32 ods. 4 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov od oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament aj Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa uvedená lehota predĺži o [dva mesiace].

Článok 34

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011³⁷.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 so zreteľom na ustanovenia jeho článku 11.

Článok 35

Zrušenia

Nariadenie (EÚ) č. 995/2010 sa zrušuje s účinnosťou odo dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia, ako sa stanovuje v článku 36 ods. 2.

Článok 36

Nadobudnutie účinnosti a dátum uplatňovania

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
2. Články 3 až 12, 14 až 22, 24, 29 a 30 sa uplatňujú 12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.
3. Články uvedené v odseku 2 sa uplatňujú 24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia na hospodárske subjekty, ktoré sú mikropodnikmi³⁸ zriadenými do

³⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie.

31. decembra 2020, s výnimkou výrobkov, na ktoré sa vzťahuje príloha k nariadeniu (EÚ) č. 995/2010.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*

³⁸

Ako sa vymedzuje v článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

1.2. Príslušné oblasti politiky

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

1.4.2. Špecifické ciele

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvej fázy vykonávania iniciatívy

1.5.2. Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

1.5.3. Poznatzky získané z podobných skúseností v minulosti

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

1.7. Plánovaný spôsob riadenia

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly

2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie

2.2.3. Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovni rizika chyby (pri platbe a uzavretí)

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

3.2.2. Odhadované výsledky financované z operačných rozpočtových prostriedkov

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

3.2.5. Príspevky od tretích strán

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktoré sa týka určitých príslušných komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov

1.2. Príslušné oblasti politiky

09 – Životné prostredie a ochrana klímy

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

☒ **novej akcie**

☐ **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu¹**

☐ **predĺženia trvania existujúcej akcie**

☒ **zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu**

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

Všeobecným cieľom je obmedziť odlesňovanie a degradáciu lesov, ktoré sú spôsobované spotrebou a výrobou v EÚ. Očakáva sa, že to bude viesť k zníženiu emisií skleníkových plynov a straty biodiverzity, za ktoré je zodpovedná EÚ.

1.4.2. Špecifické ciele

Špecifický cieľ č.

Obmedziť odlesňovanie a degradáciu lesov, ktoré sú spôsobované spotrebou a výrobou v EÚ:

- Minimalizovať spotrebu výrobkov pochádzajúcich z dodávateľských reťazcov spojených s odlesňovaním alebo degradáciou lesov.
- Zvýšiť dopyt EÚ po zákonných komoditách a výrobkoch, ktoré nespôsobujú odlesňovanie, ako aj obchodovanie s nimi.

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

Navrhovaným nariadením sa zabráni odlesňovaniu spôsobovanému spotrebou a výrobou šiestich komodít v EÚ, ktoré sú zahrnuté v rozsahu pôsobnosti, pričom sa predpokladajú prínosy v podobe viac ako 71 920 hektárov lesov ročne až do roku 2030, ktoré budú menej ovplyvnené odlesňovaním a degradáciou lesov, za ktoré je zodpovedná EÚ. Bude to znamenať aj zníženie uhlíkových emisií do atmosféry, ktoré sú dôsledkom spotreby a výroby príslušných komodít v EÚ, a to aspoň o 31,9 milióna metrických ton ročne, čo možno premietnuť do hospodárskych úspor vo výške aspoň 3,2 miliardy EUR ročne. Okrem toho sa očakáva, že nariadenie rozhodujúcou mierou prispeje k ochrane biodiverzity, vytvoreniu rovnakých podmienok pre spoločnosti pôsobiace na trhu EÚ, ako aj k plneniu špecifických

¹ Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

cieľov nariadenia: minimalizovaniu spotreby výrobkov pochádzajúcich z dodávateľských reťazcov spojených s odlesňovaním alebo degradáciou lesov, k zvýšeniu dopytu EÚ po zákonných komoditách a výrobkoch, ktoré nespôsobujú odlesňovanie, ako aj obchodovania s nimi.

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

Uveďte ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

1. Odlesňovanie alebo degradácia lesov spôsobované spotrebou alebo výrobou komodít v rozsahu pôsobnosti v EÚ sa budú každoročne týkať aspoň o 71 920 hektárov lesa menej.
2. V dôsledku spotreby a výroby komodít v rozsahu pôsobnosti v EÚ sa do ovzdušia každoročne nevypustí aspoň 31,9 milióna metrických ton uhlíka.
3. Menej druhov zvierat a rastlín bude ohrozených vyhynutím v dôsledku odlesňovania a degradácie lesov, za ktoré je zodpovedná EÚ.
4. Hospodárske subjekty a obchodníci s príslušnými komoditami v EÚ budú mať k dispozícii jednoznačný a predvídateľný právny rámec EÚ, ktorým sa dosiahnu rovnaké podmienky, pokiaľ ide o povinnosti v oblasti predchádzania odlesňovaniu a degradácii lesov.
5. Zníži sa množstvo výrobkov predávaných v EÚ, ktoré pochádzajú z dodávateľských reťazcov spojených s odlesňovaním alebo degradáciou lesov.
6. V EÚ sa zvýši spotreba a výroba komodít a výrobkov „nespôsobujúcich odlesňovanie“.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvej fázy vykonávania iniciatívy

Navrhované nariadenie bude priamo uplatniteľné odo dňa nadobudnutia účinnosti. V časovom horizonte piatich rokov od dátumu stanoveného v článku 36 ods. 1 sa zavedie séria vykonávacích/delegovaných aktov, ako aj administratívnych úloh.

Podrobný zoznam týchto predpokladaných opatrení sa uvádza ďalej:

1. Pred dátumom stanoveným v článku 36 ods. 2:

a) verejná ponuka (alebo správne dojednanie) na zmluvu o vývoji systému referenčného porovnávania krajín na základe kritérií stanovených v nariadení;

b) verejná ponuka na posúdenie vplyvu na ďalšie komodity a výrobky, ako aj iné zraniteľné ekosystémy;

c) verejná ponuka na zmluvu o podpore Komisie pri vykonávaní úloh, ktorými je poverená v nariadení;

d) zmluva alebo správne dojednanie o vývoji informačného systému na ukladanie a výmenu údajov o hospodárskych subjektoch a vlastných vyhláseniach.

2. V priebehu prvých piatich rokov od dátumu stanoveného v článku 36 ods. 1:

- a) Komisia prijme zoznam nízkorizikových a vysokorizikových krajín a ich častí prostredníctvom delegovaného/vykonávacieho aktu;
- b) Komisia prijme upravené vymedzenie výrobku prostredníctvom delegovaného/vykonávacieho aktu;
- d) verejná ponuka na zmluvu o podpore prvého hodnotenia nariadenia;
- e) Komisia vykoná a schváli prvé hodnotenie nariadenia, v prípade potreby doplnené o legislatívny návrh možných zmien.

1.5.2. *Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.*

Dôvody na akciu na európskej úrovni (*ex ante*)

Odlesňovanie a degradáciu lesov stimuluje predovšetkým obchod v rámci EÚ a medzinárodný obchod. Opatrenie na úrovni EÚ je nevyhnutným predpokladom koordinovaného a harmonizovaného riešenia problematiky medzinárodného obchodu a zabezpečenia rovnakých podmienok pre spoločnosti, pokiaľ ide o požiadavky, ktoré je potrebné splniť pred umiestnením výrobkov na trh Únie alebo ich sprístupnením na trhu Únie, alebo vývozom z neho. V rámci opatrenia na úrovni EÚ by sa okrem toho využívali predchádzajúce skúsenosti EÚ s riešením problematiky zložitých dodávateľských reťazcov (napr. vyplývajúce z právnych predpisov týkajúcich sa nezákonnej ťažby dreva).

Len opatrením na úrovni EÚ by sa zabezpečilo účinné plnenie cieľov intervencie, čiže obmedzenie odlesňovania, za ktoré je zodpovedná EÚ, a tým aj emisií skleníkových plynov a straty biodiverzity spôsobovaných spotrebou a výrobou v EÚ, ako aj minimalizovanie spotreby komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním.

Očakávaný prínos vytvorený Úniou (*ex post*):

Intervenciou EÚ sa zabezpečia harmonizované požiadavky na výrobky a komodity v rozsahu pôsobnosti nariadenia, ktoré sa umiestňujú na trh EÚ, bez ohľadu na to, či boli vyrobené v EÚ alebo mimo nej. Tým sa zaistia rovnaké podmienky pre spoločnosti pôsobiace v EÚ, na ktoré sa budú vzťahovať rovnaké povinnosti bez ohľadu na krajinu EÚ, v ktorej sídlia. Intervenciou sa významne zníži odlesňovanie, za ktoré je zodpovedná EÚ (pozri vyššie uvedenú časť o očakávaných výsledkoch), emisie skleníkových plynov a strata biodiverzity.

Návrh by mal prispieť aj k minimalizovaniu spotreby výrobkov pochádzajúcich z dodávateľských reťazcov spojených s odlesňovaním alebo degradáciou lesov a k zvýšeniu dopytu EÚ po zákonných komoditách a výrobkoch „nespôsobujúcich odlesňovanie“, ako aj obchodovania s nimi.

1.5.3. *Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti*

Z hodnotenia nariadenia EUTR a nariadenia o systéme FLEGT, ktoré sú zamerané na zákonnosť dreva umiestňovaného na trh EÚ, vyplýva potreba modernizovať legislatívny rámec. V súčasnosti neexistujú žiadne pravidlá EÚ zamerané na zmiernenie vplyvu spotreby v EÚ na odlesňovanie a degradáciu lesov. Návrh vychádza z poznatkov získaných z kontroly vhodnosti, ktoré sa týkajú zlepšenia

navrhovaného systému náležitej starostlivosti (v porovnaní so systémom z nariadenia EUTR) a nedostatočnej účinnosti osobitných dvojstranných zmlúv o obchode (dohody o dobrovoľnom partnerstve FLEGT v odvetví dreva) pri riešení odlesňovania, za ktoré je zodpovedná EÚ.

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

Európska únia schválila rozsiahly plán obnovy, ktorý je založený na posilnenom dlhodobom rozpočte na nasledujúci viacročný finančný rámec, ako aj na novom Nástroji Európskej únie na obnovu.

Iniciatíva je zastrešená Európskou zelenou dohodou, ktorá tvorí základ stratégie EÚ v oblasti obnovy. Jej cieľom je zabezpečiť, aby sa EÚ stala do roku 2050 klimaticky neutrálnou, a obmedziť stratu biodiverzity. Súčasťou toho je cieľ podporovať výroby a hodnotové reťazce, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu a degradácii lesov. Takisto sa v nej obhajujú udržateľnejšie potravinové dodávateľské reťazce a stanovovanie nových noriem EÚ v oblasti udržateľného rastu, ako aj využívanie hospodárskeho vplyvu EÚ na formovanie medzinárodných noriem, ktoré sú v súlade s ambíciami EÚ v oblasti životného prostredia a klímy. Iniciatíva je aj súčasťou priorít stanovených v stratégii biodiverzity do roku 2030 a v stratégii Z farmy na stôl.

Iniciatíva patrí do okruhu 3 (Prírodné zdroje a životné prostredie) hlavy 9 (Životné prostredie a ochrana klímy) viacročného finančného rámca. Ako sa podrobne uvádza ďalej, vykonávanie tohto právneho predpisu si bude vyžadovať dodatočné ľudské zdroje, ako aj určité podporné výdavky. Podporné výdavky budú hrazené z programu EÚ pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) na roky 2021 – 2027.

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

Vykonávanie nariadenia sa bude týkať veľkého počtu najrôznejších hospodárskych odvetví, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti nariadenia, čo si bude vyžadovať dodatočné ľudské zdroje, zdroje na verejné obstarávanie pre externých dodávateľov a správne dojednanie medzi útvarmi Komisie.

Na vykonávanie nariadenia bude potrebných päť ďalších ekvivalentov plného pracovného času v rámci GR ENV vrátane medzinárodnej spolupráce. Na vykonávanie nariadenia, najmä v oblasti colných povinností, sú potrebné dva ďalšie ekvivalenty plného pracovného času v rámci GR INTPA zamerané na spoluprácu a rozvoj, ako aj jeden ďalší ekvivalent plného pracovného času v rámci GR TAXUD.

Dané potreby vychádzajú z výpočtov zdrojov pridelených na legislatívne nástroje zamerané na boj proti nezákonnej ťažbe dreva (nariadenie EUTR a nariadenie o systéme FLEGT), pričom nariadenie EUTR nahradí navrhovaná iniciatíva. V súčasnosti má GR ENV k dispozícii týchto zamestnancov: 3,25 AD + 1 AST + 1 externý VNE + 0,5 ekvivalentu plného pracovného času zmluvného zamestnanca. Zaoberajú sa: a) vykonávaním, monitorovaním a skúmaním dvoch nariadení EÚ (nariadenia EUTR a nariadenia o systéme FLEGT); b) rokovaním o dohodách o dobrovoľnom partnerstve s piatimi krajinami (Indonézia, Vietnam, Laos, Thajsko a Malajzia) a ich vykonávaním, spoluprácou s inými krajinami výroby a spotreby, a to vrátane stálej štruktúrovanej spolupráce s Čínou; c) zastupovaním EÚ na viacstranných fórach: v organizácii FAO, Fóre OSN o lesoch (UNFF) a v Medzinárodnej organizácii pre tropické drevo (ITTO); d) vykonávaním

dodatočných opatrení predpokladaných v oznámení Komisie s názvom Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov².

Nový návrh neprinesie len začlenenie existujúcich právnych predpisov EÚ, ale aj významné rozšírenie rozsahu pôsobnosti opatrení a zložitosti vykonávania, preto budú potrebné nové zdroje. Nový návrh bude obsahovať rozšírenie rozsahu pôsobnosti z jednej komodity (drevo) na šesť komodít (pridávajú sa hovädzie mäso, palmový olej, sója, kakao a káva) a z nich odvodených výrobkov a pokrytia nad rámec zákonnosti tak, aby sa týkal aj udržateľnosti. Očakáva sa, že sa tým zvýši hodnota dotknutých hospodárskych odvetví, ako aj počet zainteresovaných strán a tretích krajín, ktoré sú priamo a do veľkej miery ovplyvnené nariadením. Zvýši sa počet zasadnutí expertnej skupiny (z piatich na šesť) a počet členov skupiny (z členov zastupujúcich len členské štáty o členov zastupujúcich zainteresované strany a tretie krajiny). K systému uvedenému v nariadení o systéme FLEGT pribudne nový informačný systém (pozri ďalej). Systém referenčného porovnávania krajín (pozri ďalej) by mal priniesť užšiu spoluprácu s desiatkami krajín. V porovnaní s predchádzajúcou situáciou, keď išlo iba o drevo, sa zvýši politická viditeľnosť a citlivosť nariadenia, keďže sa bude týkať odvetví, ktoré sú základom hospodárstva konkrétnych krajín (napr. kakao v Pobreží Slonoviny a Ghane, palmového oleja v Indonézii a Malajzii, sóje a hovädzieho dobytku v Brazílii a Argentíne), v prípade ktorých sa bude vyžadovať intenzívnejší dvojstranný záväzok, a to aj na expertnej úrovni. Pribudnú aj povinnosti GR ENV v oblasti zastupovania na medzinárodných fórach. Takisto pribudnú povinnosti členským štátom v oblasti podávania správ, keďže sa rozšíri rozsah pôsobnosti na komodity a hodnota zapojených hospodárskych odvetví. Prechod na nové nariadenie, zrušenie nariadenia EUTR a úprava nariadenia o systéme FLEGT si budú v prvých piatich rokoch fungovania vyžadovať vykonanie dodatočných úloh.

Všetky tieto nové činnosti a úlohy budú znamenať podstatné zvýšenie pracovného zaťaženia GR ENV. Vyšší politický a hospodársky vplyv nového nariadenia si bude vyžadovať dôslednejšiu prípravu a viac analytickej práce na riadenie vyššieho počtu interakcií na politickej aj pracovnej úrovni s ostatnými útvarmi Komisie, Radou a Európskym parlamentom, so zainteresovanými stranami, s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami. Dodatočné úlohy v oblasti podávania správ vykonávané pridanými nástrojmi (informačným systémom a systémom referenčného porovnávania) spravovanými GR ENV si budú vyžadovať dodatočný dohľad vykonávaný GR ENV. Zjednodušenie a zlepšenie vykonávania v porovnaní s nariadením EUTR a nariadením o systéme FLEGT, ktoré mali podľa kontroly vhodnosti množstvo nedostatkov, pri zohľadnení väčšieho rozsahu pôsobnosti si bude vyžadovať viac zdrojov GR ENV vyčlenených na vykonávanie monitorovania v členských štátoch.

Všetky tieto úlohy si vyžadujú dôkladný politický úsudok, politické znalosti, analytické schopnosti, nezávislosť a odolnosť, ktoré môžu zabezpečiť len úradníci zo skupiny AD. Vzhľadom na zložité dodávateľské reťazce príslušných komodít a geografické rozdiely vo svete sa odporúča zamerať sa na určitú mieru špecializácie v tíme GR ENV, ktorý má na starosti vykonávanie. Môže ísť o špecializáciu na komoditu, región alebo úlohu, bude si však vyžadovať dodatočné personálne zdroje, ako už bolo uvedené. Využívanie externých zdrojov bude čo najrozsiahlejšie (pozri ďalej), to si však vyžaduje aj dohľad. Okrem toho si aj niektoré základné úlohy

²

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1565272554103&uri=CELEX:52019DC0352>.

vyžadujú vysokú mieru politickej citlivosti, a preto je potrebné, aby ich vykonávala Komisia.

Bude potrebné zvýšiť zdroje pre GR ENV, GR INTPA a GR TAXUD. GR ENV bude musieť uskutočňovať zložité referenčné porovnávanie krajín (na technickej aj diplomatickej úrovni) a zároveň pokračovať v plnení predchádzajúcich právnych povinností v týchto nových súvislostiach, ako aj pri medzinárodnej spolupráci (neustála práca s partnerskými krajinami, či už krajinami výroby, alebo spotreby, ktorá je mimoriadne dôležitá na zabránenie únikom). GR INTPA sa bude osobitne zameriavať na nové programy spolupráce v rámci partnerstiev v oblasti lesného hospodárstva, ktoré budú okrem iných cieľov zamerané na pomoc krajinám výroby pri dodržiavaní súladu s nariadením. Partnerstvá v oblasti lesného hospodárstva budú ponúkané všetkým príslušným krajinám vrátane tých, ktoré sú už v súčasnosti zapojené do rokovaní o dohodách o dobrovoľnom partnerstve alebo ich vykonávaní. GR TAXUD sa bude zaoberať všeobecným politickým vykonávaním nariadenia, ako aj prípravou a vypracovaním návrhu sekundárnych právnych predpisov v súvislosti s príslušnými komoditami a výrobkami vstupujúcimi na trh Únie alebo opúšťajúcimi trh Únie. Tieto činnosti si budú vyžadovať dodatočné ľudské zdroje pre GR ENV, GR INTPA a GR TAXUD.

Pred nadobudnutím účinnosti a v prvých piatich rokoch fungovania bude potrebný aj rozpočet na verejné obstarávanie pre externých dodávateľov, ktorí budú vykonávať prvé preskúmanie vymedzenia výrobku, prvé hodnotenie nariadenia a všeobecné vykonávanie nariadenia. Odhadovaný rozpočet na tieto tri zmluvy je za prvých päť rokov 3 050 000 EUR. Odhad vychádza z predchádzajúcich verejných zákaziek s rovnakými charakteristikami.

Takisto je potrebné vyvinúť register náležitej starostlivosti, databázu na prepojenie colných orgánov členských štátov, ďalších príslušných orgánov členských štátov a Komisie a na ukladanie a uľahčenie poskytovania informácií predložených hospodárskymi subjektmi (hlavne ich registrácií a vlastných vyhlásení). To možno uskutočňovať buď prostredníctvom externého dodávateľa, alebo správneho dojednania s útvarmi Komisie. GR ENV uviedlo odhad rozpočtu na vytvorenie a správu databázy s požadovanými funkciami vo výške 1,5 milióna EUR na päť rokov. Okrem toho GR TAXUD uviedlo rozpočet na prácu v oblasti IT potrebnú na prispôsobenie colných systémov zmenám požadovaným nariadením vo výške 950 000 EUR počas prvých piatich rokov. Voľby týkajúce sa vývoja a súvisiaceho verejného obstarávania IT budú podliehať predbežnému schváleniu Radou Európskej komisie pre informačné technológie a kybernetickú bezpečnosť.

Vytvorenie a prevádzku referenčného porovnávania krajín možno zabezpečiť prostredníctvom správneho dojednania alebo externej zmluvy. Na prvých päť rokov sa predpokladá predbežný rozpočet vo výške 4 369 000 EUR. Je to takmer päťnásobok sumy, o ktorej sa uvažovalo pri posudzovaní vplyvu, vyrátanej podľa pracovných hodín. Je to tak preto, lebo pri posudzovaní vplyvu sa predpokladala zjednodušená verzia referenčného porovnávania, ktorá bola v konečnom právnom návrhu rozšírená o nové kritériá posudzovania, ako aj o povinnosti v oblasti intenzívnejšej spolupráce s dotknutými krajinami. Tieto nové funkcie sú náročné na pracovnú silu, keďže posudzovanie a presadzovanie práva v každej krajine je ambiciózne úsilie, a budú si vyžadovať oveľa vyšší počet pracovných hodín. Prepracovaná suma sa vypočítala na základe skúseností s prehľadmi jednotlivých krajín v rámci nariadenia EÚ o dreve.

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

☐ obmedzené trvanie

- ☐ v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR
- ☐ Finančný vplyv na viazané rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR a na platobné rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR.

☒ neobmedzené trvanie

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od roku 2023 do roku 2027
- a potom bude implementácia pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánovaný spôsob riadenia³

☒ Priame riadenie na úrovni Komisie

- ☒ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie
- ☐ prostredníctvom výkonných agentúr

☐ Zdieľané riadenie s členskými štátmi

☐ Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

- ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,
- ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),
- ☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,
- ☐ subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
- ☐ verejnoprávne subjekty,
- ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ tieto subjekty poskytujú dostatočné finančné záruky,
- ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktoré poskytujú dostatočné finančné záruky,
- ☐ osoby poverené vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.
- *V prípade viacerých spôsobov riadenia uved'te v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

Poznámky:

--

³ Vysvetlenie spôsobov riadenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovej stránke BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

Uved'te frekvenciu a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Legislatívny finančný výkaz obsahuje výdavky na zamestnancov, verejné obstarávanie a možné správne dojednania. Na tento druh výdavkov sa uplatňujú štandardné pravidlá.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Spôsobom riadenia iniciatívy je priame riadenie Komisiou. Komisii bude pomáhať expertná skupina zložená zo zástupcov členských štátov a zainteresovaných strán: expertná skupina Komisie/platforma viacerých zainteresovaných strán pre ochranu a obnovu svetových lesov. Komisii bude pomáhať aj výbor.

Celkovo iniciatíva prinesie výdavky na zamestnancov, verejné obstarávanie a možné správne dojednania. Na tento druh výdavkov sa uplatňujú štandardné pravidlá.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*

Celkovo iniciatíva prinesie výdavky na zamestnancov, verejné obstarávanie a možné správne dojednania. Na tento druh výdavkov sa uplatňujú štandardné pravidlá.

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Celkovo iniciatíva prinesie výdavky na zamestnancov, verejné obstarávanie a možné správne dojednania. Na tento druh výdavkov sa uplatňujú štandardné pravidlá.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uved'te existujúce alebo plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie na boj proti podvodom.

Celkovo iniciatíva prinesie výdavky na zamestnancov, verejné obstarávanie a možné správne dojednania. Na tento druh výdavkov sa uplatňujú štandardné pravidlá.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo		krajín EZVO ⁵⁸	kandidátskych krajín ⁵⁹	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
3	09 02 01 – Príroda a biodiverzita	DRP	ÁNO	NIE	NIE	NIE
7	20.01.02.01 – Odmena a príspevky	NRP	NIE	NIE	NIE	NIE
7	20 02 06 02 – Náklady na konferencie a zasadnutia	NRP	NIE	NIE	NIE	NIE

⁵⁷ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

⁵⁸ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

⁵⁹ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálni kandidáti zo západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto operačných rozpočtových prostriedkov:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	3	Prírodné zdroje a životné prostredie
---	---	--------------------------------------

GR: ENV			Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU (2022 – 2027)
• Operačné rozpočtové prostriedky									
09 02 01 – Príroda a biodiverzita	Závazky	(1a)	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	8,919
	Platby	(2a)	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	8,919
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov ⁶⁰									
Rozpočtový riadok		(3)							
Rozpočtové prostriedky pre GR ENV SPOLU	Závazky	= 1a + 1b + 3	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	8,919
	Platby	= 2a + 2b + 3	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	8,919

⁶⁰ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

GR: TAXUD			Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU (2022 – 2027)
• Operačné rozpočtové prostriedky									
09 02 01 – Príroda a biodiverzita	Závazky	(1a)	–	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950
	Platby	(2a)	–	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov ⁶¹									
Rozpočtový riadok		(3)							
Rozpočtové prostriedky pre GR TAXUD SPOLU	Závazky	= 1a + 1b + 3	–	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950
	Platby	= 2a + 2b + 3	–	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950

• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	(4)							
	Platby	(5)							
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU			(6)						
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 3 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	= 4 + 6	0,500	1,939	1,980	1,860	2,015	1,575	9,869
	Platby	= 5 + 6	0,500	1,939	1,980	1,860	2,015	1,575	9,869

⁶¹ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

Uvedená suma bude potrebná na podporu rôznych úloh vykonávania legislatívnych ustanovení, ktoré bude uskutočňovať GR ENV.

K obstarávaným činnostiam patria zadanie vypracovania štúdie na podporu prvého preskúmania vymedzenia výrobku (v rozpočte na rok 2022), štúdie na podporu prvého hodnotenia nariadenia (v rozpočte na rok 2026) a zmluva o podpore všeobecného vykonávania nariadenia (rozpočtovaná rovnomerne počas prvých piatich rokov fungovania).

Okrem toho boli do tejto kategórie predbežne začlenené dve ďalšie činnosti, ktoré možno uskutočňovať buď prostredníctvom externej zmluvy, alebo správnych dojednaní s útvarmi Komisie. Ide o vývoj a prevádzku informačného systému a vývoj a prevádzku systému referenčného porovnávania krajín. Na obe činnosti bol vyčlenený rozpočet na prvých päť rokov fungovania.

A napokon sú zahrnuté aj určité sumy na vývoj IT a správu elektronických rozhraní medzi vnútroštátnymi colnými systémami a informačným systémom, pokiaľ ide o výmenu informácií medzi colnými orgánmi a príslušnými orgánmi. Sú zahrnuté ako súčasť celkových nákladov na informačný systém.

Všetky náklady okrem nákladov na ľudské zdroje a administratívnych nákladov								
Úlohy	Zdroje	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
Všeobecné vykonávanie	Zmluva o všeobecnej podpore	–	0,450	0,450	0,450	0,450	0,450	2,250
Systém referenčného porovnávania	Zmluva o podpore alebo správne dojednanie	–	1,009	0,840	0,840	0,840	0,840	4,369
Informačný systém „Register“ (ENV + TAXUD)	Zmluva o podpore alebo správne dojednanie	–	0,480	0,690	0,570	0,425	0,285	2,450
Preskúmanie vymedzenia výrobku	Zmluva o podpore posúdenia vplyvu	0,500	–	–	–	–	–	0,500
Prvé hodnotenie	Zmluva o podpore hodnotenia	–	–	–	–	0,300	–	0,300
		0,500	1,939	1,980	1,860	2,015	1,575	9,869

Okruh viacročného finančného rámca

7

„Administratívne výdavky“

Tento oddiel treba vyplniť s použitím rozpočtových údajov administratívnej povahy, ktoré sa najprv uvedú v [prílohe k legislatívnemu finančnému výkazu](#) (príloha V k interným pravidlám), ktorá sa na účely medziútvarej konzultácie nahrá do aplikácie DECIDE.

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU (2022 – 2027)
GR: ENV								
• Ľudské zdroje		–	0,760	0,760	0,760	0,760	0,760	3,800
• Ostatné administratívne výdavky ⁶²		–	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	0,570
GR ENV SPOLU	Rozpočtové prostriedky	–	0,874	0,874	0,874	0,874	0,874	4,370

		Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU (2022 – 2027)
GR: INTPA								
• Ľudské zdroje		–	0,304	0,304	0,304	0,304	0,304	1,520
• Ostatné administratívne výdavky		–	–	–	–	–	–	–
GR INTPA SPOLU	Rozpočtové prostriedky	–	0,304	0,304	0,304	0,304	0,304	1,520

⁶² V článku 34 sa predpokladá zriadenie nového výboru v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011. Okrem toho bude výboru pomáhať expertná skupina platformy pre odlesňovanie, ktorá už existuje, ale ešte nemá rozhodovacie právomoci.

		Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU (2022 – 2027)
GR: TAXUD								
• Ľudské zdroje		–	0,152	0,152	0, 52	0,152	0,152	0,760
• Ostatné administratívne výdavky		–	–	–	–	–	–	–
GR TAXUD SPOLU	Rozpočtové prostriedky	–	0,152	0,152	0,152	0,152	0,152	0,760

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závazky spolu = Platby spolu)	–	1,330	1,330	1,330	1,330	1,330	6,650
--	-----------------------------------	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU (2022 – 2027)
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 7 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	0,500	3,269	3,310	3,190	3,345	2,905	16,519
	Platby	0,500	3,269	3,310	3,190	3,345	2,905	16,519

3.2.2. Odhadované výsledky financované z operačných rozpočtových prostriedkov

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uveďte ciele a výstupy			Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)	SPOLU
	VÝSTUPY							

↓	Druh ⁶³	Priemerné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet spolu	Náklady spolu
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 1 ⁶⁴ ...																		
– Výstup																		
– Výstup																		
– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 1 medzisúčet																		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 2...																		
– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 2 medzisúčet																		
SPOLU																		

⁶³ Výstupy sú produkty, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.)

⁶⁴ Ako je uvedené v bode 1.4.2. „Špecifické ciele...“.

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto administratívnych rozpočtových prostriedkov:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU (2023 – 2027)
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	------------------------

OKRUH 7 viacročného finančného rámca							
Ludské zdroje	–	1,216	1,216	1,216	1,216	1,216	6,080
Ostatné administratívne výdavky	–	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	0,570
Medzisúčet OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	–	1,330	1,330	1,330	1,330	1,330	6,650

Mimo OKRUHU 7⁶⁵ viacročného finančného rámca							
Ludské zdroje							
Ostatné administratívne výdavky							
Medzisúčet mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca							

SPOLU	–	1,330	1,330	1,330	1,330	1,330	6,650
--------------	---	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Požadované administratívne rozpočtové prostriedky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené, a v prípade potreby budú doplnené rozpočtovými prostriedkami, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od existujúcich rozpočtových obmedzení.

⁶⁵ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.1. Odhadované potreby ľudských zdrojov

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)						
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	0,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
20 01 02 03 (delegácie)						
01 01 01 01 (nepriamy výskum)						
01 01 01 11 (priamy výskum)						
Iné rozpočtové riadky (uveďte)						
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)⁶⁶						
20 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového finančného krytia)						
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)						
XX 01 xx yy zz⁶⁷	– ústredie					
	– delegácie					
01 01 01 02 (ZZ, DAZ, VNE – nepriamy výskum)						
01 01 01 12 (ZZ, DAZ, VNE – priamy výskum)						
Iné rozpočtové riadky (uveďte)						
SPOLU	0,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby v oblasti ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od existujúcich rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	V prípade GR ENV je potrebných päť pracovných miest AD na všeobecné vykonávanie nariadenia vrátane medzinárodnej spolupráce, ako aj prípravy a vypracovania návrhu sekundárnych právnych predpisov podľa lehôt navrhnutých v nariadení. V prípade GR INTPA sú potrebné dve pracovné miesta AD na riešenie spolupráce a vývoja v súvislosti s nariadením, najmä na zariadenie partnerstiev v oblasti lesného hospodárstva. V prípade GR TAXUD je potrebné jedno pracovné miesto AD na všeobecné politické vykonávanie nariadenia, prípravu a vypracovanie návrhu sekundárnych právnych predpisov týkajúcich sa príslušných komodít a výrobkov vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie, ako aj na riešenie potrieb súvisiacich so zavedením rozhrania podľa článku 26.
Externí zamestnanci	neuvádza sa

⁶⁶ ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

⁶⁷ Číastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

Návrh/iniciatíva:

- ☒ môže byť v plnej miere financovaná prerozdelením v rámci príslušného okruhu viacročného finančného rámca (VFR).
- Náklady predpokladané v rozpočtovom riadku 09 02 01 budú financované z programu LIFE a budú sa plánovať na základe ročných plánov riadenia GR ENV. Požadované ľudské zdroje sa podľa možnosti získajú dodatočným pridelením zdrojov v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov na ľudské zdroje.
- ☐ si vyžaduje použitie nepridelenej rezervy v rámci príslušného okruhu VFR a/alebo použitie osobitných nástrojov vymedzených v nariadení o VFR.

Vysvetlite potrebu a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky, zodpovedajúce sumy a nástroje, ktorých použitie sa navrhuje.

- ☐ si vyžaduje revíziu VFR.

Vysvetlite potrebu a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

- ☒ nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami
- ☐ zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok N ⁶⁸	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt								
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU								

⁶⁸ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať. Nahradte „N“ očakávaným prvým rokom vykonávania (napríklad: 2021). To isté urobte aj pri nasledujúcich rokoch.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☒ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☐ Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv na príjmy:
 - ☐ vplyv na vlastné zdroje
 - ☐ vplyv na iné príjmy
 - uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov ☐

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový riadok príjmov:	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁶⁹						
		Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)		
Článok								

V prípade pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

--

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

--

⁶⁹ Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.